

Älykäs, turvallinen ja sujuva arki

TELESTE

Vuosikertomus 2018

Sisällysluettelo

Teleste – 65 vuotta verkottuneen yhteiskunnan rakentajana

Teleste juhli 65 vuotisjuhlaansa tiistaina 22. tammikuuta. Videolla on tervehdys kaikille sidosryhmien jäsenille.

Katso video [tästä linkistä!](#)

KONSERNI

Telesten vuosi.....	3
Toimitusjohtajan katsaus.....	4
Tapahtumia ja uutisia.....	6
Megatrendit.....	10
Ydinviestit.....	12
Strategia.....	13
Teknologian kehitys.....	15

LIIKETOIMINTA-ALUEET

Video and Broadband Solutions.....	21
Network Services.....	25

VASTUULLISUUS

Henkilöstö.....	28
Yritysvastuu.....	30

JOHTO

Hallitus.....	36
Johtoryhmä.....	38
Tietoa osakkeenomistajille.....	40

Käännös parempaan

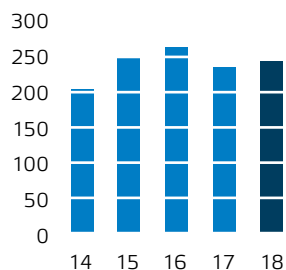
TELESTEN integroitu tuote- ja palvelutarjonta auttaa rakentamaan ja ylläpitämään verkottuneempaa yhteiskuntaa. Ratkaisumme tuovat televisio- ja laajakaistapalvelut kotiin, takaavat turvallisuutesi julkisilla paikoilla ja opastavat sinua joukkoliikenteen käytössä. Innovatiivisuutemme ja vankka kokemuksemme on tehnyt meistä johtavan kansainvälisen laajakaista-, turvallisuus- ja informaatioteknologioita sekä niihin liittyviä palveluja tarjoavan yrityksen.

Olemme yhteydessä asiakkaisiimme maailmanlaajuisen toimipiste- ja kumppaniverkostomme avulla. Vuonna 2018 Telesten palveluksessa oli noin 1 400 henkilöä. Telesten osakkeet noteerataan Nasdaq Helsingissä.

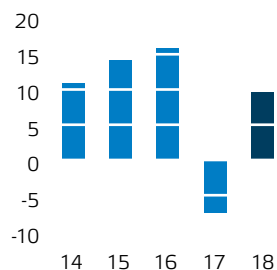
Katso lisätietoja www.teleste.com ja seuraa @telestecorp Twitterissä.

- Liikevaihto kasvoi 6,7 prosenttia 250,3 (234,6) miljoonaan euroon.
- Liiketulos nousi 9,7 (-7,5) miljoonaan euroon. Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,38 (-0,50) euroa.
- Saadut tilaukset olivat 264,0 (262,9) miljoonaa euroa.
- Tilauskanta kasvoi Telesten historian korkeimmalle tasolle.
- Liiketoiminnan rahavirta oli 15,0 (19,3) miljoonaa euroa, laskua 22,0 %.
- Hallitus esittää 0,20 euron osinkoa vuodelta 2018.
- Hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin perustuvien markkinoiden käynnistyminen viivästyi.
- Network Services -liiketoiminta-alueen liikevaihto kasvoi ja kannattavuus kehittyi suotuisasti.
- Päivitetty strategia antaa suuntaviivat tuleville vuosille.

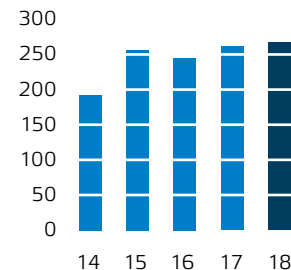
Liikevaihto, Meur

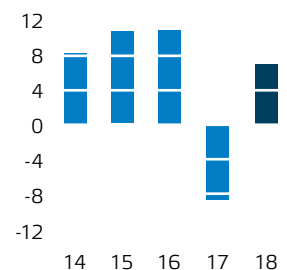
Liiketulos, Meur

Saadut tilaukset, Meur

Tilikauden tulos, Meur

Toimitusjohtajan katsaus

Takaisin kasvu-uralle – myönteisin odotuksin eteenpäin

Hyvä tilauskanta antaa vahvan pohjan alkavalle vuodelle.

Taakse jäänyttä vuotta voi monestakin syystä kuvata onnistuneen käänteen vuodeksi. Liikevaihtomme palasi kasvu-uralle ja tuloksemme parani selvästi vuoden 2017 notkahduksen jälkeen. Myös tilauskantamme nousi vuoden lopussa ennätykselliselle tasolle. Menestys ei tullut helpolla, vaan vaati paljon työtä ja toimenpiteitä. Tämä kehitys saatiin aikaiseksi koko henkilöstömme määrätietoisella työllä.

Liikevaihtomme kasvoi edellisvuodesta 6,7 prosenttia 250 miljoonaan euroon. Tilaaajaverkkotuotteiden markkinat olivat murroksessa, sillä uuden teknologian odotus jarrutti asiakkaiden investointeja. Kasvu tulikin videovalvonta- ja matkustajainformaattoratkaisuista sekä palveluliiketoiminnasta. Liiketuloksemme nousi 9,7 miljoonaan euroon (2017: -7,5 milj. euroa sisältäen liikearvon alaskirjauksen ja uudellen järjestelyvarauksen yhteensä 10,1 miljoonaa euroa). Merkittävimmät syyt vahvalle käänteelle oli Saksan palveluliiketoiminnan

kannattavuuden selkeä parantuminen ja videovalvonta- ja informaattoratkaisujen liikevaihdon kasvu. Jo toteutettujen kehitystoimenpiteiden toimivuuden osoittaa se, että kasvumme kiihtyi ja kannattavuutemme parani vuoden loppua kohti. Saavutimme ennätykselliset korkeat saadut tilaukset 264 miljoonaa euroa ja tilauskannan 71 miljoonaa euroa. Suuntamme on siis oikea.

KESKELLÄ TEKNOLOGIAMURROSTA

Strategiamme toteutuksessa etenimme suunnitelmiamme mukaan, mutta odotuksemme tilaaajaverkkojen uuden teknologian käyttöönotosta olivat ajallisesti hieman liian optimistiset. Tilaaajaverkkotuotteissa tavoittemme on vallata uusia markkinoita hajautetun verkkoarkkitehtuurin mukaisilla tuotteilla erityisesti Pohjois-Amerikassa, mutta myöhemmin myös Euroopassa. Pohjois-Amerikassa on maailman suurimmat kaapeliverkkomarkkinat ja suurin tarve verkkojen lisäkapasiteetille. Hajautettu arkkitehtuuri mahdollistaa verkkokapasiteetin kasvattamisen

nykyistä perinteistä HFC-teknologiaa kustannustehokkaammin. Onkin todennäköistä, että investoinnit hajautetun arkkitehtuurin mukaisiin verkkoihin käynnistyvät toden teolla ensimmäisinä Pohjois-Amerikassa.

Uusi teknologia edellyttää eri laitteiden ja järjestelmien yhteensopivuutta. Näiden vaatimusten täyttämiseksi tuotekehityksemme teki ansiokasta työtä ja vuoden aikana etenimme vaiheeseen, jossa potentiaaliset asiakkaamme testaavat tuotteidemme yhteensopivuutta useiden operaattoreiden ja laitevalmistajien kanssa. Odotuksemme investointien käynnistymisestä ovat siten aiempaa vahvemmat.

SAAVUTUKSIA SAKSASSA

Vuoden merkittäviä saavutuksia oli Saksan palveluliiketoiminta, joka nousi kannattavaksi, vaikka vain vuosi aiemmin jouduimme tekemään mittavat alaskirjaukset. Vuoden 2017 kesällä luotiin toimintasuunnitelma, johon sisältyi sopimusneuvotteluja ja mittavia sisäisen tehokkuuden kehittämistoimia.

Suunnitelmaa toteutettiin vuoden aikana onnistuneesti. Suurimman asiakkaan kanssa keväällä allekirjoitettu päivitetty yhteistyösopimus antoi edellytykset toiminnan pitkän aikavälin kehittämiseen. Tehtävää on edelleen paljon, mutta toiminnan kannattavuus antaa selkeästi paremmat mahdollisuudet jatkokehittämiselle.

VIDEOVALVONNASTA TILANNEKUVAAN

Myös matkustajainformaatiotratkaisuissa menestyimme hyvin. Ratkaisimme edellisen vuoden laatuhaasteet ja saimme hyvin uusia tilauksia. Videovalvonnan markkinat ovat kehittymässä mielenkiintoisella tavalla, sillä asiakkaamme tarvitsevat tietoa entistä kattavammin ja entistä useammasta lähteestä koottuna. Päättimmekin panostaa älykkäisiin uuden sukupolven tilannekuvajärjestelmiin, ja tuotekehityksemme tuloksena lanseerasimme markkinoille S-AWARE®-alustan. Voitimme strategisesti merkittävän tilauksen Helsingin metron tilannekuvajärjestelmän toimittamiseksi perustuen tähän uuteen alustaan.

SELKEÄ TILANNEKUVA MURROKSEN KESKELLÄ

Kun vuoden 2018 aikana päivitimme strategiaamme, mietimme samalla, millainen yritys Teleste on tänä päivänä. Vaikka asiakkaamme ja usein myös kilpailijamme painivat liikevaihdolla mitattuna aivan eri sarjassa, olemme vahvan teknologiaosaamisemme ja innovatiivisuutemme ansiosta tavoiteltu kumppani. Monella osaamisalueellamme olemme saavuttaneet hyvän markkina-aseman erityisesti Euroopassa. Olemme vastuullinen yri-

tys, ja maineemme asiakkaidemme keskuudessa on erinomainen. Teemme sen, minkä lupaamme, ja laadukkaasti. Markkinat muuttuvat jatkuvasti, mutta olemme tähänkin asti pystyneet sopeutumaan muutoksiin ja löytämään niistä oman kasvumme tekijät.

Hyvä tilauskanta antaa vahvan pohjan alkaneelle vuodelle, mutta odotuksemme ovat varovaiset. Pohjois-Amerikan markkinoilta odotamme ensimmäisiä tilauksia, mutta todennäköisesti mittavia investointeja pitää odottaa vielä seuraaviin vuosiin. Perinteisen HFC-teknologian markkinat supistuvat, mutta markkinaosuutta kasvattamalla niistäkin on saatavissa kannattavaa liiketoimintaa vielä vuosien ajan. Palveluliiketoiminnassa keskitymme edelleen kannattavuuden kehittämiseen. Toimintaympäristömme trendien perusteella tilannekuvajärjestelmät tulevat olemaan meille merkittävä kasvualue. Myös julkista liikennettä palveleville matkustajainformaatiotratkaisuille on selkeästi kasvavaa tarvetta.

Kiitän kaikkia telesteläisiä määrätietoisesta työstä ja hienoista hetkistä vuoden 2018 aikana. Jatkeetaan samaan malliin. Kiitos myös asiakkaillemme, omistajillemme ja yhteistyökumppaneillemme tuestanne toimintaamme kohtaan.

Jukka Rinnevaara

Toimitusjohtaja

Tapahtumia ja uutisia

Telenet päivittää optisia kaapeliverkkolaitteitaan

Teleste allekirjoitti tammikuussa 2019 belgialaisen Telenetin kanssa sopimuksen optisten verkkolaitteiden toimittamisesta projektiin, jossa optisen kaapelitelevisioverkon laitteita päivitetään 1.2 GHz-yhteensopiviksi. Laitteisto mahdollistaa laajakaistapalvelujen välittämisen kaapelitelevisioverkossa DOCSIS 3.1-standardin mukaisesti.

Sopimus on jatkoa aikaisempaan raamisopimukseen Telenetin kanssa ja se on arvoltaan merkittävä. Raamisopimukseen liittyvät investoinnit tapahtuvat kolmen vuoden kuluessa.

Viihde- ja telekommunikaatiopalveluja tarjoava belgialainen Telenet Group pyrkii tarjoamaan asiakkailleen täydellisen digitaalisen kokemuksen. Markkinointinimellä Telenet yhtiö keskittyy televisio-, laajakaista- sekä kiinteän ja mobiiliverkon puhepalvelujen tarjoamiseen asiakkaille Flanderissa, Brysselissä sekä osassa Valloniaa (Botte du Hainaut). Belgiassa yhtiö tarjoaa matkapuhelinpalveluja markkinointinimellä BASE. Telenetin yrityspalveluyksikkö tarjoaa Belgian ja Luxemburgin yritysmarkkinoille verkko-, palvelin- ja turvatkaisuja yli 3000 työntekijän voimin.

Telenet Group on osa Telenet Group Holding NV-yhtiötä ja se noteerataan Euro-next Brusselissa. Telenetin pääomistaja on 58 prosentin osuudella maailman suurin kansainvälinen TV- ja laajakaistayhtiö Liberty Global, joka auttaa ihmisiä yli 10 Euroopan maassa hyödyntämään digitaalista vallankumousta.

Telia Finlandille huippunopeat laajakaistayhteydet

Telia Finland ja Teleste ovat tehneet kaapeli-TV -tekniikan alalla hyvää ja menestyksekkästä yhteistyötä jo vuosien ajan. Yhteistyö on keskittynyt verkon laitteisiin ja päävahvistinteknologiaan. Kaapeli-TV -tekniikan siirtyessä nyt hajautetun arkkitehtuurin suuntaan ovat myös Telia Finland ja Teleste tässä kehityksessä mukana.

Teleste on jo jonkin aikaa kehittänyt hajautetun arkkitehtuurin, DOCSIS 3.1 -tekniikkaa hyödyntävän, Remote PHY -tekniikan laitteita toimimaan yhteistyössä mm. Ciscon cBR-8 -reitittimien kanssa. Nyt Telia Finland on ottanut käyttöönsä ensimmäisenä Suomessa Telesten valmistamia DAN300 Remote PHY-laitteita, jotka on liitetty toimimaan Ciscon reitittimien kanssa. Uusilla DAN300 Remote PHY-laitteilla Telia Finland varmistaa asiakkailleen jatkossakin huippunopeat laajakaistayhteydet kustannustehokkaasti vastaten näin kuluttajien tulevaisuuden kasvaviin laajakaistan kulutustarpeisiin.

Telia Finland on uuden sukupolven kansainvälinen ja paikallisesti vahva operaattori. Pitkä historia Suomessa alkaa jo vuodesta 1855. Vuoden 2017 lopussa Teliällä oli noin 4,2 miljoonaa liittymäasiakasta. Telia on osa kansainvälistä Telia Companya, joka toimii 11 maassa Norjasta Turkiin.

Pitkäaikainen yhteistyö jatkuu Vodafonen kanssa Saksassa – merkittävä kolmivuotinen raamisopimus

Telesten tytäryhtiö Cableway allekirjoitti toukokuussa 2018 kolmen vuoden strategisen kumppanuussopimuksen Vodafone Germanyn kanssa Vodafonen saksalaisten kaapeliverkkoasiakkaiden asennus-, ylläpito- ja huoltopalveluista. Sopimuksella varmistettiin yhteistyön jatkuminen Vodafone Germanyn kanssa jo vuotta ennen edellisen sopimuksen päättymistä. Sopimuksen arvon arvioidaan olevan yli 200 miljoonaa euroa koko sopimuskaudella ja on näin ollen Telesten historian suurimpia.

PITKÄAIKAINEN YHTEISTYÖ

Yhteistyö Vodafone Germanyn kanssa on jatkunut jo vuodesta 2008 lähtien, jolloin yhtiö ulkoisti osan kaapeliverkkojensa teknisistä palveluista Cablewaylle. Cableway on siitä lähtien ollut Vodafonen merkittävin palveluntarjoaja kattaen sekä pohjois- että eteläsaksan alueita. Vodafonen ja Cablewayn pitkäaikainen yhteistyö ja sopimuksen ennakoitu uusiminen ovatkin osoitus poikkeuksellisen läheisestä ja luottamukseen perustuvasta kumppanuudesta.

MERKITTÄVÄ KASVUPOTENTIAALI

Nykyisten palveluiden lisäksi, Cablewaylla on mahdollisuus laajentaa palvelutarjontaansa muihin palveluihin ml. suuremman lisäarvon palveluihin sekä myös uusille maantieteellisille alueille.

Vodafone Germany on Saksan suurin kaapeli-televisio-operaattori, joka tarjoaa asiakkailleen kiinteään laajakaistapalvelun lisäksi puhelin-, internet- sekä TV-palvelut. Vodafone on avainasemassa myös Saksan 5G infrastruktuurin luomisessa. Toukokuussa 2018 Vodafone julkisti allekirjoittaneensa sopimuksen saksalaisen Unitymedia GmbH:n ostosta. Unitymedia on Saksan toiseksi suurin verkko-operaattori, joka tarjoaa palveluita yli seitsemälle miljoonalle asiakkaalle. Kauppa ei ole vielä saanut kilpailuviranomaisten hyväksyntää.

Telesten tytäryhtiö Cableway on tarjonnut palvelujaan Saksan operaattoreille yli 10 vuoden ajan. Cablewayn toiminta kattaa lähes koko Saksan ja sen päätoimipaikat ovat Bergisch Gladbachissa ja Münchenissä. Yhtiöllä on noin 500 työntekijää, mikä tekee siitä yhden alan merkittävimmistä palveluntarjoajista Saksassa.

CAF valitsi Telesten junajärjestelmät Napolin ja Manilan metroihin

Kansainvälinen junavalmistaja CAF valitsi Telesten junajärjestelmäratkaisut metroprojekteihinsa Filippiineillä ja Italiassa. Vuoden 2019 aikana tapahtuvat toimitukset sisältävät yhteensä 30 metroyksikköä Manilaan ja 12 yksikköä Napoliin. Sopimus on jatkoa Telesten ja CAFin väliselle pitkälle yhteistyölle.

Telesten toimitus CAFille sisältää matkustajainformaatiojärjestelmän ja Ethernet-verkon Manilan metroihin.

Napolin toimitus puolestaan kattaa matkustajainformaatio- ja videovalvontajärjestelmän sekä Ethernet-verkon. Järjestelmäkomponenttien saumaton integrointi takaa koko junajärjestelmän luotettavan toiminnan.

Telesten junajärjestelmäratkaisun avulla sadat tuhannet matkustajat voivat päivittäin hyödyntää tarkkaa ja oikea-aikaista matkustajainformaatiota sekä nauttia sujuvasta ja turvallisesta matkustamisesta.

Risteilyaluksilla niche-markkina

Risteilyvarustamot ovat käyttäneet paljon aikaa ja rahaa matkustajahyttien käyttäjäkokemuksen parantamiseen. Esimerkkejä paremmilla laajakaistayhteyksillä saavutettavista mukavuuksista ovat nopeat datayhteydet, laadukas videokuva, interaktiivinen TV-portaali, josta on mahdollisuus tehdä niin pöytävaraukset ravintolaan kuin hankkia liput illan esityksiin ja esim. hemmotteluhoitoihin.

Kaikki tämä antaa operaattoreille myös lisäansaintamahdollisuuden. Uusien risteilyalusten matkustajayhteisissä on nykyisin aina datayhteydet. Yhtä hyvät

yhteydet pitäisi kuitenkin voida tarjota myös vanhemmilla risteilyaluksilla, mutta haasteena on ollut datakaapeleiden puuttuminen hyteistä. Lisäksi uusien kaapeleiden asennus ei useinkaan ole mahdollista alusten rakenteiden, korkeiden asennuskustannusten tai lyhyiden telakointiaikojen vuoksi. Risteilyteollisuuden yhä kasvavat markkinat kasvattavat varustamojen tarvetta parantaa alustensa laajakaistayhteyksiä.

Vuonna 2018 Teleste toimitti datayhteyksratkaisun neljälle suurelle Karibialla liikennöivälle risteilyvarustamolle. Telesten Mini-CMTS:ien ja koaksiaalikaapelei-

den avulla toteutettiin data- ja IPTV-palvelut hyttien TV-vastaanottimiin. Ratkaisussa hyödynnetään kaapelitelevisio-operaattoreiden käyttämää DOCSIS-tekniikkaa. Mini-CMTS:n lisäksi Teleste päivitti RF-verkon RF-vahvistimien, passiivituotteiden sekä Luminato TV-vahvistimien avulla sekä toimitti asiantuntijapalveluja ratkaisun asentamiseen.

Teleste InnoTransissa – maailman suurimmassa raideliikenteen näyttelyssä

Syyskuussa Teleste oli saksalaisen tytäryhtiönsä iqu Systemsin kanssa näytteilleasettajana maailman suurimmassa kansainvälisessä raideliikenteen näyttelyssä Innotransissa Berliinissä. Teleste esitteli tapahtumassa junavalmistajille ja julkisen liikenteen operaattoreille kattavan tuoteportfolion, joka sisältää juna- ja matkustajainformaatiojärjestelmät sekä videovalvonta- ja tilannekuvaratkaisut.

Telesten teema ”Choose the best partner for smart public mobility” herätti laajaa kiinnostusta messuvieraisissa ja osastolla vieraili runsaslukuisesti niin nykyisiä asiakkaita kuin myös useita uusia tuttavuuksia. Tarve taata turvallinen ja sujuva matkustuskokemus

kaupunkikeskusten kasvaville matkustajamäärille lisää sekä älykkäiden matkustajainformaatiojärjestelmien että operatiivista valvontaa ja julkisten paikkojen turvallisuutta parantavien tilannekuvaratkaisujen kysyntää. Telesten älykkäiden ratkaisujen avulla operaattorit voivat tarjota matkustajilleen sujuvan ja turvallisen matkan, riippumatta matkustajamäärien kasvusta tulevaisuudessa.

Esa Harju, VSI liiketoimintajohtaja Innotrans tapahtumassa. Katso video [tästä linkistä](#).

Junajärjestelmät Merseytravelin metroiin

Telesten pitkäaikainen asiakas Stadler valitsi Telesten junajärjestelmäratkaisun Merseytravel-metrojuniin Britanniassa. Ratkaisu toimitetaan Liverpoolin kaupunkialueelle vuoteen 2020 mennessä ja se otetaan käyttöön 52 junassa, jotka suunnitellaan vastaamaan Merseyrail-metroverkossa matkustavien asiakkaiden erityistarpeita. Sopimus sisältää option järjestelmän toimittamisesta 60 lisäjunaan.

Telesten ratkaisun avulla voidaan toteuttaa kokonaisvaltainen junajärjestelmä, johon kuuluvat kaikki sujuvan ja turvallisen matkustajakokemuksen takaavat osajärjestelmät ja komponentit. Telesten toimittama järjestelmä sisältää Ethernet-verkon, junien sisäisen kommunikation, matkustajalaskennan, kuulutusjärjestelmän, matkustajainformaatiojärjestelmän sekä LED- ja TFT LCD-näytöt, jotka soveltuvat informaation ja mainonnan välittämiseen matkustajille.

Telesten kehittynyt kalustonhallintajärjestelmä antaa mahdollisuuden etähallita kaikissa junissa käytettävää sisältöä ja varmistaa sisällön välittämisen jopa liikkuviin kulkuneuvoihin. Järjestelmä mahdollistaa myös turvallisen ja luotettavan toiminnan junissa, joissa ei kuljettajan lisäksi ole konduktööriä valvomassa ovien sulkeutumista ja junan lähtöä asemalta, vaan turvallinen kulku junan ovissa varmistetaan sivukameroiden ja ohjaamon monitoreiden avulla. Junan videovalvontajärjestelmä puolestaan tarjoaa turvallisen matkakokemuksen matkan aikana.

Haasteet motivoivat, tekniologia mahdollistaa

Megatrendit

Megatrendit ohjaavat strategiatyötä

Telesten strategia pyrkii vastaamaan globaaleihin ja pitkäkestoisiin kehityssuuntiin eli erilaisiin megatrendeihin. Niistä merkittävimmät Telesten toimintaan vaikuttavat digitalisaatio, teknologian nopea kehitys, kaupungistuminen, ilmastonmuutos ja globalisaatio. Megatrendit koskettavat meidän jokaisen arkipäivää. Ne tukevat Telesten tuotteiden ja palveluiden kysynnän kasvua, mutta samaan aikaan markkinoilla on epävarmuustekijöitä, jotka saattavat heikentää kysyntää tai Telesten kilpailukykyä. Vuosittain päivitettävä strategia huomioi sekä megatrendien suomat mahdollisuudet että uhkakuvat.

DIGITALISAATIO VOIMISTUU

Digitalisaatiolla ja teknologioiden nopeutuvalla kehityksellä on merkittävä rooli tulevaisuuden maailmassa. Internetin merkitys korostuu päivä päivältä. Ihmisten tarpeet ja laatuvaatimukset kasvavat ja käyttötavat muuttuvat. Videokuva ja sähköinen tiedonsiirto lisääntyvät ja valtaavat uusia alueita. Merkittävin osa internetissä julkaistusta sisällöstä onkin jo videon muodossa. Muutos edellyttää operaattoreilta investointeja yhä tehokkaampiin ja laadukkaampiin laajakaistaverkkoihin sekä niiden toiminnan varmistamiseen joka hetki. Edistyskelliset verkot mahdollistavat myös operaattoreille entistä laajemmän palvelutarjonnan.

TEKNOLOGIAN KEHITYS ETENEE NOPEASTI

Teknologian kehitys muokkaa maailmaa yhä nopeammin ja laajemmin, ja myös videon- ja tiedonsiirtoteknologioiden kehitys jatkuu nopeana. Uudet teknologiat, kuten 5G-mobiiliteknologia ja valokuitu- ja koaksikaapeliverkon hajautettu arkkitehtuuri, mahdollistavat paremman käyttökokemuksen ja verkon rakentamisen uudella tavalla. Verkkoihin lisätään älykästä teknologiaa, joka tehostaa kapasiteettin käyttöä ja parantaa käyttäjän kokemaa laatua. Älykkyys siirtyykin verkossa lähemmäs käyttäjää.

Myös verkossa olevien päätelaitteiden määrä kasvaa ja niiden käyttötarkoitukset monipuolistuvat niin sanotun esineiden internetin yleistyessä. Kun esimerkiksi kodin elektroniikka, teollisuuden tuotantolaitteet ja hoitokotien seurantajärjestelmät liitetään verkkoon, ne keräävät ja tuottavat valtavan määrän tietoa, mikä taas nostaa verkon laatuvaatimuksia entisestään. Laitteet myös keskustelelevat keskenään ja käyttäjien kanssa. Intensiivisyys synnyttääkin uudenlaisia liiketoimintoja ja ansaintalogiikoita.

KAUPUNGISTUMINEN NOPEUTUU

Kaupungistumisella on jo pitkä historia, mutta nyt sen vauhti on nopeutunut. Yhä tiiviimmät kaupunkiympäristöt lisäävät liikennemääriä ja voivat vah-

vistaa yksilökeskeisyyden tuomaa turvattomuuden tunnetta. Uudet kaupunkiympäristöt edellyttävät julkisen liikenteen kehittämistä ja turvallisuuden taakasta erityisesti yleisillä paikoilla. Julkinen liikenne pienentää osaltaan liikenteen päästöjä ja auttaa siten hidastamaan ilmastonmuutosta. Kaupungistuminen ja globalisaatio lisäävät myös erilaisia häiriötekijöitä, mikä vahvistaa valvonnan tarvetta. Erilaisten uhkien ja tarpeiden lisääntyessä yhteiskunnan toimivuuden varmistamisessa siirrytäänkin valvonnasta kohti tilanteenhallintaa.

GLOBALISAATIO MUUTTAA MARKKINAA

Globalisaatio eli maailmanlaajuinen verkostoituminen lisää erilaisten toimijoiden keskinäistä riippuvuutta ja kehityssuuntien keskinäistä vaikutusta. Yrityssektorilla globalisaatio on jo pitkään vahvistanut kansainvälistä kilpailua markkinoista ja tuotantontekijöistä, mikä näkyy tehokkuusvaatimusten jatkuvana kasvuna. Kehityssuunta suosii usein suurempia yrityskokoja. Talouspolitiikassa on merkille pantavaa alueellisten valtasuhteiden muutos. Vanhat vahvat markkinat, kuten Eurooppa ja Pohjois-Amerikka, tasaantuvat Aasian ja sieltä tulevien yritysten noustessa. Globalisaatiota on tukenut pitkään vallalla ollut pyrkimys poistaa kaupan esteitä. Toisaalta viimeaikainen kehitys on ollut päinvastaista ja osoittanut protektionismin kasvua.

Telesten ydinviestit

Paras kumppani verkottuneen yhteiskunnan rakentamiseen.

VISIO

Teemme jokapäiväisestä elämästäsi
älykkäämpää, turvallisempaa ja sujuvampaa.

MISSIO

1. Kasvua hajautetusta arkkitehtuurista	3. Palveluliiketoiminnan kehittäminen	5. Kannattava kasvu video-valvonta- ja tilannekuva-järjestelmissä
2. Eteneminen USA:n markkinoille	4. Markkinajohtajuus julkisen liikenteen ratkaisuihin	6. Motivoituneet ammattitaitoiset telesteläiset

STRATEGIA

Asiakaskeskeisyys, kunnioitus, luotettavuus, tuloksellisuus

ARVOT

Strategia vuoteen 2021

Alansa johtavana toimijana Teleste on mukana verkottuneen yhteiskunnan rakentamisessa. Se kehittää ja tarjoaa video- ja laajakaistateknologioita ja -palveluita operaattoreille sekä julkiselle sektorille. Telesten tavoitteena on tehdä ihmisten jokapäiväisestä elämästä älykkäämpää, turvallisempaa ja sujuvampaa.

Tavoitteen saavuttamiseksi on luotu kuuteen toimenpiteeseen kiteytetty strategia, joka on toimenpiteiden suunnittelun ja tavoitteiden asettamisen perusta. Strategian ja toimintasuunnitelmien toteutumista seurataan järjestelmällisesti, ja mahdollisiin poikkeamiin reagoidaan nopeasti.

KASVUA HAJAUTETUSTA ARKKITEHTUURISTA

Verkkoteknologioiden markkinoiden murros etenee ja uudet teknologiat syrjäyttävät vanhoja. Telestellä on vahvaa osaamista perinteisessä valokuitu- ja koaksiaalikaapelin (kaapeli-TV) hybrdiverkkojen (HFC verkot) teknologiassa. Hajautettu verkkoarkkitehtuuri tuo toimintoja lähemmäs kuluttajaa ja se mahdollistaa entistä älykkäämän ja tehokkaamman verkon rakentamisen entistä kustannustehokkaammin.

Uuden teknologian käyttöönotto tuleekin kasvattamaan operaattoreiden verkkoinvestointeja lähivuosina. Teknologisen etumatkansa turvin Teleste on jo kehittänyt hajautetun verkkoarkkitehtuurin osaamistaan sekä siihen sopivia tuotteita. Tavoitteena on saada vahva asema markkinoilla heti uuden teknologian mukaisten investointien käynnistyessä.

ETENEMINEN USA:N MARKKINOILLE

Telestellä on vahva markkina-asema tilaajaverkkojen tuotteissa Euroopassa. Nyt kasvua haetaan laajentamalla markkina-aluetta erityisesti Pohjois-Amerikan markkinoille, joilla toimii Telesten enemmistöomisteinen yhteisyritys. Telesten toimittamia, näiden markkinoiden tarpeisiin muokattuja tilaajaverkkojen tuotteita on potentiaalisten asiakkaiden testattavana. USA:n ja Kanadan markkinoilla on selkeästi potentiaalia Telesten kaltaiselle innovatiiviselle teknologiatoimittajalle.

PALVELULIIKETOIMINNAN KEHITTÄMINEN

Palveluliiketoiminnan painopisteitä ovat tuottavuuden parantaminen ja innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen asiakkaiden tarpeisiin. Suurimmat kannattavuutta kehittävät toimet kohdistuvat Saksan liiketoimintoihin, joiden tuloksentekokykyä on jo parannettu kattavilla toiminnallisilla muutoksilla ja uudelleenorganisoinnilla. Tarjonnan kehittämisessä pyritään luomaan korkeaa lisäarvoa tuottavia palveluita ja työkaluja, jotka alentavat verkkojen elinkaaren aikaisia kustannuksia. Palveluliiketoiminnan kova hintakilpailu edellyttää palveluiden tehokasta tuottamista kannattavuuden saavuttamiseksi, mutta korkean lisäarvon palveluisa voidaan siirtää kohti arvoperusteista hinnoittelua.

MARKKINAJOHTAJUUS JULKISEN LIIKENTEEN RATKAISUISSA

Telesten jo saavuttama hyvä asema ja laadukas tarjonta matkustajainformaatio- ja turvaratkaisuissa mahdollistavat markkinajohtajuuden saavuttamisen julkisen liikenteen ratkaisuissa. Kohteina ovat sekä Euroopan että Pohjois-Amerikan kasvavat markkinat. Pitämillä yllä korkeaa laatutasoa, tarjonnan innovatiivisuutta ja toimitusvarmuutta varmistetaan kannattava kasvu.

KANNATTAVA KASVU VIDEOVALVONTA- JA TILANNEKUVAJÄRJESTELMISSÄ

Teleste tarjoaa eurooppalaisille ja pohjoisamerikkalaisille asiakkailleen kokonaisvaltaisia videovalvonta- ja tilannekuvajärjestelmien ratkaisuja. Asiakkaiden tarpeet ovat kehittymässä valvonnasta kohti laajempaa eri järjestelmien muodostamaa tilannekuvaa ja tilanteen kokonaishallintaa. Jatkossa tarjonnan kehittämisen painopistealueita ovatkin entistä kattavammat ja älykkäämmät ratkaisut. Tuotekehityksessä keskitytään eri järjestelmiä yhdistävien ohjelmistojen luomiseen, langattomiin ratkaisuihin sekä mobiilisovelluksiin.

MOTIVOITUNEET AMMATTITAITOISET TELESTELÄISET

Teleste on korkean teknologian kansainvälinen yritys, jonka kilpailukyky perustuu pitkälti ammattitaitoiseen ja motivoituneeseen henkilöstöön. Innovaatioita ja korkeaa laatua edistävät Lean-ajattelun mukaiset toimintamallit, joiden lähtökohtana on jatkuva kehittäminen. Osaamistason varmistaminen on strategian yksi kulmakivistä. Yhteistyön ylläpitämisessä ja tuottavuuden nostamisessa panostetaan muun muassa sisäisen viestinnän kehittämiseen ja tehokaiden henkilöstöhallinnon prosessien hyödyntämiseen.

Mukana globaalissa murroksessa

Teknologian kehitys

Asiakaslähtöisiä innovaatioita

Telestellä teknologian kehittämisen lähtökohtana on tuotteiden tai niiden ominaisuuksien kehittämisen asiakastarpeiden mukaan. Uusien tuotteiden ja tuoteominaisuuksien ansiosta Telesten asiakkaat voivat kehittää omaa tarjontaansa ja vastata markkinoiden yhä kasvaviin tehokkuus- ja laatuvaatimuksiin. Teknologian kehityksessä keskeisimmät kehityskohteet ovat tuotteiden tai ratkaisujen tehokkuus, laatuominaisuudet, modulaarisuus, älykyys, valmistettavuus, kierrätettävyyden ja käytön aikaiset kustannukset.

Usein tuotekehityksen ponttimena ovat alan uudet teknologiat tai standardit tai tarjonnan muokkaaminen uusille markkinoille sopivaksi. Lisäksi tuotekehityksessä suunnitellaan myös tuotantolaitteita Telesten omaan käyttöön. Asiakkaan ongelmien ja tarpeiden ymmärtäminen ja muuntaminen tavoitelluiksi tuoteominaisuuksiksi edellyttää asiakastoimialan tuntemista ja teknologista osaamista. Telesten etuja ovatkin sen vahva ja monipuolinen teknologinen osaaminen ja hyvät asiakassuhteet.

Tuotekehitys tekee tiivistä yhteistyötä niin asiakkaiden kuin Telesten tuotannon ja myynnin kanssa. Nämä toiminnot on keskitetty myös fyysisesti samoihin toimitiloihin sekä kaapeliverkkotuotteiden että videovalvonta- ja matkustajainformaatiotarjonnan osalta, jotta tiedonkulku on mahdollisimman saumatonta. Uusien innovaatioiden tuotteistamisen asiakaslähtöisyys ja nopeus antavatkin Telestelle selkeää kilpailuetua.

TEKNOLOGIOIDEN VALINNAT TRENDIEN MUKAAN

Telesten asiakastoimialoilla käytetyt teknologiat kehittyvät nopeassa tahdissa. Koska Teleste toimii useilla eri teknologia-alueilla, sen on valittava ne tulevaisuuden kannalta tärkeimmät arkitehtuurit, teknologiat ja osaamisalueet, joiden kehittämiseen omat resurssit käytetään. Muut tarvittavat osa-alueet pyritään kattamaan kumppaniverkoston, kuten yliopistojen, ammattikorkeakoulujen ja muiden tutkimuslaitosten kanssa.

UUSILLE MARKKINOILLE

Vuoden 2018 aikana Teleste keskittyi tuotekehityksessään DOCSIS 3.1 -standardin mukaisten, USA:n markkinoille suunnattujen ratkaisujen kehitykseen, laajakaistaverkkojen sovellusten kehitykseen ja entistä älykkäämpien videovalvonta- ja informaatiotarkaisujen kehitykseen. Merkittävimmät tuotelanseeraukset olivat hajautettua arkkitehtuuria tukevat etäohjattavat ja älykkäät optiset solmut sekä Euroopan että USA:n kaapelitelevisiemarkkinoille. Tuotekehitykseen liittyvät kulut olivat yhteensä 12,5 miljoonaa euroa, joka vastaa 9 prosenttia tuoteliiketoiminnan liikevaihdesta.

INNOVAATIOT SUOJATAAN

Jatkuva kehittäminen ja innovointi ovat osa Telesten toimintatapaa, johon kannustetaan koko henkilöstöä. Tuotekehityksen saavutukset suojataan patentein ja Telesten laaja patenttisalkku onkin muodostunut kokonaan oman tuotekehityksen tu-

Teleste 2018

Strategia

Teknologia

Liiketoiminta-alueet

Vastuullisuus

Johto

Tilinpäätös

loksena. Kaapeliverkkojen rakentamiseen liittyvät teknologiat ovat monin osin patentoituja, mutta esimerkiksi matkustajainformaatioissa ratkaisut ovat uusia, joten niiden suojaaminen on aktiivista. Telesten toimialalla ja markkina-alueilla on perinteisesti kunnioitettu teollisoikeuksia hyvin, mutta laajentuminen uusille markkina-alueille antaa aihetta entistä tarkempaan riskienhallintaan. Siksi patentteihin on kiinnitetty entistä tarkempaa huomiota vuoden 2018 aikana.

ÄLYKKYYS LISÄÄNTYY

Erilaisten ohjelmistojen osuus ja merkitys kasvavat Telesten valmistamissa tuotteissa, ratkaisuis-
sa ja palveluissa jatkuvasti. Ohjelmisto-osaamisen lisäksi DOCSIS- ja IP-protokollien hallinta on entistäkin tärkeämpää siirryttäessä hajautettuun arkkitehtuuriin. Samoin tuotealustat ja tuotteiden konseptointi tulevat yleistymään.

SCTE:n Adaptive Power Challenge – Telesten innovaatio kilpailun voittajaksi

Teleste osallistui Adaptive Power Challenge -kilpailuun, jonka järjestivät SCTE, Comcast ja Liberty Global, ja päätyi yrityssarjan voittajaksi! Comcast ja Liberty Global ovat maailman suurimmat kaapelioperaattorit. Palkinnot jaettiin maailman suurimmassa kaapeli- ja telekommunikaatioalan tapahtumassa Cable-Tec Expossa, joka järjestettiin lokakuussa Atlantassa. Kilpailun tarkoituksena oli kerätä kaapelitoimijoiden parhaat ideat ja innovaatiot, joilla voitaisiin ratkaista laajakaistaverkkojen energiankulutuksen hallinnan ja optimoinnin ongelmia.

Kilpailuun osallistuminen oli Telestelle itsestään selvää, koska tuotteiden energiankulutus on ollut tärkeä ominaisuus jo vuosien ajan ja useita energiansäästöön liittyviä patenttihakemuksia on myös vireillä.

Telesten Make Sense -innovaatio perustuu ajatuksen, että vaikka tilaajaverkon laitteet kentällä on suunniteltu toimimaan täydellä kuormalla, verkon todellinen kuormitus on harvoin niin suuri. Vahvistin-

moduulin ei siten tarvitsisi jatkuvasti toimia täydellä teholla. Sitä voidaan käyttää myös pienemmällä energiankulutuksella, kun maksimikapasiteetille ei ole tarvetta. Lisäksi loppukäyttäjälle laatu pysyy aivan samana. Nykyään useimmat, elleivät kaikki, tilaajaverkon laitteet kentällä käyttävät paljon energiaa turhaan, koska suurimmilla taajuuksilla ei ole käytännössä lainkaan kapasiteettia käytössä. Näyttää siltä, ettei tulevaisuudessakaan koko kapasiteettia 1,2 gigahertsiin asti (kaapelilaitosten nykyinen suurin taajuus) käytetä täysin, jolloin energiansäästömahdollisuus jatkuu.

Kilpailuehdotuksen ydin perustui kolmeen erilaiseen vaihtoehtoiseen menetelmään. Niiden tuloksena vahvistinmoduulin energiankulutusta voidaan pienentää jopa 30 prosenttia. Tämä puolestaan voi vähentää koko verkon energiankulutusta jopa 20 prosenttia. Näin säästetään rahaa, energiaa ja luontoa. Tässä on järkeä!

Katso video [tästä linkistä](#).

S-AWARE®-tilannekuvajärjestelmä parantaa Helsingin metron turvallisuustasoa

Helsingin kaupungin liikenneliikelaitos valitsi Telesten S-AWARE-tilannekuvajärjestelmän Helsingin metroon. Telesten järjestelmän avulla liikenneliikelaitos kehittää kokonaisvaltaista tilannetietoisuutta ja turvallista matkustamista Helsingin metrossa. Järjestelmää voidaan käyttää myös toimintavalmiuden parantamiseen sekä korkean palvelutason ylläpitämiseen mahdollisten turvallisuusuhkien, hälytysten ja hätätilanteiden sekä muiden vaativien ja kriittisten tilanteiden aikana.

Telesten järjestelmä mahdollistaa tehokkaan yhteistoiminnan useiden muiden operaattoreiden kanssa, mukaan lukien poliisi-, palo- ja pelastuslaitokset, Helsingin seudun liikenne sekä Helsingin ja Espoon kaupungit. Tilannekuvajärjestelmän käyttöönotto aloitetaan vuonna 2019 ja projekti toteutetaan useassa vaiheessa vuoden 2020 loppuun mennessä.

Älykkäämpiä päätöksentekoprosesseja

Turvallisuus- ja valvontajärjestelmät ovat yhä monimutkaisempia ja tuottavat entistä enemmän tietoa ja samalla tiedon tehokkaasta hallinnasta tulee jatkuvasti tärkeämpää. Telesten S-AWARE-ratkaisu käsittelee reaaliaikaisesti suuria määriä useista eri lähteistä ja järjestelmistä peräisin olevaa tietoa, ja auttaa varmistamaan, että poikkeustilanteen sattuessa oikea tieto on käytettävissä oikeassa paikassa oikeaan aikaan. Tämä luo pohjan tehokkaalle päätöksenteolle.

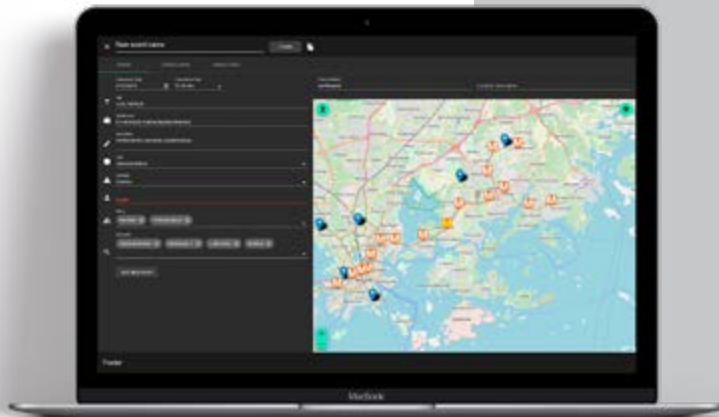
Tapahtumien parempaa hallintaa

Toimiva päätöksentekoprosessi edellyttää kattavaa ja monipuolista tietoa eri tilanteista. Telesten S-AWARE on kehitetty vastaamaan tähän tarpeeseen, sillä sen avulla voidaan kerätä tietoa useista eri lähteistä mahdollisimman laajan ja tarkan tilannekuvan muodostamiseksi. Järjestelmä antaa mahdollisuuden ymmärtää käynnissä olevia tilanteita ja tapahtumia paremmin ja se myös tunnistaa tapahtumia ja hälytyksiä nopeasti ja luotettavasti, mikä takaa tilanteiden ja toiminnan tehokkaan hallinnan ja ohjauksen.

S-AWARE tarjoaa useita älykkäitä ominaisuuksia ja toimintoja henkilöstön ja toiminnan kehittämiseksi. Järjestelmän avulla voidaan esimerkiksi hyödyntää automatisoituja ja vakioituja toimintamalleja työnkulkujen ohjaamisessa sekä tiedon käsittelyn tehostamisessa.

Tulevaisuuden tilannekuvahallintaa

Päivittäisen toiminnan ohjaamisen lisäksi S-AWARE järjestelmää voidaan käyttää myös raportointiin ja toiminnan kehittämiseen. Järjestelmään tallennetun tietovarannon pohjalta on mahdollista suunnitella ennaktoivasti tulevia tilanteita ja tapahtumia. Skenaariotyöskentelyä voidaan hyödyntää henkilöstön koulutamisessa ja toimintaa erilaisissa tilanteissa voidaan myös harjoitella etukäteen.

Connected Zone -konsepti osana Telesten älykaupunkihanketta

Teleste järjesti lokakuussa Ruotsissa turvallisuusalan tapahtuman, jossa se esitteli ensimmäistä kertaa Connected Zone -konseptin. Konsepti on osa Telesten laajempaa älykkäiden ratkaisujen kehitystyötä ja sen eteenpäin viemistä jatketaan osana Telesten älykaupunkihanketta. Konseptin avulla pyritään vastaamaan ihmisten julkisilla paikoilla yhä enenevässä määrin kokemaan turvattomuuden tunteeseen tarjoamalla julkisen liikenteen käyttäjille uusia digitaalisia palveluja.

Connected Zone -konsepti muuttaa bussipysäkit digitaalisiksi turva-alueiksi, joilla matkustajat voivat tarvittaessa olla henkilökohtaisen älypuhelimensa kautta yhteydessä valvomoon. Yhteydenotto tapahtuu matkapuhelinsovelluksella, joka välittää valvomolle tarvittavat paikka- ja henkilötiedot. Valvomo voi ottaa yhteyden pysäkin digitaaliseen näyttöön ja hyödyntää näyttöä hälytysten antamisessa. Pysä-

kiin integroidun videovalvontajärjestelmän avulla tilannetta ja pysäkin tapahtumia voidaan myös valvoa reaaliaikaisesti.

Turvallisuutta parantavien ratkaisujen lisäksi Connected Zone tarjoaa uusia mahdollisuuksia tiedon jakamiseen. Bussipysäkkiin integroiduilla älykkäillä ja vaativiin sääolosuhteisiin suunnitelluilla näyttöillä voidaan esittää erilaista sisältöä, kuten julkisen liikenteen aikataulutietoja sekä erilaista kaupallista sisältöä ja mainoksia. Konseptin ratkaisut ja niiden avulla kerätävä monipuolinen matkustajatieto auttavat myös kohdentamaan välitettävää sisältöä entistä paremmin julkisen liikenteen käyttäjien tarpeisiin.

Telesten älykäs ja turvallinen bussipysäkki on käytössä Suomessa Espoossa Nokian kampuksella, jossa sitä testataan osana Nokia Bell Labsin Lux-Turrim5G-ekosysteemiä. Hankkeessa kehitetään

nopeaan 5G-verkkoon perustuvia palveluja, jotka on integroitu älykkäisiin valopylväisiin antennien, tukiasemien, antureiden, näyttöjen ja muiden laitteiden avulla. Business Finlandin rahoittama hanke avaa uusia liiketoimintamahdollisuuksia digitaalisille palveluille ja tuo älykaupunki-innovaatiot lähemmäs käytännön toteutusta.

Katso Connected Zone -esittelyvideo [tästä linkistä](#).

Teleste 2018

Strategia

Teknologia

Liiketoiminta-alueet

Vastuullisuus

Johto

Tilinpäätös

Asiakkaat ovat toimintamme ydin

Video and Broadband Solutions

Kaksijakoista kehitystä

Video and Broadband Solutions -liiketoiminta-alueen liikevaihto laski hieman jääden 138,7 (142,1) miljoonaan euroon. Liikevaihto laski tilaajaverkko-tuotteissa ja kasvoi videovalvonta- ja informaatio-ratkaisuissa.

Liiketulos kasvoi 58,3 prosenttia ja oli 7,7 (4,9) miljoonaa euroa eli 5,6 (3,4) prosenttia liikevaihdosta. Saadut tilaukset laskivat vertailukaudesta 10,6 prosenttia ja olivat 152,3 (170,4) miljoonaa euroa. Saadut tilaukset laskivat eniten tilaajaverkkotuotteissa.

Tuotekehitysmenot olivat 12,5 (12,1) miljoonaa euroa ja painoutuivat hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin, DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiin verkko-tuotteisiin, mukaan lukien USA:n markkinoille suunnatut ratkaisut, tilannekuva- ja videovalvontaratkaisuihin, matkustajaliikenteen informaatiojärjestelmiin sekä asiakaskohtaisiin projekteihin.

Hanno Narjus, Network Products liiketoimintajohtaja, haastattelussa Cable Next-Gen Europe 2018 tapahtumassa. Katso haastattelu [tästä linkistä](#).

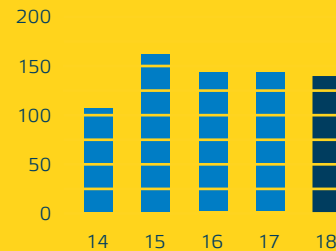
VBS osuus
liikevaihdosta

55,4%

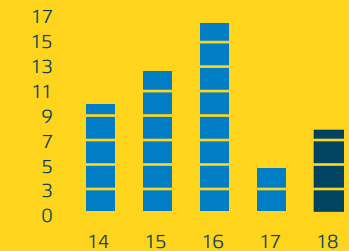
VBS osuus
henkilöstöstä

50,3%

VBS liikevaihdon kehitys, Meur

VBS liikutuloksen kehitys, Meur

Network Products

Network Products toimittaa tilaajaverkkoja, videokeskuksia ja tilaus-videoratkaisuja sekä niihin liittyviä palveluja kaapelioperaattoreille. Tilaajaverkkojen tuotteissa Teleste on markkinajohtaja Euroopassa ja videokeskuksissa merkittävä toimija globaalisti. Tilaajaverkoissa tuotevalikoima sisältää kaikki komponentit valokuituratkaisuista vahvistimiin ja passiivikomponentteihin, esimerkiksi antennipistorasioihin. Videokeskuksissa painopiste on täysin digitaalisissa ratkaisuisa. Tuoteliiketoimintaan liittyvät palvelut sisältävät järjestelmäsunnittelua, laadunvarmennus konsultointia, toimitettujen järjestelmien ylläpitopalveluja sekä koulutusta.

Video Security and Information

Teleste toimittaa kokonaisvaltaisia videovalvonta- ja informaatoratkaisuja joukkoliikenneoperaattoreille, junavalmistajille ja julkiselle sektorille. Telesten tuoteportfolio kattaa laajamittaiset videovalvontajärjestelmät, tilannekuvajärjestelmät sekä matkustajainformaatoratkaisut. Telesten ratkaisut liitetään usein yhteen muiden operatiivisten järjestelmien kuten liikennevalvonta- ja hälytys- sekä kriisinhallintajärjestelmien kanssa. Telestellä on vahva markkina-asema johtavien junavalmistajien ja joukkoliikenneoperaattoreiden keskuudessa, sekä vaativissa videovalvontaprojekteissa. Sen markkina-alueet ovat pääosin Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa.

Network Products

Teknologiamurros menossa

“Murros tarjoaa
hyviä kasvu-
mahdollisuuksia
tulevaisuudessa.

Liiketoimintayksikölle vuosi 2018 oli kiireinen. Tavoite Pohjois-Amerikan markkinoiden avaamisesta sekä uuden hajautetun arkkitehtuurin kehittäminen vaativat paljon toimenpiteitä sekä markkinoinnissa että tuotekehityksessä.

Odotukset teknologiamurroksen aikataulusta osoittautuivat hieman liian optimistisiksi. Ope-
raattoreiden investoinnit hajautetun arkkitehtuurin mukaisiin verkkoihin eivät vielä kunnolla käynnistyneet, joten toimialan investointiaktiivisuus oli lievässä laskussa. Liiketoimintayksikön myynti tulikin pääosin aiemmin tehtyjen HFC-verkkopäivitysprojektien raamisopimusten kautta. Vahvistimien ja optiikan hyvänä säilynyt hintataso vaikutti myönteisesti kannattavuuteen.

Teleste on jo parin vuoden ajan lähestynyt uutta asiakaskuntaa Pohjois-Amerikassa, jossa ovat maailman suurimmat kaapeli-infrastruktuurin markkinat. Paikallisia operaattoreita kiinnostaa erityisesti hajautettu arkkitehtuuri, sillä sen avulla voidaan rakentaa tehokas ja laadukas verkko kustannustehokkaasti olemassa olevaa kaapeliverkkoa hyödyntäen. Myös Telesten älyverkkoinnovaatiot, joita on toimitettu Euroopan markkinoille jo vuosia, ovat herättäneet suurta mielenkiintoa operaattoreiden keskuudessa, koska ne eroavat edukseen amerikkalaisten kilpailijoiden tuotteista. Kes-

kustelut potentiaalisten asiakkaiden kanssa ovat edenneet hyvin, ja Teleste on toimittanut tuotteitaan testattavaksi ja arvioitavaksi muun muassa eri laitteiden yhteensopivuuden varmistamiseksi.

MARKKINAT MUUTOKSESSA

Perinteiset HFC-teknologian markkinat tulevat ajan myötä kutistumaan hajautetun arkkitehtuurin valatessa alaa. Teleste on ollut ylivoimainen markkinajohtaja HFC-teknologiaan perustuvien laitteiden toimittajana, mutta nyt tarjolla olevien projektien koko on pienenemässä. Muutos ei kuitenkaan tapahdu nopeasti, joten nämä tuotteet tuovat Te-
lestelle kannattavaa liiketoimintaa vielä vuosien ajan. Telesten tavoitteena onkin vahvistaa markkinaosuuttaan HFC-tuotteissa.

Siirtyminen HFC-teknologiasta hajautetun arkkitehtuurin teknologiaan merkitsee suurta muutosta koko toimialalle. Teknologian käyttöönotto vaatii kyvykkyyksiä ja entistä syvempää osaamista sekä eri toimijoiden ja kilpailijoidenkin välistä tiivistä yhteistyötä. Teleste on panostanut voimakkaasti uuteen teknologiaan, DOCSIS 3.1. -standardin mukaisten tuotteiden kehittämiseen sekä kumppanuuksien vahvistamiseen, koska sille on tärkeää olla alusta alkaen mukana vasta kehityksessä olevassa ekosysteemissä. Samalla uusi teknologia luo Telestelle mahdollisuuden tarjota asi-

akkailleen entistä älykkäämpiä laitteita ja entistä kattavamman tuotelajitelman.

TEKNOLOGIAOSAAMINEN AVAINASEMASSA

Telesten päivitetyn strategian mukaan pääpaino Network Products -liiketoiminnassa tulee olemaan Pohjois-Amerikan markkinoiden valtauksen lisäksi hajautetun arkkitehtuurin ja DOCSIS 3.1. -standardin mukaisten tuotteiden kehittäminen. Odotukset hajautetun verkkoarkkitehtuurin investointien käynnistymisestä seuraavien vuosien aikana ovat korkealla. Käydyt neuvottelut ovat osoittaneet, että potentiaaliset asiakkaat arvostavat Telesten teknologiaosaamista ja brändiä. Telesten asemaa kilpailussa vahvistaa myös se, että se on osoittanut aidon sitoutumisen standardin mukaisiin verkkoihin ja on toimittanut yhdessä Ciscon kanssa maailman ensimmäisen kahden toimittajan hajautetun arkkitehtuurin verkkotoimituksen Telialle.

Verkkojen kapasiteettiin, nopeuteen, laatuun ja toimintavarmuuteen kohdistuu jatkuvasti kasvavia vaatimuksia. Verkossa liikkuvan datan ja videoiden sekä sinne yhteydessä olevien laitteiden monimuotoisuudessa erityisesti laatuvaatimukset kasvavat. Telesten tavoitteena on vastata näihin tarpeisiin oman osaamisensa ja kyvykkyyksiensä vahvalla kehittämisellä.

Video Security and Information Kasvua monella saralla

Ennätyksellinen
tilauskanta.

Vuoden 2018 aikana liiketoiminta kehittyi suotuisasti. Liikevaihto kääntyi jälleen kasvuun ja uudet asiakassopimukset kasvativat tilauskanta. Liikevaihdon kasvu ja toteutettujen tehostustoimien vaikutukset näkyivät myönteisenä kannattavuuden kehityksenä. Myös asiakasmäärät kasvoivat ja markkina-asema vahvistui.

Yleiset kehityssuunnat, kuten globalisaatio, kaupungistuminen ja digitalisaatio edellyttävät investointeja julkiseen liikenteeseen ja turvallisuutta lisääviin järjestelmiin. Myös ilmastonmuutosta pyritään monissa maissa hidastamaan ekologisemmillä matkustustavoilla. Telesten tarjonta tukee erityisesti kaupunkialueiden ekologista digitaalista kehitystä. Tämän markkinapotentiaalin pohjalta Telesten strategian päivityksessä määriteltiin liiketoimintayksikön tavoitteet ja strategia tuleville vuosille. Merkittävimmiksi tavoitteiksi määriteltiin johtavan aseman saavuttaminen julkisen liikenteen informaatio- ja turvaratkaisuissa sekä kannattava kasvu videovalvonta- ja tilannekuva-järjestelmissä. Samalla markkina-alueeksi tarkentui Eurooppa ja Pohjois-Amerikka.

EDISTYSASKELEITA

Vuoden 2017 loppupuolella Teleste osti saksalaisen matkustajatietojärjestelmiin ja -ohjelmistoihin keskittyneen iqu Systemsin. Vuoden 2018 aikana yritys integrointiin onnistuneesti osaksi Telesten toimintoja. Iqu Systems täydensi Telesten tarjontaa ja toi joukkoliikenneoperaattoreiden parista uusia asiakkaita erityisesti Saksasta ja sen lähi-markkinoilta. Merkittäviä edistysaskeleita saavutettiin myös oman tehokkuuden kehittämisessä. Tuotekehitykseen, tuotantoon, hankintaan ja laadunvarmistukseen tehdyt toimenpiteet toivat toivottuja tuloksia ja aiemmat matkustajainformaation tuotteiden laatuongelmat helpottivat ja toimituskyky kohentui.

AKTIIVISTA TUOTEKEHITYSTÄ

Aktiivisen tuotekehityksen ansiosta Teleste toi markkinoille uusia tuotteita ja entistä kehittyneempiä ratkaisuja. Merkittävimmät investoinnit tehtiin matkustajainformaatoratkaisuihin sekä uuteen tilannekuva-järjestelmäläpysästä, joka lanseerattiin tuotenimellä S-AWARE®. Alusta on suunniteltu turvallisuuden ja toimintatehokkuuden kehittämiseen julkisessa liikenteessä, len-

tokenillä, kriittisen infrastruktuurin yhteydessä sekä viranomaissektorilla. Se kerää reaaliaikaista tietoa erilaisista alajärjestelmistä, datalähteistä ja sensoreista ja muodostaa yhtenäisen ja ajan-tasaisen kokonaiskuvan koko operatiivisesta infrastruktuurista. Tämä antaa mahdollisuuden ymmärtää käynnissä olevia tilanteita ja tapahtumia paremmin ja luo pohjan tehokkaalle päätöksenteolle. Ensimmäinen merkittävä S-AWARE®-alustaan perustuva järjestelmätilaus tuli lokakuussa 2018 Helsingin kaupungin liikenneliikelaikoksesta ("HKL"), joka valitsi Telesten ratkaisun kehittääkseen tilannetietoisuutta ja turvallista matkustamista Helsingin metrojärjestelmässä.

MARKKINOILLA POTENTIALIA

Vuosi 2019 on alkanut myönteisissä merkeissä. Telesten hyvä maine kansainvälisillä markkinoilla luo menestymisen mahdollisuuksia. Yksikön parantunut tilauskanta, kilpailukykyinen tarjonta ja vahva osaaminen luovat edellytykset kannattavalle kasvulle. Kilpailu markkinoilla säilyy kuitenkin kireänä ja asiakkaiden koon kasvu nostaa yleistä vaatimustasoa ja kustannuspainetta. Teleste panostaa asiakassuhteiden hyvään hoitamiseen ja tuotteiden laatutason säilyttämiseen.

Network Services

Myönteistä kehitystä

Enemmän korkean lisäarvon tuottavia palveluja.

Network Services -liiketoiminnan heikon kannattavuuden vuoksi käynnistetyt mittavat kehittämistoimet toivat tulosta jo vuoden 2018 aikana, jolloin päästiin takaisin kannattavan kasvun uralle. Network Servicesin liikevaihto kasvoi 21 prosenttia 111,7 miljoonaan euroon (2017: 92,5). Liiketulos nousi voitolliseksi olleen 2,0 miljoonaa euroa. Liiketoiminta-alueella työskenteli keskimäärin 693 henkilöä.

Liiketoiminta-alueen kasvu tuli pääosin sen suurimmalta markkinalta Saksasta, jossa normaalin palvelusopimuksen lisäksi toteutettiin kaksi suurta projektitoimitusta. Britanniassa liikevaihdon kasvu oli myös selkeää, mutta siellä kannattavuuskehitys vaihteli huomattavasti palveluittain. Suomessa, Sveitsissä ja Belgiassa kehitys oli tasaista. Uusien asiakkaiden hankinnassa saavutettiin kohtalainen menestys.

SAKSASSA VOIMAKAS MUUTOS

Mittavimmat kehittämistoimet kohdistettiin Saksan toimintoihin, joiden yksi kannattavuushaaste oli suurimman asiakkaan kanssa tehty sopimus. Sovittuihin palvelutehtäviin kuuluvien alihankintojen kustannustaso oli noussut markkinatilanteen vuoksi niin, että alihankinnoista saatu hinta alitti niiden kustannukset. Telesten tytäryhtiö Cableway ja sen suurin asiakas Vodafone Germany neuvottelivat yhteistyön ehdoista, kunnes uusi kolmivuotinen sopimus julkistettiin toukokuussa 2018. Uusi sopimus loi pohjan kannattavuuden parantumiselle, yhteistyön kasvulle

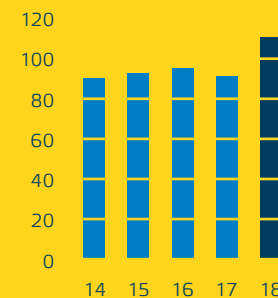
NS osuus
liikevaihdosta

44,6%

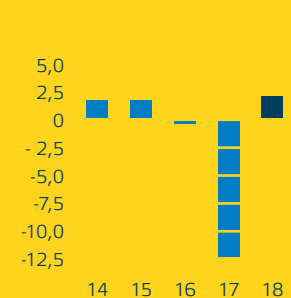
NS osuus
henkilöstöstä

49,7%

NS liikevaihdon kehitys, Meur

NS liikelokoksen kehitys, Meur

ja sen laajenemiselle korkean lisäarvon palveluihin. Nyt palvelut koostuvat pääosin asennus-, ylläpito- ja huoltopalveluista, mutta tavoitteena on suunniteltu- ja konsultointipalveluiden osuuden lisääminen.

Raamisopimuksen lisäksi Saksassa jatkettiin vuoden 2017 aikana aloitettuja sisäisiä tuottavuusohjelmia ja käynnistettiin uusia kehittämistoimia. Toiminnan tehokkuus parani merkittävästi jo vuoden 2018 aikana, mutta kokonaisvaltaista muutosprosessia jatketaan edelleen vuoden 2019 aikana.

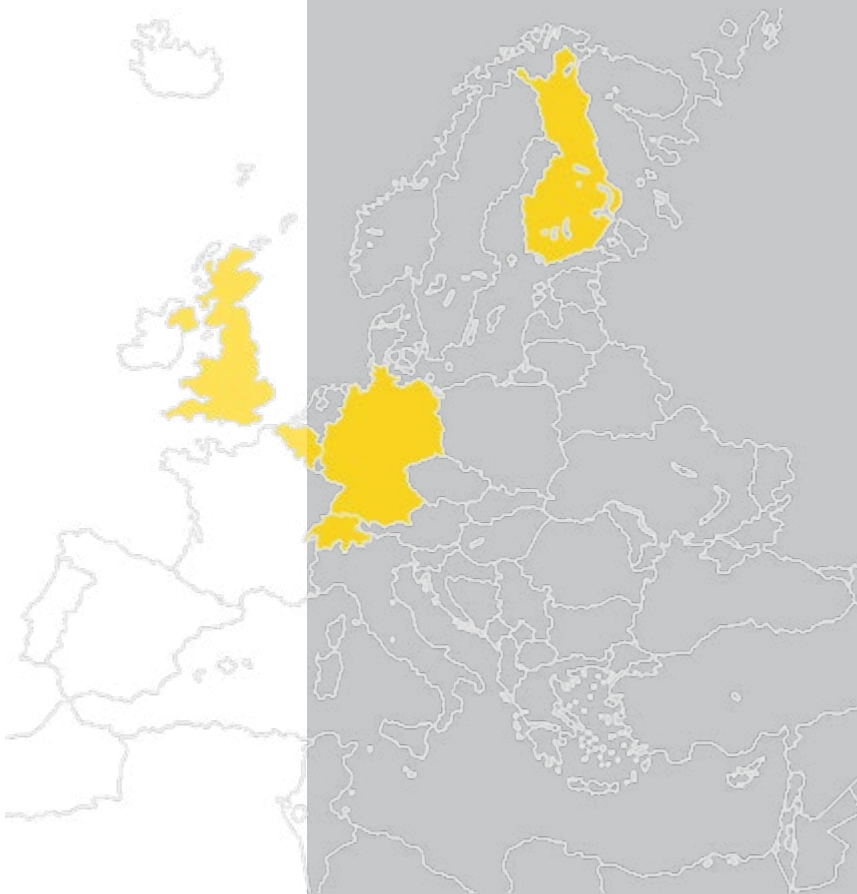
UUDELLA STRATEGIALLA ETEENPÄIN

Telesten uudistetussa strategiassa palveluliiketoiminnan painopistealueiksi määriteltiin tuottavuuden parantamisen lisäksi asiakkaiden tarpeisiin vastaavien innovatiivisten ratkaisujen kehittäminen. Tarjonnan kehittämisessä pyritään luomaan korkeaa lisäarvoa tuottavia palveluita ja työkaluja, jotka alentavat verkkojen elinkaaren aikaisia kustannuksia. Koska asiakkaiden verkkojen tekninen taso ja monimutkaisuus ovat kasvaneet selvästi, myös niiden suunnittelussa, rakentamisessa ja ylläpitämisessä vaaditaan entistä korkeampaa osaamista.

Palveluliiketoiminnan kova hintakilpailu edellyttää palveluiden tehokasta tuottamista kannattavuuden saavuttamiseksi, mutta korkean lisäarvon palveluissa voidaan siirtyä kohti arvoperusteista hinnoittelua. Strategian toteuttaminen on jo käynnistetty asettamalla tavoitteet, laatimalla yksityiskohtaiset toimenpidesuunnitelmat ja määrittelemällä mittarit, joilla saavutuksia arvioidaan.

HYVÄ TUNNETTUUS

Tarve Telesten tuottamille palveluille on selkeästi olemassa, ja operaattoreiden tilanne ennakoi tarvetta myös suurille projektitoimituksille. Telesten tunnettuus alalla on tärkeä kilpailutekijä erityisesti uusasiakashankinnassa. Kilpailukyvyystä huolehtiminen tulee edelleen näkymään Saksan tuottavuusohjelmassa, jonka yhtenä toimenpiteenä Teleste kasvattaa omia maankaivuun resurssejaan. Britanniassa Telesten asiakkaat ovat puolestaan käynnistämässä investointeja kuituinfraan, jonka hyödyntäminen on maassa vielä hyvin alhaisella tasolla. Telesten tytäryritys Flomatik on Britanniassa merkittävä verkkojen suunnittelupalvelujen tarjoaja.

Network Services

Network Services tarjoaa verkkosuunnittelua, asennus- ja huolto- sekä asiantuntijapalveluita eurooppalaisille operaattoreille. Sen asiakkaat ovat usein maidensa johtavia toimijoita, joiden tavoitteena on uusien palveluiden, kuten nopeiden internet-yhteyksien sekä maksutelevisio-, tilausvideo- ja puhelinpalvelujen tarjoaminen tilaajille. Network Services -liiketoiminnan toimintamaat ovat Saksa, Britannia, Suomi, Sveitsi ja Belgia.

Teleste 2018

Strategia

Teknologia

Liiketoiminta-alueet

Vastuullisuus

Johto

Tilinpäätös

Ammattitaito, sujuvuus ja laatu kohtaavat

Henkilöstö

Tavoitteena erinomainen henkilöstökokemus

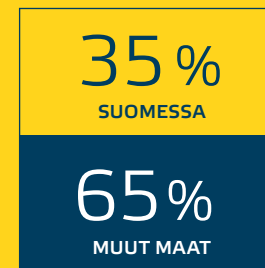
Telesten kilpailukyky perustuu suurelta osin motivoituneeseen ja ammattitaitoiseen henkilöstöön. Teleste tarjoaa työntekijöilleen haastavia ja vaihtelevia työtehtäviä, mahdollisuuden kehittää osaamistaan alan parhaiden ammattilaisten joukossa sekä kansainvälisen työyhteisön. Työhyvinvointi syntyy mielekkäistä tehtävistä, hyvästä työilmapiiristä ja tasapainosta työn ja vapaa-ajan välillä.

Telesten missiona on verkottuneen yhteiskunnan rakentaminen, jotta ihmisten elämästä tulisi älykäämpää, sujuvampaa ja turvallisempaa. Telesteläiset tulevat erilaisista taustoista, eri maista ja kulttuureista, mutta meitä yhdistävät yhteiset arvomme: asiakaskeskeisyys, kunnioitus, luotettavuus ja tuloksellisuus. Teleste rakentaa verkotunutta yhteiskuntaa yhdessä, henkilöstön ja sidosryhmien vuoropuhelua rakentaen.

Henkilöstömäärä

Telesten palveluksessa oli 1 353 työntekijää vuoden 2018 lopussa (2017: 1 446). Telesten toimintakenttä on hyvin kansainvälinen ja toimipisteitä on 17 maassa. Eniten telesteläisiä on Saksassa (37 %) ja Suomessa (35 %).

Maantieteellinen jakauma

Henkilöstöstrategia

Painopistealue
Esimiesten tuki

Tavoite
Hyvä johtajuus

Painopistealue
Henkilöstökokemus

Tavoite
Osaavat ja innostuneet telesteläiset

Painopistealue
Henkilöstöprosessien toimivuus

Tavoite
Älykkäät ja yhdenmukaiset henkilöstöhallinnon prosessit

PAIKALLINEN KANSAINVÄLINEN TOIMIIJA

Teleste on kansainvälisesti toimiva, alueelliset vaatimukset huomioiva teknologiayhtiö. Telesten liiketoiminnan globaali toimintaympäristö asettaa kansainvälisyyden osaksi telesteläisten arkea. Vuosittain toteutettavien auditointien avulla arvioidaan henkilöstöhallinnolle asetettujen standardien ja laatuvaatimusten toteutuminen.

Telesten henkilöstöhallinto toimii verkostona seitsemässä eri maassa ja tukee henkilöstöomaa- rältään pienempien maiden tiimejä ja esimiehiä maailmanlaajuisesti. Vuonna 2018 otettiin käyttöön koko konsernin kattavat henkilöstömittarit ja varmistettiin muun muassa EU:n tietosuoja-asetuksen mukainen henkilötietojen käsittely. Henkilöstöhallinnon verkosto yhdistää eri toimipisteet ja luo puitteet henkilöstöhallinnon toimintojen yhteiselle kehittämiselle paikalliset tarpeet ja globaalit tavoitteet huomioiden.

TAVOITTEENA ERINOMAINEN HENKILÖSTÖKOKEMUS

Telesten henkilöstöstrategia uudistettiin syysylä 2018. Strategian kolme keskeisintä tavoitetta

ovat hyvä johtajuus, osaavat ja motivoituneet telesteläiset sekä tarkoituksenmukaiset henkilöstöhallinnon työkalut jokaisen telesteläisen ja heidän esimiestensä käyttöön. Hyvä johtajuus pohjautuu Telesten yhteisiin arvoihin, vuoropuheluun, selkeisiin innostaviin tavoitteisiin ja tiiviiseen yhteistyöhön.

Työhyvinvointi ja työkykyjohtaminen ovat tärkeässä roolissa esimiesten työssä. Jatkossa mittaamme kahdesti vuodessa johdon ja esimiesten onnistumista johtamisen laadun kehittämisessä. Hyvä henkilöstökokemus ja toimintakulturi ovat perusta osaavien ja motivoituneiden työntekijöiden sitoutumiseen Telesten monipuolisissa tehtävissä, mutta myös uusien telesteläisten rekrytoinnissa. Osaamisen ja toiminnan jatkuva kehittäminen on keskeinen osa toimintakulttuuriamme, jota kutsumme Teles-te-hengeksi. Tarkoituksenmukaiset henkilöstöhallinnon työkalut mahdollistavat hyvän henkilöstökokemuksen ja sujuvan työskentelyn arjessa.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Teknologioiden, tuotteiden ja palveluiden kehittäminen sekä oman toiminnan jatkuva tehostaminen edellyttävät henkilöstöltä vahvaa ammatitaitoa. Telesten strategiset kyvykkyudet ovat asiakassuhteiden hallinta, tuotteiden kehittäminen, tuotteiden valmistus ja toimitusketjun hallinta sekä saumaton tiimien välinen yhteistyö. Henkilöstön erityisosaamista kehitetään kullakin alueella henkilökohtaisten kehityssuunnitelmien mukaisesti. Lisäksi osaamista kehitetään yhteisillä koulutusohjelmilla. Vuoden 2018 aikana julkai-

simme eLearning-alustallamme henkilöstölle kuusi uutta verkkokoulutusohjelmaa ja lukuisia tuotekoulutusohjelmia. Lisäksi käynnistimme hankintatoimen Sourcing Academy -ohjelman.

TUNNETTU TYÖNANTAJA

Telesten maine työnantajana on hyvä ja potentiaaliset hakijat ovat kiinnostuneita erityisesti Telesten teknologisesta osaamisesta, kansainvälisestä toimintaympäristöstä ja mahdollisuudesta päästä kehittymään sen myötä. Yhteistyöllä alan oppilaitosten kanssa pyritään lisäämään myös yrityksen tunnettua potentiaalisten työntekijöiden joukossa työvoiman saatavuuden turvaamiseksi myös tulevaisuudessa. Nuorille tarjotaan kesätyöpaikkoja, harjoittelua ja opinnäytepaikkoja. Telestellä viihdytään keskimäärin pitkään. Motivoivat työtehtävät sitouttavat työnantajaan ja pitkät työurat tuovat mukanaan vankkaa osaamista ja tietoa. Työurat tulevat tulevaisuudessa entisestään pidentymään, ja tämä otetaan Teles-tellä huomioon muun muassa tukemalla työhyvinvointia ja osaamisen kehittämistä sekä työn ja vapaa-ajan yhteensovittamista.

Telesten kannustinjärjestelmät perustuvat saavutettuihin tuloksiin, joita mitataan sekä yhtiö- että henkilötasolla. Kannustimena käytetään muun muassa tulos- ja tuotantopalkkiojärjestelmiä sekä osakepalkkiojärjestelmiä. Vuoden 2018 aikana Telesten tulospalkkiojärjestelmän piiriin liittyi lisää henkilöstöä. Tulospalkkiojärjestelmät tukevat yhtiön strategiaa tavoitteilla, jotka luontevasti yhdistyvät tiimien ja yksittäisten työntekijöiden työhön.

Yritysvastuu

Sujuvuutta ja turvallisuutta arkeen

Teleste on mukana rakentamassa verkotunutta maailmaa. Toiminnan perustehtävä on ihmisten jokapäiväisen elämän älykkyyden, sujuvuuden ja turvallisuuden lisääminen.

Telesten tuotteet ja palvelut edistävät muun muassa julkisen liikenteen käyttöä, julkisten alueiden turvallisuutta, tiedon ja viihteen vastaanottamista ja jakamista sekä ylipäänsä digitaalisen kehityksen etenemistä. Telesten vaikutus ympäröivään yhteiskuntaan onkin monilla tavoin myönteinen ja vastaavasti sen oman toiminnan hiilijalanjälki matala.

Yritysvastuu on Telesten toiminnan ytimessä ja näkyy arvoissa, visiossa, missiossa ja strategiasa. Jokapäiväistä toimintaa ohjaavat eettiset säännöt, mutta myös monet lait, ohjeistot ja ympäristösertifikaatit. Vastuullisuutta kehitetään ja siitä huolehditaan kaikkien sidosryhmien kanssa toimiessa. Hyvänä yrityskansalaisena Teleste tekeekin aktiivisesti yhteistyötä asiakkaidensa, kumppaniensa ja yliopistojen, oppilaitosten ja tut-

kimuslaitosten ja muiden yhteisöjen kanssa yhteisten päämäärien saavuttamiseksi.

TALOUEDELLINEN, EKOLOGINEN JA SOSIAALINEN VASTUU

Teleste noudattaa yritysvastuun osa-alueiden jakoa taloudelliseen, ekologiseen ja sosiaaliseen vastuuseen. Taloudellinen vastuu huomioidaan asiakaskeskeisyydellä ja tuloksellisuudella. Havainnoidaan toimintaympäristö, ollaan avoimia ja toimitaan ennakoivasti. Ollaan lähellä asiakasta nyt ja tulevaisuudessa. Tuloksellisuus taataan tekemällä päätöksiä oikea-aikaisesti, asettamalla haasteellisia tavoitteita, kommunikoimalla ne selkeästi ja viemällä asiat loppuun. Ekologisessa vastuussa tarkastellaan tuotteiden koko elinkaaren ympäristövaikutuksia sekä seurataan kehitystä. Tuotteiden luotettavuudessa otetaan huomioon erityisesti ekologinen vastuu. Sosiaalinen vastuu huomioidaan eettisissä säännöissä oikeudenmukaisilla työolosuhteilla ja käytännöillä. Kaikkien ihmisten kunnioitus on yksi sosiaalisen vastuun perusasioita.

Yritysvastuu on Telesten toiminnan ytimessä.

VAIKUTUKSET HUOMIOIDAAN LAAJASTI

Telesten tuotteet ovat pitkäikäisiä, joten niiden energiankulutus ja huollettavuus ovat merkittäviä huomioon otettavia tekijöitä elinkaarenaikaisia kustannuksia ja ympäristökuormitusta tarkasteltaessa. Näitä vaikutuksia pyritään vähentämään koko tuotantoprosessissa suunnittelusta tuotantoon, jakeluun, käyttöön ja kierrätykseen. Tuotantoprosessin kuvaus on esitetty seuraavalla aukeamalla.

OMAN TOIMINNAN VAIKUTUKSET HALLINNASSA

Telesten oman toiminnan ympäristövaikutukset ovat melko vähäiset ja aiheutuvat pääosin tuotannossa käytettävistä materiaaleista ja komponenteista sekä energiasta ja liikkumisesta ja matkustamisesta. Telesten energiankulutus oli vuonna 2018 6,9 GWh. Energiaa kuluu tuotannossa ja toimitilojen lämmitykseen ja valaistukseen. Energiankulutusta pyritään pienentämään siirtymällä aina entistä energiatehokkaampiin laitteisiin.

Materiaalien ja komponenttien hankinnassa noudatetaan tarkkoja sääntöjä, joilla varmistetaan lopputuotteiden laatu, mutta myös hankintojen vastuullisuus. Hankintatoiminta on esitelty tarkemmin sivulla 34. Liikematkustamisen tarvetta pyritään vähentämään hyödyntämällä verkkoyhteyksiä kokousten ja neuvottelujen järjestämisessä. Matkustamisessa telesteläiset pyrkivät myös suosimaan julkista liikennettä ja työsuhteautoina vähäpäästöisiä vaihtoehtoja. Merkittävimmät liikkumisesta tulevat päästöt aiheutuvat palveluliiketoiminnassa, jossa verkkojen ylläpito vaatii huoltoajoja.

RISKIENHALLINTA

Riskien arviointi ja niihin varautuminen on merkittävä tekijä taloudellisen onnistumisen kannalta. Telestellä tehdään kaksi kertaa vuodessa riskien kartoitus ja arviointi. Riskit analysoidaan liiketoimintayksiköittäin. Liiketoimintaan vakavasti vaikuttaville riskeille pyritään laatimaan jatkuvuudenhallintasuunnitelma. Merkittävimpien riskien seurannalle ja jatkuvuudenhallintasuunnitelmille on nimetty vastuuhenkilöt liiketoimintayksiköissä ja konsernitoiminnoissa.

Teleste tekee vuosittain sisäisen tarkastuksen, jossa arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä valittujen toimintojen tehokkuutta sekä ehdotetaan kehitystoimenpiteitä näiden osalta. Lisäksi sisäinen tarkastus hoitaa johdon antamia erityistehtäviä.

Telesten hallitus perusti 5.4.2018 yhtiölle tarkastusvaliokunnan valmistelevaan yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta valmistelemalla tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat asiat. Tarkastusvaliokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Yritysvastuu

Tuotantoprosessi

SUUNNITTELU

Tuotekehitys on avainasemassa tuotteiden elinkaaren aikaisen ympäristövaikutuksen huomioimisessa. Suunnitteluvaiheen päätökset ovat merkittäviä tuotteen koko elinkaaren kannalta, koska ne koskevat koko toimitusketjua raaka-aineiden hankinnasta tuotteen poistamiseen markkinoilta. Ympäristömyönteisen tuotesuunnittelun tavoitteena on vähentää käytetyn materiaalin määrää, pienentää tuotteen energiankulutusta sekä parantaa tuotelaatua.

Modulaarisuus on suunnittelussa yksi tärkeä lähtökohta, ja lähes kaikki HFC-tiilajaverkkotuotteet ovat modulaarisia. Uusi ICON9000-tuote lisää tätä modulaarisuutta entisestään. AC9100 NEO tuote on mahdollista päivittää hajautetun arkkitehtuurin laitteeksi lisäämällä olemassaolevaan laitteeseen uuden toiminnallisuuden mukanaan tuova kansi. Samoin Luminato-videokeskuslaite on modulaari-

nen tuotealusta. Modulaarisuuden hyödyt tulevat esille tuotteiden huollettavuutena ja alustan monikäyttöisyytenä, joka samalla tarkoittaa pidempää tuotteen elinkaarta. Telestellä on tutkittu myös uudenlaisia virtalähteratkaisuja, joilla saadaan virtalähteeseen parempi hyötysuhde. Näitä tullaan käyttämään uusissa hajautetun arkkitehtuurin tuotteissa.

Laajakaistaverkkojen kapasiteettivaihtumusten kasvaessa myös niiden virrankulutus nousee. Operaattorit hakevat uusia kestävän kehityksen ratkaisuja parantaakseen verkkojen suorituskykyä ja hallitakseen niiden virrankulutusta. Telesten vuonna 2018 lanseeraama Make Sense on ratkaisu, joka antaa mahdollisuuden laskea vahvistinyksiköiden virrankulutusta silloin, kun verkon kokonaiskuormitus laskee. Näin verkon virrankulutusta voidaan pienentää jopa 20 prosentilla vuosittain palvelutasoa vaarantamatta.

HANKINTA

Telesten kansainvälisessä toimittajaverkostossa on toimittajia yli 20 maassa. Suorissa ostoissa 20 % toimittajista vastaa 80 %:sta kaikista hankinnoista. Toimittajayhteistyö perustuu vuosisopimuksiin ja pitkäjänteisyyteen. Sitä ohjataan ja valvotaan eettisellä toimintaohjeella ja ohjeistuksilla esimerkiksi logistiikasta ja tilausten käsittelystä, toimittaja-arvioinneilla, toimittajien itsearvioinneilla, tapaamisilla ja auditoinneilla.

Suora hankinta koostuu erilaisista kategorioista: komponenteista, tuotteista ja palveluista. Epäsuora hankinta koostuu tavaroista ja palveluista, joita käytetään omaa liiketoimintaa varten. Toimittajavalinnoissa varmistetaan, että toimittajat täyttävät Telesten vaatimukset. Vuonna 2018 Telesten toimittajille tarkoitettu eettinen toimintaohje (Teleste Supplier Code of Conduct) päivitettiin vastaamaan paremmin Telesten asiakkailta tulleita vaatimuksia.

Teleste pyrkii aina varmistamaan, että materiaalit ovat peräisin eettisesti ja ekologisesti vastuullisista lähteistä. Luonnonvarojen laillisesta kaupasta ja kestävän kehityksen toimitusketjuista tarvittavien tietojen ylläpitämiseen käytetään kolmannen osapuolen palvelua, joka seuraa standardikomponenttien raaka-aineiden alkuperää (Conflict minerals, 3TG). Lisätietoja seuravalla aukeamalla.

TUOTANTO

Telesten tuotannon suurimmat ympäristövaikutusten aiheuttajat ovat energiankäyttö ja toiminnasta syntyvät jätteet. Telesten tuotanto koostuu elektroniikan valmistuksesta, kokoonpanovaiheista ja testauksesta. Kaikki edellä mainitut prosessit ovat ympäristön kannalta turvallisia.

Tuotannon tehokkuutta ylläpidetään noudattamalla Lean-toimintatapoja. Osana laadunkehittämistä käytetään JAPA- eli jatkuvan parantamisen tauluja. Vuoden 2018 aikana JAPA-toiminta laajennettiin myös toimihenkilöprosesseihin, ja ensimmäiset sovellukset toimistorobotiikasta ovat implementoitu ennuste- ja ohjausparametrien päivittämiseen. Lisäksi Telesten tuotannoissa on käytössä 5S-menetelmä, joka keskittyy tuottavuuden kasvattamiseen poistamalla ei-arvoa tuottavaa toimintaa ja parantamalla laatua ja turvallisuutta sekä luomalla visuaalisesti miellyttävä ja tehokas työpaikka.

Jätteiden lajittelusta on tarkempaa tietoa kohdassa Kierrätys ja hyödyntäminen.

JAKELU JA PALVELU

Logistiikassa otetaan huomioon sekä ympäristöasiat että kustannustehokkuus.

Kuljetusten hiilijalanjälki syntyy pääsääntöisesti materiaalien ja valmiiden tuotteiden kuljetuksista, ja sitä pienennetään ennusteprosessilla ja suositamalla maa- ja merikuljetuksia lentorahdin sijaan. Vuonna 2018 maailmalle lähti 1277 tn tuotteita, eli lähetetty määrä kasvoi noin 8 prosenttia. Vuonna 2019 pyritään pienentämään lentorahtien aiheuttamia CO₂-päästöjä verrattuna 2018 tasoon.

Jakelun ympäristökuormitukseen vaikuttavat myös pakkausten vaatimattomat ja niissä käytetyt materiaalit. Tilaravetta on supistettu päällekkäin lastattavilla pakkauksilla ja ekologisuutta parannettu muuttamalla laatikoiden kansien materiaali lastulevystä pahviin. Pahviset kannet ovat kevyitä ja helposti kierrätettäviä.

Palveluliiketoiminnassa ympäristökuormituksen päälähte on asennus- ja huoltoajojen CO₂-päästöt, joihin vaikutetaan kalustovalinnoilla ja reittisuunnittelulla.

KÄYTTÖ

Telesten tuotteet ovat turvallisia koko tuotantoprosessin ja käytön ajan. Tuotteiden suunnittelussa huomioidaan koko sen elinkaari, käytettävyys, käyttöikä sekä huollettavuus. Pitkän elinkaaren omaavien tuotteiden päivitettävyyden on osa ympäristönäkökulmaa. Asiakastyytyväisyys taataan pitkäikäisillä, huollettavilla tuotteilla, joiden energiankulutus on asetettujen tavoitteiden mukainen.

Teleste kehittää tilaajaverkkotuotteitaan jatkuvasti, jotta sen asiakkaat eli operaattorit voivat pienentää verkonsa energiankulutusta suhteessa siirrettyyn datamäärään. Alalla käytetään yleisesti mittarina sitä, kuinka paljon verkossa pystytään siirtämään tietoa energiayksikköä kohti – bit/W. Uudet DOCSIS 3.1 -laitteet, joissa on entistä laajempi taajuusalue, tarjoavat operaattoreille mahdollisuuden päästä parempaan tehokkuuslukuun.

KIERRÄTYS JA HYÖDYNTÄMINEN

Jätteiden syntypistelajittelu on tehokkaan kierrätyksen ja hyödyntämisen edellytys. Telestella syntyvät jätteet lajitellaan ja ohjataan kierrätykseen asianmukaisesti. Vuonna 2018 konsernissa syntyi yhteensä 178,2 tn jätettä, josta 118,7 tn hyödynnettiin materiaalina, energiantuotantoon ohjautui 53 tn ja loppukäsittelyyn päätyi vain 6,5 tn. Telesten jätteiden kierrätysaste nousi viime vuonna 62 prosentista 67 prosenttiin, mikä tarkoittaa sitä, että yhä suurempi osa jätteistä päätyy materiaalihyötykäyttöön.

Yritysvastuu

Vastuullinen
toimitusketju

TOIMITUSAJAT HAASTEENA

Vuoden 2018 aikana suuri hankinnan haaste oli komponenttien pitkät toimitusajat, mikä loi myös hintapainetta. Vaikka komponenttivalmistajat investoivat valmistuskapasiteetin kasvattamiseen, kapasiteettia oli markkinakysyntään nähden liian vähän. Lisäksi osa valmistajista luopui tiettyjen passiivi- ja puolijohdekomponenttien valmistuksesta. Vuodesta 2019 WSTS (World Semiconductor Trade Statistics) ennustaa, että puolijohdemarkkinoilla kysynnän kasvu tasaantuu merkittävästi. Kasvu vuonna 2018 oli 13,7 prosenttia. Passiivikomponenttien saatavuuden oletetaan jatkuvan haasteellisenä koko vuoden 2019.

OHJELMISTOROBOTTI KÄYTTÖÖN

Tulevaisuuden suunnittelu haasteellisessa toimitusympäristössä edellyttää, että hankittavien nimikkeiden perustiedot (master data) ovat virheettömiä ja luotettavia. Erinomainen data edellyttää myös jatkuvaa ylläpitoa. Kesällä 2018 Teleste otti käyttöön ohjelmistorobotin, joka toimii operatiivisen oston apuna ja tekee toiminnanohjausjärjes-

telmän parametripäivitystä. Toistuvien ja aikaisemmin manuaalisesti hoidettujen rutiinitehtävien delegointi robotille on lisännyt työn mielekkyyttä ja vähentänyt inhimillisten virheiden mahdollisuutta. Operatiivinen osto pystyy käyttämään enemmän aikaansa asiantuntijatyöhön ja hyödyntämään ammattiosaamistaan.

TELESTE SOURCING ACADEMY

Teleste Sourcing Academy perustettiin osana vuonna 2017 käynnistettyä hankinnan kehittämisen toimenpideohjelmia. Silloin kävi selväksi, että hankintaosaamista on merkittävästi kehitettävä, jotta hankinta kykenisi paremmin vastaamaan sille asetettuihin odotuksiin ja jotta strategiset tavoitteet saavutettaisiin.

Teleste Sourcing Academy on investointi Teles-ten tulevaisuuteen. Se on hankinnan parissa työskentelevien koulutusohjelma, jonka tavoitteena on kehittää ammatillista osaamista ja asiantuntemusta laaja-alaisesti. Globaali koulutusohjelma tuo koko tiimille saman tietotason, innostaa ajatusten vaihtoon, vahvistaa yhteisiä toimintamalleja ja edistää yhteistyötä.

KANSAINVÄLINEN JA TARKKAAN VALVOTTU TOIMITTAJAVERKOSTO

Tavarantoimittajat ovat Telestelle erittäin tärkeitä. Kansainvälisessä toimittajaverkostossa on toimittajia yli 20 maasta. Suorissa ostoissa 20 prosenttia toimittajista vastaa 80 prosentista kaikista hankinnoista. Toimittajayhteistyö perustuu vuosisopimukseen ja pitkäjänteisyyteen. Sitä ohjataan ja valvotaan eettisillä toimintaohjeella ja ohjeistuksilla esimerkiksi logistiikasta ja tilaus-tenkäsittelystä, toimittaja-arvioinneilla, toimittajien itsearvioinneilla, tapaamisilla ja auditoinneilla.

Teles-ten hankinta on jaettu strategiseen sourcingiin ja operatiiviseen ostoon. Strateginen sourcing valitsee toimittajat, neuvottelee sopimukset sekä vastaa toimittajasuhteiden johtamisesta. Operatiivinen osto tekee tilaukset toimittajille ja vastaa toimittajan suuntaan tapahtuvasta päivittäisestä kanssakäymisestä. Hankintaorganisaatio kehittää toimintaa aktiivisesti yhtenäis-
tämällä toimintatapoja ja jakamalla tietoa koko organisaatiolle.

Teleste Sourcing Academy on investointi Telesten tulevaisuuteen.

TARKAT VALINTAKRITEERIT

Toimittajavalinnan perustana ovat Telesten arvot: asiakaskeskeisyys, kunnioitus, luotettavuus ja tuoksellisuus. Valintaa tehtäessä arvioidaan mm. teknologiaosaamista, tuotteiden ja toimitusten laatua, toimitusvarmuutta, toiminnan eettisyyttä ja kustannustehokkuutta. Vuonna 2018 Telesten toimittajille tarkoitettu eettinen toimintaohje (Teleste Supplier Code of Conduct) päivitettiin vastaamaan paremmin Telesten asiakkailta tulleita vaatimuksia. Teleste luokittelee toimittajat avaintoimittajiin sekä ensisijaisiin, hyväksytyihin ja uusiin toimittajiin. Luokitus määrittelee Telesten ja toimittajan välisen suhteen ja hallintamallin. Avaintoimittajat ja ensisijaiset toimittajat arvioidaan vuosittain, hyväksytyt toimittajat kolmen vuoden välein ja uudet toimittajat toimittajasuhteen alussa. Arviointimallia päivitetään tarvittaessa. Aktiivinen toimittajakannan arviointi ja toimittajien liiketoimien jatkuvuussuunnitelmien tarkastukset ovat osa toimittajiin liittyvän liiketoiminnan jatkuvuuden riskin hallintaa.

KATTAVA ITSEARVIOINTI

Jokainen uusi toimittaja tekee ennen yhteistyön syventämistä Telesten kattavan itsearvioinnin, jossa on noin 100 kysymystä yrityksen hallinnosta, tietoturvasta, työturvallisuudesta, vastuullisuudesta, ympäristöasetusten ja lakien noudattamisesta sekä myös organisaatiosta, sen osaamisesta ja innovaatiokyvystä. Vastauksessa tärkeitä ei ole vain se, miten toimittaja itse kertoo toimivansa ja millaisia näyttöjä siitä on esittää, vaan myös se, miten toimittajan oma toimitusketju toimii ja miten toimittaja sitä ohjaa sekä miten ohjaus on todennettavissa.

VASTUULLINEN TOIMITUSKETJU

Suora hankinta koostuu erilaisista kategorioista, kuten komponenteista, tuotteista ja asiakkaalle tarjottavista palveluista. Epäsuora hankinta koostuu tavaroista ja palveluista, joita käytetään omaa liiketoimintaa varten. Toimittajille asetetut vaatimukset perustuvat luokitukseen ja ostojen

suuruuteen. Telesten tuotteiden tyypillisesti pitkä elinkaari asettaa korkeat vaatimukset komponenteille mm. niiden elinkaaren ja elinkaaren aikaisen kustannuskehityksen sekä toimitusketteryiden suhteen. Teleste pyrkii aina varmistamaan, että materiaalit ovat peräisin eettisesti ja ekologisesti vastuullisista lähteistä.

Luonnonvarojen laillisesta kaupasta ja kestävästä kehityksen toimitusketjuista tarvittavien tietojen ylläpitämiseen käytetään kolmannen osapuolen palvelua, joka seuraa standardikomponenttien raaka-aineiden alkuperää (Conflict minerals, 3TG). Teleste hankkii pelkästään RoHS-direktiivin täyttäviä tuotteita ja komponentteja. Markkinoilla on tarjolla myös väärennetyjä komponentteja, joiden torjuntaa Teleste edistää sitoutumalla neljään perusperiaatteeseen (Teleste's Anti-Counterfeiting Statement) ja edellyttämällä, että myös toimittajat omilla toimillaan edistävät näitä periaatteita.

Hallitus

PERTTI ERVI

Ins. s.1957

**Hallituksen puheenjohtaja 2017–
Hallituksen jäsen 2009–2017**

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Päätoimi:

Yritysjohdon konsultti

Keskeinen työkokemus:

Computer 2000 -konserni, pääjohtaja vuoteen 2000

Computer 2000 Finland Oy, toimitusjohtaja vuoteen 1995

Muut keskeiset luottamustoimet:

Efecte Oy, hallituksen jäsen 2009–, hallituksen pj 2011–

F-Secure Oy, hallituksen jäsen 2003– ja tarkastusvaliokunnan pj 2006–

TIMO MIETTINEN

DI s. 1955

**Hallituksen jäsen 2017–
Hallituksen puheenjohtaja 2016–2017**

Ei-riippumaton merkittävästä osakkeenomistajasta. Hallituksen puheenjohtaja Tianta Oy:ssä, joka on Telesten merkittävä osakkeenomistaja.

Päätoimi:

EM Group Oy, hallituksen jäsen 2014–, hallituksen puheenjohtaja 2017–

Keskeinen työkokemus:

Ensto Oy, toimitusjohtaja 1993–1995, hallituksen puheenjohtaja 2006–2013, hallituksen jäsen 2014–2017

EM Group Oy, hallituksen puheenjohtaja 2005–2013

Lännen Tehtaat Oy (nyk. Apetit Oy), hallintoneuvoston puheenjohtaja 2011–2013

Muut keskeiset luottamustoimet:

Tianta Oy, hallituksen puheenjohtaja 2017–

Ensto Invest Oy, hallituksen jäsen 2017–

Alvar Aalto säätiö, hallituksen jäsen 2014–

Deutsche Bibliotheks Verein in Finnland, hallituksen puheenjohtaja 2014–

JANNICA FAGERHOLM

KTM s. 1961
Hallituksen jäsen 2013–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Päätoimi:
Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö, toimitusjohtaja 2010–

Keskeinen työkokemus:
SEB Gyllenberg Private Bank, toimitusjohtaja 1999–2010

Handelsbanken Liv, maajohtaja, Suomen henkivakuutustoiminta 1998–1999

Sampo-konserni, sijoitusjohtaja henkivakuutustoiminta 1996–1998

Sampo-konserni, varainhoitotehtäviä 1990–1996

Muut keskeiset luottamustoimet:
Kesko Oyj, hallituksen jäsen 2016–

Sampo Oyj, hallituksen jäsen 2013–

Hanken Svenska handelshögskolan, hallituksen jäsen, sijoitusvaliokunnan pj 2010–

Veritas Eläkevakuutusosakeyhtiö, hallintoneuvoston jäsen 2010–

HEIKKI MÄKI-JÄRVI

DI, s.1959
Hallituksen jäsen 2018–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Päätoimi:
Telia Ventures, toimitusjohtaja 2018–

Keskeinen työkokemus
Airbus Ventures, General Partner 2015–2016

Deutsche Telekom AG, Senior Vice President, Venture Capital & Group

Business Development and Venturing, 2011–2014

Openwave systems INC, Senior Vice President, Business Development, 2009–2011

Accel Partners, Venture Partner, 2002–2009

Cisco Systems, Technical Director & Business Development Manager, 1998–2001

Nokia, several management positions in Finland and in Germany, 1983–1998

Muut keskeiset luottamustehtävät
DNA Oyj, hallituksen jäsen 2017–, tarkastusvaliokunnan jäsen 2017–

TIMO LUUKKAINEN

Ekonomi, DI, MBA, s.1954
Hallituksen jäsen 2016–

Ei-riippumaton merkittävästä osakkeenomistajasta.

Hallituksen jäsen Tianta Oy:ssä, joka on Telesten merkittävä osakkeenomistaja.

Päätoimi:
Hallitustyöskentely

Keskeinen työkokemus:
Ensto Oy, toimitusjohtaja 2009–2016

Evervent Oy, toimitusjohtaja 2007–2009

Ranskassa, Englannissa ja Sveitsissä 1992–2008:

General Motors, Ranskan tytäryhtiön johtoryhmä

Hyster- ja Movex -yhtymien EMEA-johtaja

Irrifrance, yhtiön toimitusjohtaja

ABB, tytäryhtiöiden toimitusjohtaja 1985–1992

UPM Kymmene, tytäryhtiön toimitusjohtaja 1981–1985

Muut keskeiset luottamustoimet:
Tianta Oy, hallituksen jäsen 2018

KAI TELANNE

KTM s. 1964
Hallituksen jäsen 2008–

Riippumaton yhtiöstä ja sen merkittävistä osakkeenomistajista

Päätoimi:
Alma Media Oyj, toimitusjohtaja 2005–

Keskeinen työkokemus:
Kustannus Oy Aamulehti, toimitusjohtaja 2001–2005

Kustannus Oy Aamulehti, varatoimitusjohtaja 2000–2001

Muut keskeiset luottamustoimet:
Tampereen kauppakamari, hallituksen jäsen 2018–

Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma, hallituksen jäsen 2009–, hallituksen varapj 2017–

Altia Oyj, hallituksen jäsen 2016–

Johtoryhmä

JUKKA RINNEVAARA

Toimitusjohtaja
KTM, s. 1961

Telesten palveluksessa vuodesta 2002–

Keskeinen työkokemus:

ABB Building Systems,
Group Senior Vice President 2001–2002
ABB Installaatiot, toimitusjohtaja
1999–2001

Keskeiset luottamustoimet:

Teknoliigat Oy, hallituksen jäsen
2019–
Turun kauppakamari,
hallituksen pj 2012–2015, vara-pj 2016 –
Ventilation Holding Finland Oy,
hallituksen jäsen 2008 –

JOHAN SLOTTE

Varatoimitusjohtaja
VT, EMBA, s. 1959

Saksan, Sveitsin ja Itävallan palveluliiketoimin-
nan aluejohtaja

Konsernin liiketoimintojen kehitys- ja
lakiasiantuntijien johtaja

Telesten palveluksessa vuodesta 1999–

Johtoryhmän jäsen vuodesta 1999–

Keskeinen työkokemus:

Uponor Group 1989–1999,
erilaiset johtotehtävät,
ml Uponor Poland, tj

JUHA HYYTIÄINEN

Talousjohtaja
KTM, s. 1967

Telesten palveluksessa vuodesta 2013–
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013–

Keskeinen työkokemus:

Nokia Oyj,
taloushallinnon johtotehtävät 2000–2013
Ensto Saloplast Oy,
talouspäälikkö 1998–2000
OMG Kokkola Chemicals Oy,
talouspäälikkö 1994–1998

HANNO NARJUS

**Network Products, liiketoimintajohtaja
KTM, s. 1962**

Telesten palveluksessa vuodesta 2006–
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2007–

Keskeinen työkokemus:

Nokia Oyj, erilaiset johtotehtävät
1996–2006

Teleste Oyj, johtaja 1989–1996

ESA HARJU

**Video Security and Information,
liiketoimintajohtaja
DI, s. 1967**

Telesten palveluksessa 2016–
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2016–

Keskeinen työkokemus:

Yritysjohdon konsultti 2015–2016

Ixonos Oyj, toimitusjohtaja 2013–2015

Nokia Siemens Networks Finland Oy,
toimitusjohtaja 2012

Nokia Siemens Networks Oy,
Skandinavian ja Baltian liiketoiminnot
2010–2012

Vuodesta 1991 alkaen eri johtotason
tehtävissä Nokia Oyj:ssä ja Nokia Siemens
Networks Oy:ssä.

Keskeiset luottamustoimet:

Taiste Oy, hallituksen puheenjohtaja 2016–

PASI JÄRVENPÄÄ

**Tutkimus- ja tuotekehitysjohtaja
DI, s. 1967**

Telesten palveluksessa vuodesta 1994–
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2013–

Keskeinen työkokemus:

Telesten palveluksessa vuodesta 1994

MARKUS MATTILA

**Tuoteoperaatiot, johtaja
DI, s. 1968**

Telesten palveluksessa vuodesta 2008–
Johtoryhmän jäsen vuodesta 2008–

Keskeinen työkokemus:

Nokia Mobile Phones/Nokia Oyj,
pääliikö- ja johtotehtävät
tuoteoperaatioissa, logistiikassa
ja hankintatoimessa 1993–2008

Tietoja osakkeenomistajille

KULUVANA VUONNA 2019 ON KAKSIKIN VIRSTANPYLVÄSTÄ YHTIÖN AIKAJANALLA.

22. helmikuuta Teleste täytti 65 vuotta. Telesten liiketoiminnan perustana on vahva teknologiaosaaminen signaalinsiirrossa. Vuosikymmenten kuluessa Teleste pysynyt juuriltaan vahvasti suomalaisena yhtiönä, mutta sen liiketoiminta-alueena on koko maailma.

Maaliskuussa tuli lisäksi kuluneeksi 20 vuotta yhtiön listautumisesta Helsingin Pörssiin.

Teleste katsoo vahvasti eteenpäin ja sen missio on olla paras kumppani verkottuneen yhteiskunnan rakentamiseen.

TELESTEN OSAKE

Teleste Oyj on listautuneena Nasdaq Helsingissä Teknologia-toimialaluokassa. Teleste kuuluu markkina-arvoltaan small cap -ryhmään. Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Yhtiöllä on yksi osakesarja. Kukin osake oikeuttaa yhteen ääneen yhtiökokouksessa ja samansuuruiseen osinkoon.

Yhtiön rekisteröity osakepääoma 31.12.2018 oli 6 966 932,80 euroa jakautuen 18 985 588 osakkeeseen.

Osakekurssi oli vuoden 2018 aikana alimmillaan 5,12 (6,51) euroa ja korkeimmillaan 7,58 (9,62) euroa. Päätöskurssi 31.12.2018 oli 5,26 (6,68) euroa.

- Kaupankäyntitunnus TLT1V
- ISIN-koodi FI0009007728
- Reuters-tunnus TLT1V.HE
- Bloomberg-tunnus TLT1V.FH

TALOUDELLISET TIEDOTTEET VUONNA 2019

Telesten tilinpäätöstiedote vuodelta 2018 julkistettiin torstaina 7.2.2019.

Lisäksi Teleste julkistaa vuoden 2019 aikana:

- Osavuositarkastus tammi-maaliskuu 9.5.2019
- Puolivuositarkastus tammi-kesäkuu 15.8.2019
- Osavuositarkastus tammi-syyskuu 31.10.2019

Taloudelliset katsaukset julkistetaan pörssitiedotteena ja julkaisut sekä pörssitiedotteet ovat luettavissa suomeksi ja englanniksi yhtiön kotisivuilla.

Katsausten julkistamisen yhteydessä Teleste järjestää tiedotustilaisuuden sijoittajille, analyytikkoille ja median edustajille.

YHTIÖKOKOUS

Teleste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 4.4.2019 klo 16.00 alkaen Finlandia-talon Helsinki-salissa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, Helsinki. Ilmoittautuneiden vastaanotto alkaa kello 15.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 25.3.2019 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 28.3.2019 kello 16.00.

ILMOITTAUTUMINEN

- yhtiön internetpalvelun kautta osoitteessa www.teleste.com/yhtiokokous
- sähköpostitse osoitteeseen investor.relations@teleste.com
- puhelimitse numeroon (02) 2605 611 arkisin klo 09.00–16.00
- kirjeitse osoitteeseen: Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323, 20101 Turku

OSINGONJAKOEHDOTUS

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,20 e.

- Osingon irtoamispäivä 5.4.2019
- Osingonmaksun täsmäytyspäivä 8.4.2019
- Osingon maksupäivä 15.4.2019.

Lisätietoja: www.teleste.com/yhtiokokous

OSOITTEENMUUTOKSET

Osakasrekisteriä ylläpitää Euroclear Finland Oy. Osakkeenomistajien henkilö- ja osoitetiedoissa tapahtuneet muutokset pyydetään ystävällisesti ilmoittamaan omaa arvo-osuustiliä hoitavalle tilinhoitajayhteisölle.

Lisätietoja: www.teleste.com/Sijoittajat

Teleste listautui Helsingin pörssiin 30.3.1999. Osakkeen myyntihinta oli 8,20 euroa listautumisannissa.

TELESTE OYJ

Postiosoite: PL 323, 20101 Turku

Käyntiosoite:

Telestenkatu 1, 20660 Littoinen

Puhelin (vaihde): (02) 2605 611

Y-tunnus 1102267-8

www.teleste.com

facebook.com/telestecorporation

twitter.com/telestecorp

linkedin.com/company/teleste

slideshare.net/telestecorporation

youtube.com/telestecorporation

Telesten internetsivut ovat responsiiviset ja sellaisenaan mobiililaitteille optimoidussa muodossa.

Copyright © 2017 Teleste Oyj. Kaikki oikeudet pidätetään. Teleste on Teleste Oyj:n rekisteröity tavaramerkki.

Asiakkaittemme menestys on meille sydämenasia

TELESTE

Tilinpäätös 2018

SISÄLTÖ

Hallituksen toimintakertomus	45
Konsernin tilinpäätös	51
Konsernituloslaskelma	51
Konsernitase	52
Konsernin rahavirtalaskelma	53
Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista	54
Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	55
Segmenttiraportointi	62
Hankitut liiketoiminnot tilikausilla 2018 ja 2017	65
Konsernin liitetiedot	66
Emoyhtiön tilinpäätös	85
Tuloslaskelma	85
Tase	86
Rahoituslaskelma	87
Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet	88
Emoyhtiön tuloslaskelman ja taseen liitetiedot	89
Voitonjakoehdotus	94
Tilintarkastuskertomus	95
Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä	99
Konserni numeroina	105
Tunnuslukujen laskentaperiaatteet	106
Osakkeet ja osakkeenomistajat	107

HALLITUKSEN TOIMINTAKERTOMUS

YLEISKATSAUS

Teleste on kansainvälinen teknologiakonserni, joka kehittää ja tarjoaa video- ja laajakaistateknologioita sekä niihin liittyviä palveluita. Teknologiatarjontamme edistää päivittäisen elämän sujuvuutta ja turvallisuutta. Liiketoimintamme ydin on video – videon ja datan käsittely, siirto ja hallinta. Asiakaskuntamme koostuu kaapeli- ja teleoperaattoreista, junakaluston valmistajista, joukkoliikenneoperaattoreista sekä julkisen sektorin organisaatioista. Toimintamme on jaettu kahteen liiketoiminta-alueeseen, jotka ovat Video and Broadband Solutions ja Network Services. Molemmilla alueilla olemme maailman johtavia yrityksiä ja teknologisia edelläkävijöitä.

Vuoden 2018 aikana yhtiö eteni suunnitelmien mukaisesti yhtiön strategisilla alueilla. Toiminnan strategiset painopisteet alkaneen vuoden 2019 aikana ovat: hajautetun verkkoarkkitehtuurin tarjonnan kehittäminen ja myynnin onnistunut käynnistäminen USA:n kaapelioperaattorimarkkinoilla sekä videovalvonta- ja informaatoratkaisujen liikevaihdon merkittävä kasvattaminen ja tuloksen parantaminen sekä Saksan palveluliiketoiminnan operatiivisen toiminnan kehittäminen ja kannattavuuden parantaminen.

LIKEVAIHTO JA TULOSKEHITYS

Konsernin saadut tilaukset kasvoivat 0,4 % ja saavuttivat Telesten historian korkeimman tason 264,0 (262,9) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi 6,7 % ollen 250,3 (234,6) miljoonaa euroa. Liiketulos oli 9,7 miljoonaa euroa, vertailu-

kauden liikeluokituksen ollessa 7,5 miljoonaa euroa tappiolla. Liiketulos oli 3,9 % (-3,2 %) liikevaihdosta. Vertailukauden tulokseen sisältyi Saksan palveluliiketoimintaan liittyvä 7,7 miljoonan euron liikearvon alaskirjaus ja 2,4 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraukset Saksassa ja Suomessa. Liiketulos parani sekä Video and Broadband Solutions että Network Services –liiketoiminta-alueilla. Materiaali- ja tuotantopalvelujen kulut kasvoivat 8,0 % ja olivat 137,9 (127,7) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut laskivat 4,9 % ja olivat 66,0 (69,4) miljoonaa euroa. Henkilöstökulut pienivät henkilöstömäärän laskun seurauksena. Poistot ja liiketoiminnan muut kulut laskivat 1,1 % ollen 38,5 (38,9) miljoonaa euroa. Nettorahoituskulut olivat 0,7 (0,9) miljoonaa euroa. Konsernin verot olivat 2,2 (0,7) miljoonaa euroa ja laskennallinen veroaste 24,5 %. Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,38 (-0,50) euroa.

LIIKETOIMINTA-ALUEET

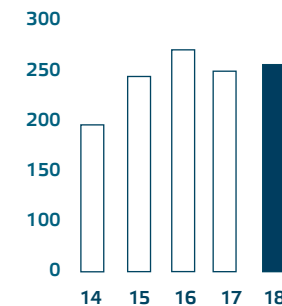
Video and Broadband Solutions

Liiketoiminta-alue keskittyy tilaajaverkkotuotteisiin sekä videovalvonta- ja informaatoratkaisuihin. Liiketoiminta-alueen merkittävin asiakaskunta koostuu kaapelioperaattoreista, junakaluston valmistajista ja julkisen sektorin organisaatioista, kuten joukkoliikenneoperaattoreista ja viranomaisista. Asiakkaina voivat olla myös laajempia kokonaisuuksia integroivat yritykset, jotka hyödyntävät Telesten tuotteita kokonaistoimituksissaan. Liiketoimin-

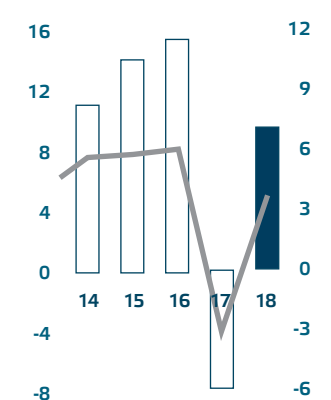
ta-alueen päämarkkina-alue on Eurooppa, mutta sillä on toimintaa myös Pohjois-Amerikassa ja Kiinassa. Teleste kehittää, suunnittelee ja valmistaa itse suuren osan tuotteista. Yhtiön tuotekehitysyksiköt toimivat Suomessa, Puolassa, Saksassa ja Belgiassa. Telesten oma tuotanto tapahtuu pääosin Suomessa. Tuoteportfolioon kuuluu myös kolmansien osapuolien kehittämiä tuotteita, joilla Teleste täydentää tuoteportfolioa.

Liiketoiminta-alueella on 32 omaa toimipistettä sekä useita jälleenmyynti- ja integraatiopartnereita. Euroopan ulkopuolella olevat tytäryhtiöt ja toimipisteet sijaitsevat Yhdysvalloissa ja Kiinassa.

Konsernin liikevaihto,
Meur

Konsernin liiketulos,
Meur % liikevaihdosta

Saadut tilaukset laskivat vertailukaudesta 10,6 % ja olivat 152,3 (170,4) miljoonaa euroa. Saadut tilaukset laskivat eniten tilaajaverkkotuotteissa. Liikevaihto laski 2,4 % ja oli 138,7 (142,1) miljoonaa euroa. Liikevaihto laski tilaajaverkkotuotteissa ja kasvoi videovalvonta- ja informaattoripalveluissa. Liiketulos kasvoi 58,3 % ja oli 7,7 (4,9) miljoonaa euroa eli 5,6 % (3,4 %) liikevaihdosta. Liiketulosta paransi videovalvonta- ja informaattoripalvelujen kasvanut liikevaihto. Vertailukauden liiketulosta rasitti työvoimavähennyksiin liittynyt 0,8 miljoonan euron uudelleenjärjestelyvaraus.

Tuotekehitysmenot olivat 12,5 (12,1) miljoonaa euroa eli 9,0 % (8,5 %) VBS liiketoiminnan liikevaihdosta. Tuotekehityshankkeet painottuivat hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin, DOCSIS 3.1 standardin mukaisiin verkkotuotteisiin, mukaan lukien USA:n markkinoille suunnatut ratkaisut, tilannekuva- ja videovalvontaratkaisuihin, matkustajaliikenteen informaatiojärjestelmiin sekä asiakaskohtaisiin projekteihin. Tuotekehitysmenoja aktivoitiin 4,8 (3,5) miljoonaa euroa. Aktivoitujen tuotekehitysmenojen poistot olivat 2,2 (1,5) miljoonaa euroa.

Network Services

Network Services tarjoaa kokonaisvaltaisia palveluita tilaajaverkkojen suunnitteluun, rakentamiseen ja ylläpitoon. Network Services liiketoiminta-alueen asiakaskunta koostuu pääosin isoista eurooppalaisista kaapeli- ja teleoperaattoreista sekä verkkolaittevalmistajista. Palvelujen toteutusaste ja laajuus vaihtelevat asiakkaittain yksittäishinnoitelluista palveluista avaimet käteen periaatteella toteutettaviin projekteihin. Pääosa toimituksista tehdään raamisopimusten perusteella. Palvelut sisältävät myös Telesten omia tuoteratkaisuja. Telesten palveluosaaminen kattaa laajan kokonaisuuden kaapeliverkkojen suunnittelusta, asennuksesta ja ylläpidosta aina verkkojen tekniseen operointiin asti. Palvelutuotannossa hyödynnetään myös alihankintaverkostoa. Telesten palveluliiketoiminta sijoittuu Saksan, Englannin, Sveitsin, Suomen, Belgian ja Puolan markkinoille.

Saadut tilaukset ja liikevaihto kasvoivat 20,7 % ja olivat 111,7 (92,5) miljoonaa euroa. Liikevaihto kasvoi erityisesti Saksassa. Liiketulos oli 2,0 miljoonaa euroa, vertailukauden liiketuloksen ollessa 12,4 miljoonaa euroa tappiolla. Vertailukauden tappiollinen liiketulos sisälsi Saksan palveluliike-

toimintaan liittyvän liikearvon alaskirjauksen ja uudelleenjärjestelyvarauksen yhteensä 9,3 miljoonaa euroa.

INVESTOINNIT

Konsernin investoinnit olivat 7,0 (7,5) miljoonaa euroa eli 2,8 % (3,2 %) liikevaihdosta. Investoinneista 4,8 (3,5) miljoonaa euroa kohdistui tuotekehitykseen. Tilikauden aikana ei tehty yritysostoja. Edellisen tilikauden investoinneista 2,1 miljoonaa euroa kohdistui yritysostoon. Muut investoinnit kohdistuivat koneisiin, laitteisiin ja tietojärjestelmiin. Investoinneista 0,2 (0,4) miljoonaa euroa toteutettiin rahoitusleasing-sopimuksilla.

Tuotekehityshankkeet painottuivat hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin, DOCSIS 3.1 standardin mukaisiin verkkotuotteisiin, mukaan lukien USA:n markkinoille suunnatut ratkaisut, tilannekuva- ja videovalvontaratkaisuihin, matkustajaliikenteen informaatiojärjestelmiin sekä asiakaskohtaisiin projekteihin.

RAHOITUS JA PÄÄOMARAKENNE

Liiketoiminnan rahavirta oli 15,0 (19,3) miljoonaa euroa. Vertailukauden rahavirtaa paransi toimittajarahoitushojelman käyttöönotto.

Teleste Oyj:llä on luottolimiitti- ja luottosopimukset yhteisarvoltaan 50,0 miljoonaa euroa. 20,0 miljoonan euron luottolimiittisopimus on voimassa elokuun loppuun 2020 ja sisältää 1+1 -vuoden jatko-option. 30,0 miljoonan euron viisivuotinen luottosopimus erääntyy elokuussa 2022. Luottoa lyhennetään 3,0 miljoonan euron vuotuisin lyhennyksin. Käyttämättömiä sitovia valmiusluottoja oli katsauskauden lopussa 20,0 (20,0) miljoonaa euroa. Konsernilla oli 31.12.2018 korollista velkaa 26,8 (33,2) miljoonaa euroa.

Konsernin omavaraisuusaste oli 51,7 % (48,3 %) ja nettovelkaantumisaste 5,9 % (16,8 %).

VASTUULLISUUS JA EI-TALOUDELLISEN TIEDON RAPORTOINTI

Yritysvastuu on luonnollinen osa Telesten toimintaa ja liiketoimintojen tuote- ja palvelutarjontaa. Telesten tarjoamat tuotteet ja palvelut edistävät turvallisuutta, ympäristöystävällisyyttä ja sujuvaa joukkoliikennettä sekä energiatehokkaita digitaalisia tietoliikennetarjontia.

Telesten henkilöstö

Konsernin henkilömäärä oli katsauskaudella keskimäärin 1 393 (1 492/2017, 1 514/2016), joista 700 (763) Video and Broadband Solutions ja 693 (729) Network Services -liiketoiminta-alueella. Katsauskauden lopussa konsernin henkilömäärä oli 1 353 (1 446/2017, 1 511/2016), joista ulkomailla työskenteli 65 % (65 %/2017, 66 %/2016). Euroopan ulkopuolella työskenteli noin 2 % konsernin henkilöstöstä. Henkilöstökulut laskivat vertailuvuodesta 4,9 % ja olivat 66,0 (69,4/2017, 72,6/2016) miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen lasku johtui edellisvuotta pienemmästä henkilöstömäärästä. Keskimääräinen henkilöstömäärä laski 6,7 %. Henkilöstömäärä laski sekä Video and Broadband Solutions että Network Services -liiketoiminta-alueilla.

Sosiaalinen vastuu

Sosiaalinen vastuu liittyy keskeisesti yhtiön henkilöstöön ja sen työoloihin. Johtamisen kehittäminen on Telesten yksi henkilöstöjohtamisen kehitysalueista. Tiimien ja organisaation kehittämistarpeet tunnistetaan ja henkilöstön hyvinvointia sekä sitoutumista seurataan henkilöstön palautekyselyiden avulla.

Yhdenvertaisuus, syrjimättömyys ja tasa-arvo ovat osa Telesten arvopohjaa. Teleste ei hyväksy häirintää työyhteisössään. Jokaisella työntekijällä on oikeus ilmoittaa häirinnästä, ja yritys puuttuu jokaiseen tietoonsa tulleseeseen tapaukseen.

Konsernin jokaisen työntekijän velvollisuutena on toimia siten, että kukaan ei tule asetetuksi eriarvoiseen asemaan. Teleste pyrkii edistämään tavoitteellisesti ja suunnitelmallisesti henkilöstönsä kuuluvien naisten ja miesten välistä tasa-arvoa sekä yhdenvertaisuutta mm. kiinnittämällä huomiota työtehtävien tasapuoliseen jakautumiseen, uralla etenemiseen ja työtehtävien monipuolistamiseen.

Sosiaalisen ja henkilöstövastuun johtamisessa Teleste seuraa useita tunnuslukuja muun muassa henkilöstön kehittämiseen, yhdenvertaisuuteen, turvallisuuteen, työkykyyn, työhyvinvointiin ja sitoutumiseen liittyen. Kehityskeskustelut kattavat koko Telesten henkilöstön. Kehityskeskusteluprosessi on johtamisen työväline, jolla vähintään kerran vuodessa käytävät keskustelut ohjaavat suoriutumisen ja johtamisen arviointia sekä työssä kehittymistä. Koko henkilöstössä miesten osuus oli 75 % ja naisten osuus oli 25 %

vuonna 2018. Esimiestehtävissä työskentelevien miesten osuus oli 81 % ja naisten osuus oli 19 %. Toistaiseksi voimassa olevassa työsuhteessa työskenteli 85,5 % prosenttia henkilöstöstä. Henkilöstön keski-ikä oli 42 vuotta. Toistaiseksi voimassaoleviin työsuhteisiin palkattiin vuonna 2018 131 uutta työntekijää. Henkilöstön vaihtuvuus oli 13 %. Työpaikkatapaturmataajuus miljoonaa työtuntia kohden oli 7,3 vuonna 2018. Henkilöstön sairauspoissaoloprosentti oli 3,4 vuonna 2018.

Teleste kunnioittaa ja noudattaa kansainvälisesti tunnustettuja ihmisoikeuksia, kuten YK:n julistuksessa ja ILO:n yleissopimuksessa mainittuja oikeuksia. Toimitajien edellytetään myös kunnioittavan ja noudattavan näitä oikeuksia ja varmistavan osaltaan, että he eivät ole sekaantuneet ihmisoikeusloukkauksiin. Teleste, sen työntekijät ja toimittajat sitoutuvat lahjomattomuuteen, rehellisyyteen ja oikeudenmukaisuuteen niin sisäisissä kuin ulkoisissa yhteistyösuhteissa. Teleste ei salli, suvaitse, kannusta tai edistä suoraan tai välillisesti, laitonta tai epäeettistä toimintaa, kuten lahjontaa tai muuta toimintaa, jonka voidaan tulkita olevan korruptoitunutta, laitonta tai epäeettistä. Telesten työntekijä ei saa suoraan tai välillisesti vastaanottaa, pyytää tai tarjoutua maksamaan lahjuksia, voitelurahoja tai muita etuja edes lainvastaisen painostuksen alla.

Telesten johtoryhmä määrittää tavoitteet ja seuraa vuosikalenterin mukaisesti henkilöstöasioiden, sosiaalisten asioiden, ihmisoikeuksien kunnioittamisen sekä korruption ja lahjonnan torjumisen tavoitteiden sekä ympäristötavoitteiden saavuttamista. Lisäksi Telesten sertifioitun laatu-järjestelmän mukaiset auditoinnit tukevat toimintatapojen jatkuvaa parantamista. Vuoden 2018 auditoinneissa ei raportoitu poikkeamia.

Ympäristövastuu

Telesten ympäristöjohtamisjärjestelmä päivitettiin vuoden 2018 aikana vastaamaan ISO 14001:2015 -standardin vaatimuksia. Tässä yhteydessä myös toiminnan ympäristönäkökohdat ja ympäristöriskit arvioitiin uudelleen. Telesten merkittävimmät ympäristönäkökohdat normaali-toiminnassa ovat tuotteiden energiankulutus, kuljetuksista aiheutuvat päästöt, jätteiden syntyminen sekä toimitilojen energian- ja vedenkulutus. Poikkeustilanteessa suurimman

ympäristöriskin aiheuttaisi laajamittainen tulipalo ja siitä syntyvät palokaasut ja sammutusvedet.

Ympäristöpolitiikan, riskinarvioinnin ja ympäristönäkökohtien pohjalta Telesten johtoryhmä on määritellyt ympäristötavoitteet vuosille 2019–2021. Tavoitteenamme on

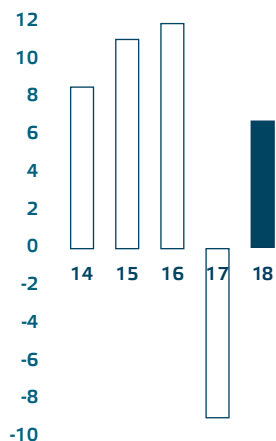
- että 65 %:ssa uusissa ulosasetettavissa verkkotuotteissa on tehonsäästöominaisuus
- kiinteistöjen energiankulutuksen pienentäminen 10 %:lla vuoden 2018 kulutukseen verrattuna
- lentorahdeista syntyvän hiilijalanjäljen pienentäminen vuoden 2018 päästötason alapuolelle

Ympäristötavoitteiden saavuttamista ja suunniteltujen toimenpiteiden toteutumista seurataan säännöllisesti.

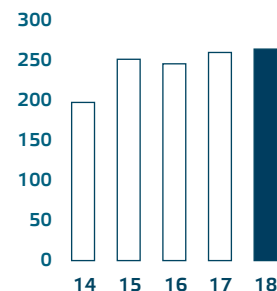
Energiankulutus 2018

Konsernin energiankulutus muodostuu sähköenergian käytöstä ja lämmitykseen käytettävästä energiasta. Kokonaisenergiankulutus pysyi edellisvuoden tasolla, sähkökulutus oli 4,1 GWh ja lämmitysenergian kulutus 2,8 GWh. Uusiutuvilla energialähteillä tuotettua energiaa pyritään käyttämään mahdollisuuksien mukaan, esimerkiksi suurimpaan toimipaikkaan ja tehtaaseen ostetusta sähköenergiasta 100 % on tuotettu tuulivoimalla.

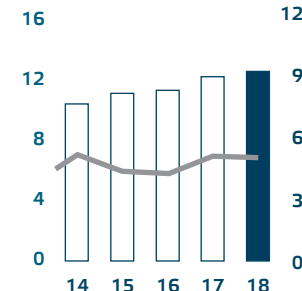
Konsernin tilikauden tulos
Meur

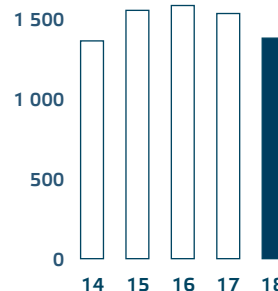
Saadut tilaukset,
Meur

Tuotekehitysmenot,
Meur % liikevaihdosta

Henkilöstö keskimäärin

Kierrätys ja hyötykäyttö 2018

Konsernin kokonaisjättemäärä kasvoi edellisvuodesta 10 %, mikä johtuu suurelta osin Littoisten tehtaalla tehdyistä materiaali- ja tuotepoistoista. Myös tehtaan tuotantomäärä kasvoi edellisvuoteen verrattuna yli 10 %, joka osaltaan selittää kasvanutta jättemäärää. Jätteiden kierrätysaste nousi viime vuonna 62 %:sta 67 %:iin, mikä tarkoittaa sitä, että saimme noin 19 tonnia enemmän jätettä ohjattua materiaalihyötykäyttöön sen sijaan, että se olisi päätynyt energiantuotantoon.

KONSERNIRAKENNE

Emoyhtiöllä on sivuliike Hollannissa sekä tytäryhtiöt 14 maassa Suomen ulkopuolella.

LIIKETOIMINTA-ALUEIDEN KESKEISET RISKIT

Teleste on 1954 perustettu teknologia- ja palveluyhtiö, jonka nykyiset liiketoiminta-alueet ovat Video and Broadband Solutions ja Network Services. Päämarkkina-alue ja toiminta keskittyvät Eurooppaan, mutta yhtiön tavoitteena on laajentaa liiketoimintaa erityisesti Pohjois-Amerikassa. Telesten asiakkaina ovat kaapelioperaattorit, joukkoliikenneoperaattorit, junakalustovalmistajat sekä tietyt julkishallinnon organisaatiot.

Video and Broadband Solutions liiketoiminta-alueella asiakaskohtaiset ja integroidut ratkaisutoimitukset luovat hyvät kasvuedellytykset, mutta toimitusten resurssointi ja tekninen toteutus ovat vaativia, ja sisältävät näin ollen myös kohtuullisia riskejä. Operaattoriasiakkaiden verkkoinvestoinnit vaihtelevat teknologiakehityksen, verkkojen päivitystilanteen ja asiakkaiden rahoitusrakenteen mukaan. Videoalvonta- ja informaatoratkaisujen kokonaisvaltaiset järjestelmätoimitukset saattavat olla kooltaan suuria ja projektien tarjouslaskenta ja hallinta ovat vaativia ja sisältävät riskejä. Uusien palveluntarjoajien lisäämää kilpailu saattaa heikentää kaapelioperaattoreiden investointikykyä. Oikeat teknologiavalinnat, tuotekehitys ja niiden ajoitus ovat keskeisiä menestyksen kannalta. Tuotteissa ja ratkaisuissa hyödynnetään erilaisia teknologioita, joiden soveltamiseen liittyviä immateriaalioikeuksia eri osapuolet voivat tulkita eri tavoin. Tulkintaerimielisyydet voivat johtaa kalliisiin selvityksiin tai oikeudenkäynteihin. Asiakkaiden vaatimukset tuotteiden suorituskyvystä, kestävydestä vaativissa olosuhteissa ja yhteensopivuudesta integroiduissa kokonaisuuksissa ovat huomattavan korkeita. Huolellisesta suunnittelusta ja laadunvarmistuksesta huolimatta, monimutkaiset tuotteet voivat vikaantua asiakkaan verkossa ja johtaa kalliisiin korjausvelvoitteisiin. Luonnonilmiöiden seuraukset tai onnettomuudet, kuten tulipalo, saattavat heikentää komponenttien saatavuutta elektroniikkateollisuuden tilaus-toimitusketjussa tai keskeyttää oman valmistustoiminnan. Useat liiketoiminta-alueen kilpailijat ovat amerikkalaisia, joten euron kurssi suhteessa Yhdysvaltain dollariin vaikuttaa kilpailukykyyn. Erityisesti Yhdysvaltain dollarin ja Kiinan renminbin kurssikehitys suhteessa euroon vaikuttavat tuotekustannuksiin. Lyhytaikaiselta valuuttariskiltä yhtiö suojautuu valuuttatermiineillä.

Network Services liiketoiminta-alueen liikevaihto ker-tyy pääosin muutamilta isoilta eurooppalaisilta asiakkailta, joten merkittävä muutos yhdenkin asiakkaan palvelukysynnässä vaikuttaa liiketoiminta-alueen toimituksiin ja kannattavuuteen. Asiakastytyväisyys ja tuottavuuden parantaminen vaativat toimivaa palveluprosessin ohjausjärjestelmää sekä innovatiivisia prosessi-, tuote- ja logistiikkaratkaisuja palveluiden laadun ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Kaapeliverkkojen häiriötön toiminta edellyttää verkkojen tehokasta teknistä hallintaa ja toimi-

via laiteratkaisuja sopimusvelvoitteiden mukaisesti. Tämä puolestaan vaatii oman ja alihankkijoiden henkilöstön osaa-misen jatkuvaa kehittämistä. Lisäksi oman henkilöstön ja alihankkijaverkoston kapasiteetin riittävyys ja käyttöasteet vaikuttavat yhtiön toimituskykyyn ja kannattavuuteen. Alihankkijoiden kustannukset voivat nousta nopeammin, kuin Telesten on mahdollista nostaa palveluiden hintoja omille asiakkailleen. Suurien kokonaisvastuuprojektien tarjouslas-kenta ja hallinta ovat vaativia ja sisältävät riskejä. Vaikeat sääolosuhteet voivat vaikuttaa palveluiden toimitusedel-lytyksiin.

Telesten strategiaan liittyy riskejä ja epävarmuusteki-jöitä, kuten se, ettei uusia liiketoimintamahdollisuuksia pys-tytä tunnistamaan tai hyödyntämään menestyksekkäästi. Liiketoiminta-alueiden on huomioitava markkinoiden liik-keet, kuten asiakkaiden ja kilpailijoiden konsolidoitumisen merkitys. Teknologiset murrosvaiheet, kuten operaattorei-den siirtyminen hajautettuun verkkoarkkitehtuuriin tilaaja-verkoissa, voivat muuttaa merkittävästi nykyisten toimitta-jien kilpailuasetyelmiä ja houkuttaa markkinoille uusia kilpai-lijoita. Kiristynyt kilpailu voi laskea tuotteiden ja ratkaisujen hintoja nopeammin kuin tuotteiden valmistus- ja toimitus-kustannuksia pystytään alentamaan.

Erilaiset tietojärjestelmät ovat kriittisiä tuotteiden kehittämisessä, valmistamisessa ja toimittamisessa asiak-kaille. Tietojärjestelmien ylläpitoon ja uusien järjestelmien käyttöönottoon liittyy riskejä, jotka voivat vaikuttaa tuot-teiden ja palveluiden toimituskykyyn. Tietojärjestelmiin voi kohdistua myös ulkoisia ja sisäisiä tiedon väärinkäyttöön liittyviä uhkia, joilta pyritään suojautumaan. Osaavan hen-kilöstön hankkiminen ja ylläpitäminen edellyttävät kannus-tamista, kehittämistä ja rekrytointia, joissa voidaan epä-onnistua.

Hallitus käy vuosittain läpi liiketoiminnan keskeiset ris-kit ja niiden hallinnan. Riskienhallinta on organisoitu osaksi liiketoiminta-alueiden strategista ja operatiivista toimintaa. Riskit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Telesten kilpailija on jättänyt 23.12.2016 kaksi haas-tehakemusta Teleste Limited -yhtiötä vastaan ja vaatinut yhtiöltä vahingonkorvausta kahden patentin loukkauksista. Teleste on kiistänyt patenttiloukkaukset. Toisen haasteha-kemuksen osalta oikeus on tehnyt 29.1.2019 päätöksen, joka oli Telesten kannalta myönteinen. Päätös on lainvoi-

mainen valitusajan jälkeen, jos päätökseen ei haeta muu-tosta. Toisen riita-asian käsittely on vielä kesken. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lopputuloksilla ei uskota olevan olennaista vaikutusta Telesten taloudelli-seen asemaan.

YHTIÖKOKOUKSEN PÄÄTÖKSET

Teleste Oyj:n 5.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous vahvisti vuoden 2017 tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätök-sen sekä myönsi vastuuvapauden hallitukselle ja toimitus-johtajalle tilikaudelta 2017. Yhtiökokous päätti hallituksen esityksen mukaisesti osingoksi 0,10 euroa osakkeelta. Osinko maksettiin muille kuin yhtiön hallussa oleville omille osakkeille 16.4.2018.

Yhtiökokous päätti hallituksen jäsenmääräksi kuusi henkilöä. Teleste Oyj:n hallituksen jäseniksi valittiin uudel-leen Pertti Ervi, Jannica Fagerholm, Timo Miettinen, Timo Luukkainen ja Kai Telanne sekä uudeksi hallituksen jäse-neksi Heikki Mäkipärven. Yhtiökokouksen jälkeen pidetyssä hallituksen järjestäytymiskokouksessa puheenjohtajaksi valittiin Pertti Ervi. Hallitus päätti perustaa tarkastusva-liokunnan. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi valittiin Jannica Fagerholm sekä jäseniksi Pertti Ervi ja Kai Telanne.

Yhtiökokous päätti, että Teleste Oyj:lle valitaan yksi tilintarkastaja. Yhtiön tilintarkastajaksi valittiin tilintarkas-tusyhteisö KPMG Oy Ab, joka on nimennyt päävastuulli-seksi tilintarkastajaksi KHT Petri Kettusen.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1 200 000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omista-mien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pää-omalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nas-daq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä. Hankkimisvaltuutus on voimassa 18 kuukautta yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Hankkimis-valtuutus kumoaa aiemmin myönnettyt omien osakkeiden hankkimisvaltuutukset.

Yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa ole-vien omien osakkeiden luovuttamisesta ja/tai osakeyhtiö-lain 10 luvun 1 §:ssä tarkoitettujen erityisten oikeuksien antamisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Hallitus on

valtuutuksen nojalla oikeutettu päättämään uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta siten, että annettavien ja/tai luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 2 000 000 kappaletta. Yhtiön antamien erityisten oikeuksien nojalla merkittävien uusien osakkeiden ja yhtiön hallussa olevien luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään yhteensä 1 000 000 kappaletta, joka määrä sisältyy edellä mainittuihin uusia osakkeita ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita koskevaan enimmäismäärään.

Valtuutukset ovat voimassa kahdeksantoista kuukautta varsinaisen yhtiökokouksen päätöksestä lukien. Valtuutukset kumoavat aiemmin myönnetty valtuutukset päättää osakeannista sekä optio-oikeuksien ja muiden osakkeisiin oikeuttavien erityisten oikeuksien antamisesta.

OSAKKEET JA OSAKEPÄÄOMAN MUUTOKSET

Tianta Oy oli 31.12.2018 suurin yksittäinen osakkeenomistaja 23,2 %:n omistusosuudella.

Yhtiön osakekurssi oli katsauskaudella alimmillaan 5,12 (6,51) euroa ja korkeimmillaan 7,58 (9,62) euroa. Päätöskurssi 31.12.2018 oli 5,26 (6,68) euroa. Arvo-osuusjärjestelmän mukaan osakkaiden lukumäärä katsauskauden lopussa oli 5 531 (5 618). Ulkomaalais- ja hallintarekisteröityjen omistuksien määrä oli 6,2 % (6,6 %). Telesten osakkeen vaihto Nasdaq Helsingissä 1.1.–31.12.2018 oli 13,3 (16,8) miljoonaa euroa. Katsauskaudella pörssin kautta vaihdettiin 2,0 (2,0) miljoonaa kappaletta Telesten osaketta. Yhtiön osake noteerataan Nasdaq Helsingin teknologiatoimialaluokassa.

Teleste Oyj:n hallitus päätti 5.4.2018 suunnatusta maksuttomasta osakeannista liittyen Teleste-konsernin osakepohjaisen kannustinjärjestelmän 2015 ansaintajakson 2015–2017 palkkion maksamiseen. Osakeannissa luovutettiin 42 771 yhtiön hallussa ollutta Teleste Oyj:n osaketta vastikkeetta osakepohjaiseen kannustinjärjestelmään kuuluville avainhenkilöille järjestelmän ehtojen mukaisesti. 31.12.2018 konsernilla oli omia osakkeita 821 182 (863 953) kappaletta, jotka kaikki olivat emoyhtiö Teleste Oyj:n hallussa. Konsernin omistus katsauskauden lopun osakemäärästä oli 4,3 % (4,6 %).

Yhtiön rekisteröity osakepääoma 31.12.2018 oli 6.966.932,80 euroa jakautuen 18 985 588 osakkeeseen. Katsauskauden lopussa voimassa olleet valtuutukset:

- Hallitus voi hankkia enintään 1 200 000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä.
- Hallitus voi päättää uusien osakkeiden antamisesta ja/tai yhtiön hallussa olevien omien osakkeiden luovuttamisesta siten, että annettavien ja/tai luovutettavien osakkeiden määrä on yhteensä enintään 2 000 000 kappaletta.
- Yhtiön antamien erityisten oikeuksien nojalla merkittävien uusien osakkeiden ja yhtiön hallussa olevien luovutettavien omien osakkeiden lukumäärä voi olla enintään yhteensä 1 000 000 kappaletta, joka määrä sisältyy edellä mainittuihin uusia osakkeita ja yhtiön hallussa olevia omia osakkeita koskevaan enimmäismäärään.
- Valtuutukset ovat voimassa 5.10.2019 asti.

JOHDON JA HALLINTOELINTEN JÄSENTEN OMISTUS 31.12.2018

Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet omistivat tilinpäätöspäivänä 167 397 (148 089) kappaletta Teleste Oyj:n osakkeita, jotka olivat 0,88 % (0,78 %) osake- ja äänimäärästä. Toimitusjohtajalla eikä hallituksen jäsenillä ollut merkintäoikeuksia optioihin perustuen. Johtoryhmän jäsenet tai heidän määräysvaltauyhteisönsä ilman toimitusjohtajaa omistivat tilinpäätöspäivänä 43 063 (53 686) kappaletta Teleste Oyj:n osakkeita, jotka olivat 0,23 % (0,28 %) osake- ja äänimäärästä.

Teleste Oyj noudattaa arvopaperimarkkinalakia ja Suomen listayhtiöiden hallinnointikoodia. Selvitys hallinnointi- ja ohjausjärjestelmästä annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä ja selvitys on kokonaisuudessaan luetta- vissa yhtiön internet-sivujen Sijoittajat-osiossa. Yhtiö on noudattanut 1.3.2000 alkaen Pörssin sisäpiiriohjetta siinä muodossa kuin se kulloinkin on voimassa.

NÄKYMÄT VUODELLE 2019

Video and Broadband Solutions -liiketoiminnan tavoitteena on säilyttää vahva markkina-asema Euroopassa ja vahvistaa markkina-asemaa erityisesti Pohjois-Amerikassa.

Kaapelioperaattoreiden laajakaistapalveluiden kysyntä jatkaa kasvuaan. Kotitalouksien laajakaistapalveluiden kasvun arvioidaan olevan 30–40 % vuodessa. Euroopan kaapelioperaattorit ovat pystyneet kilpailukykyisesti vastaamaan kysynnän kasvuun investoimalla DOCSIS 3.1 -standardin mukaisiin 1,2 GHz:n taajuusalueen verkkopäivityksiin. Perinteisen HFC-verkkoinfrastruktuurin taajuusalueen laajentamisinvestoinnit jatkuvat edelleen, mutta operaattorit suunnittelevat jo seuraavan sukupolven hajautetun verkkoarkkitehtuurin mukaisia verkkoinvestointeja. Kaapelitoimiala, Teleste mukaan lukien, on valmistautunut jo vuosia seuraavaan teknologia-aaltoon, jolla investointeja kaapeli-verkkoinfrastruktuuriin voidaan jatkaa kilpailukykyisesti tulevinakin vuosina. Arvioimme uusien, hajautettua verkkoarkkitehtuuria hyödyntävien investointiprojektien käynnistyvän vuoden 2019 aikana Euroopassa ja Pohjois-Amerikassa. Siirtyminen uuteen verkkoarkkitehtuuriin vaatii huolellista valmistautumista ja ennakoimme päivitysprojektien tahdin kiihtyvän ja yhä useampien operaattoreiden käynnistävän hajautetun arkkitehtuuriin investointihankkeita vuonna 2020. Hajautettuun arkkitehtuuriin siirtyminen tarjoaa Telestelle kasvumahdollisuuksia, mutta sisältää myös riskejä. Kasvun mahdollistaa niin tilaajaverkon optisten tuotteiden arvon nousu kuin myös mahdollisuus hyödyntää teknologiamurrosta liiketoiminnan laajentamiseksi Pohjois-Amerikan markkinoille. Merkittävin riski on yhteensopivuuden saavuttaminen kaapeli-verkkojen keskusjärjestelmien kanssa. Arvioimme tilaajaverkkotuotteiden vuoden 2019 liikevaihdon pysyvän edellisen vuoden tasolla, sisältäen hajautetun arkkitehtuurin tuotteiden myynnin käynnistymisen.

Kasvavien kaupunkiympäristöjen turvallisuuden varmistaminen, lisääntyvä joukkoliikenne sekä arkea helpottavien älykkäiden digitaalisten järjestelmien yleistäminen luovat pohjaa kasvavalle liiketoiminnalle. Joukkoliikenneoperaattoreiden tulee varmistaa palveluiden ja infrastruktuurin häiriötön toiminta sekä matkustajien turvallisuus. Matkustajien reaaliaikainen informaatio on edellytys joustavalle joukkoliikenteelle. Joukkoliikenteen

informaatiojärjestelmien sekä videovalvonta- ja tilannekuva- järjestelmien markkinoiden oletetaan kasvavan vuoden 2019 aikana. Perinteisten videovalvontajärjestelmien hinnat ovat laskeneet ja kilpailu on kasvanut merkittävästi. Videovalvontaratkaisujen älykkyys lisääntyy muun muassa hahmontunnistuksen ja tekoälyn suuntaan. Lisäksi markkinoille on syntymässä tarve kokonaisvaltaisille tilannekuva- järjestelmille, missä videon lisäksi hallitaan muita sensortason tietovirtoja ja automatisoidaan toimintaprosesseja poikkeustilanteissa. Kilpailukyvyyn varmistaminen edellyttää Telesteltä jatkuvia tuotekehitysinvestointeja uusiin älykkäisiin ratkaisuihin. Myös tuottavuuden ja kustannustehokkuuden parantaminen liiketoiminnassa on välttämätöntä. Videovalvonta- ja informaatoratkaisujen tilauskanta kasvoi vuoden 2018 aikana. Kuten liiketoiminnan luonteeseen kuuluu, ajoittuu merkittävä osa toimituksista useammalle tulevalle vuodelle. Arvioimme videovalvonta- ja informaatoratkaisujen vuoden 2019 liikevaihdon edelleen kasvavan edellisestä vuodesta.

Network Services -liiketoiminta-alueella operaattoreiden kysyntä eri palveluille kasvaa verkkoarkkitehtuurien muutosten seurauksena. Network Services -liiketoiminnan tavoitteena on kehittää edelleen operatiivista tehokkuutta ja lisätä niiden palveluiden osuutta, jotka tuottavat korkeamman lisäarvon asiakkaillemme. Suurimmalla markkina-alueellamme, Saksassa, tulemmme jatkamaan toiminnan tehostamista, organisaation kyvykkyyksien vahvistamista ja alihankkijaverkoston uudistamista. Panostamme lisäksi asiakastytyvyyden jatkuvaan parantamiseen. Vuonna 2018 saatiin Saksassa päätökseen merkittävä toimitusprojekti, eikä vuoden 2019 ennusteeseen sisälly vastaavaa projektia. Tästä johtuen arvioimme Network Services -liiketoiminta-alueen vuoden 2019 liikevaihdon laskevan edellisen vuoden liikevaihdosta.

Teleste odottaa yhtiön liikevaihdon pysyvän vuoden 2018 tasolla (250,3 M€). Liiketuloksen arvioidaan kasvavan vuotta 2018 korkeammaksi (9,7 M€).

HALLITUKSEN ESITYS OSINGONJAOSTA

Teleste Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 52 859 059,13 euroa.

Hallitus ehdottaa huhtikuun 4. päivänä 2019 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 maksetaan 0,20 euroa osinkoa osakkeelta ulkona oleville osakkeille.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset
6. päivänä helmikuuta 2019

Pertti Ervi, HP Jannica Fagerholm, HJ Timo Luukkainen, HJ

Timo Miettinen, HJ Heikki Mäkijärvi, HJ Kai Telanne, HJ

Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä
Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

6. päivänä helmikuuta 2019
KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

KONSERNIN TILINPÄÄTÖS

Konsernituloslaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017	Muutos, %
Liikevaihto	1	250 346	234 589	6,7
Liiketoiminnan muut tuotot	2	1 766	1 531	15,3
Materiaalit ja palvelut		-137 905	-127 673	8,0
Työsuhde-etuuksista aiheutuvat kulut	3	-66 014	-69 406	-4,9
Poistot	4	-5 980	-5 263	13,6
Liikearvon arvonalentuminen	4	0	-7 705	n/a
Liiketoiminnan muut kulut	5	-32 492	-33 623	-3,4
Liikevoitto/tappio		9 721	-7 549	n/a
Rahoitustuotot	6	325	537	-39,4
Rahoituskulut	7	-986	-1 458	-32,4
Voitto/tappio ennen veroja		9 060	-8 470	n/a
Tuloverot	8	-2 219	-675	228,5
Tilikauden voitto/tappio		6 841	-9 145	n/a
Voiton/Tappion jakautuminen	9			
Emoyhtiön omistajille		6 975	-9 106	n/a
Määräysvallattomille omistajille		-133	-40	
		6 841	-9 145	n/a
Emoyhtiön omistajille kuuluvasta voitosta laskettu osakekohtainen tulos:				
laimentamaton osakekohtainen tulos (EUR)		0,38	-0,50	n/a
laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos (EUR)		0,38	-0,50	n/a
Laaja tuloslaskelma (tEUR)				
Kauden tulos		6 841	-9 145	n/a
Erät, jotka saatetaan myöhemmin siirtää tulosvaikutteisesti				
Muuntoero		-241	-423	-43,1
Käyvän arvon rahasto		-3	58	n/a
Kauden laaja tulos		6 598	-9 511	n/a
Jakautuminen				
Emoyhtiön omistajille		6 705	-9 432	n/a
Määräysvallattomille omistajille		-108	-78	37,6
		6 598	-9 511	n/a

Konsernitase

1 000 euroa	Liite	31.12.2018	31.12.2017	Muutos, %
Varat				
Pitkäaikaiset varat				
Aineettomat hyödykkeet	10	11 268	9 469	19,0
Liikearvo	10	30 573	30 814	-0,8
Aineelliset hyödykkeet	11	8 601	9 637	-10,7
Muut pitkäaikaiset rahoitusvarat	12	561	693	-19,0
Laskennallinen verosaaminen	13	2 131	2 061	3,4
		53 135	52 674	0,9
Lyhytaikaiset varat				
Vaihto-omaisuus	14	32 833	33 689	-2,5
Myyntisaamiset ja muut saamiset	15	50 500	45 520	10,9
Tuloverosaaminen	21	288	362	-20,2
Rahat ja pankkisaamiset	16	22 240	21 230	4,8
		105 861	100 801	5,0
Varat yhteensä		158 996	153 475	3,6
Oma pääoma ja velat				
Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma				
Osakepääoma	17	6 967	6 967	0,0
Ylikurssirahasto	17	1 504	1 504	0,0
Muuntoerot		-1 570	-1 404	11,8
Käyvän arvon rahasto ja muut rahastot		3 048	3 062	-0,5
Kertyneet voittovarot		66 691	60 593	10,1
Emoyhtiön omistajille yhteensä		76 641	70 723	8,4
Vähemmistön osuus		522	630	-17,1
Oma pääoma yhteensä		77 163	71 352	8,1
Pitkäaikainen vieras pääoma				
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	18	22 590	28 394	-20,4
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	20	81	1 159	-93,0
Laskennallinen verovelka	13	1 607	1 429	12,5
Pitkäaikaiset varaukset	19	266	619	-56,9
		24 545	31 601	-22,3
Lyhytaikainen vieras pääoma				
Ostovelat ja muut velat	20	51 089	43 763	16,7
Tuloverovelka	21	966	719	34,3
Lyhytaikaiset varaukset	19	1 012	1 186	-14,7
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	18	4 222	4 853	-13,0
		57 288	50 522	13,4
Velat yhteensä		81 833	82 123	-0,4
Oma pääoma ja velat yhteensä		158 996	153 475	3,6

Konsernin rahavirtalaskelma

1 000 euroa	Liite	1.1.–31.12.2018	1.1.–31.12.2017
Liiketoiminnan rahavirrat			
Tilikauden voitto		6 841	-9 145
Oikaisut:			
Poistot ja arvonalentumiset	23	5 980	12 968
Muut tuotot ja kulut joihin ei liity maksua		850	1 529
Rahoitustuotot ja kulut		662	921
Osinkotuotot		-4	-6
Verot		2 219	675
Nettokäyttöpääoman muutos:			
Myyntisaamisten ja muiden saamisten muutos		-4 980	14 749
Vaihto-omaisuuden muutos		857	-145
Ostovelkojen ja muiden velkojen muutos		4 514	260
Varausten muutos		527	134
Maksetut korot ja muut rahoituskulut		-986	-1 458
Saadut korot ja osinkotuotot		325	537
Maksetut verot		-1 796	-1 765
Liiketoiminnan nettorahavirta		15 009	19 254
Investointien rahavirrat			
Investoinnit aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-825	-1 975
Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden myynnit		166	210
Investoinnit aineettomiin käyttöomaisuushyödykkeisiin		-4 843	-3 123
Investoinnit muihin sijoituksiin		-143	0
Tytäryritysten hankinta vähennettynä hankintahetken rahavaroilla		0	-996
Investointien nettorahavirta		-5 645	-5 884
Rahoituksen rahavirrat			
Lainojen nostot		4 087	4 000
Lainojen takaisinmaksut		-10 009	-1 138
Rahoitusleasingvelkojen maksut		-655	-638
Maksetut osingot		-1 816	-4 530
Määräysvallattomien omistajien pääomasijoitus		0	708
Rahoituksen nettorahavirta		-8 393	-1 598
Rahavarojen muutos			
Rahavarat 1.1.		21 230	9 496
Valuuttakurssien muutosten vaikutus		39	-38
Rahavarat 31.12.		22 240	21 230

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Emoyhtiön omistajille kuuluva oma pääoma									
1 000 euroa	Osake- pääoma	Ylikurssi- rahasto	Muuntoerot	Kertyneet voittovarot	SVOP rahasto	Muut rahastot	Yhteensä	Määräys- vallattomat omistajat	Oma pääoma yhteensä
Oma pääoma 1.1.2017	6 967	1 504	-978	73 922	3 140	-135	84 422	0	84 422
Laaja tulos			0	-9 106		0	-9 106	-40	-9 146
Muuntoerot			-427	41			-386	-37	-423
Rahavirran suojaus						58	58		58
Laaja tulos yhteensä	0	0	-427	-9 065		58	-9 434	-77	-9 511
Osingonjako				-4 530			-4 530	0	-4 530
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset liiketoimet				265	0		265	0	265
Muutokset, jotka johtivat määräysvallan muutokseen			0	0			0	707	707
	0	0	0	-4 265	0		-4 265	707	-3 558
Oma pääoma 31.12.2017	6 967	1 504	-1 404	60 592	3 140	-78	70 722	630	71 352
Uudet standardit ja muut korjaukset				179			179		179
Laaja tulos			0	6 975		0	6 975	-133	6 841
Muuntoerot			-165	-90		-11	-266	25	-241
Rahavirran suojaus						-3	-3		-3
Laaja tulos yhteensä	0	0	-165	6 885		-14	6 706	-108	6 598
Osingonjako				-1 816			-1 816	0	-1 816
Omana pääomana suoritettavat osakeperusteiset liiketoimet				850	0		850	0	850
	0	0	0	-966	0	0	-966	0	-966
Oma pääoma 31.12.2018	6 967	1 504	-1 569	66 691	3 140	-92	76 640	522	77 163

Konsernitilinpäätöksen liitetiedot

1. KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAATIMISPERIAATTEET

YRITYKSEN PERUSTIEDOT

Teleste Oyj ("yritys") on suomalainen, Suomen lakien mukaan perustettu julkinen osakeyhtiö, jonka kotipaikka on Turku. Sen rekisteröity osoite on Telestenkatu 1, 20660 Littoinen. Vuonna 1954 perustettu Teleste on teknologiayritys, jonka liiketoiminta-alueet ovat Video and Broadband Solutions ja Network Services. Video and Broadband Solutions-liiketoiminta-alue keskittyy laajakaista-tilaajaverkkojen videopalvelualustojen sekä videovalvonta-sovellusten tuoteratkaisuihin. Network Services -alue keskittyy kokonaisvaltaisiin palveluratkaisuihin, kuten verkkojen rakentaminen, uudistaminen sekä huolto, ylläpito- ja suunnittelupalveluihin. Konsernin emoyrityksellä Teleste Oyj:llä on toimintaa Hollannissa sekä tytäryhtiöt neljässätoista maassa Suomen ulkopuolella. Teleste Oyj:n osake on listattu Helsingin pörssissä vuodesta 1999 lähtien. Jäljennös konsernitilinpäätöksestä on saatavissa Telesten Internet-sivuilta osoitteesta www.teleste.com tai konsernin emoyrityksen pääkonttorista yllä mainitusta osoitteesta.

IFRS-NORMISTON NOUDATTAMINEN

Tämä tilinpäätös on laadittu kansainvälisten tilinpäätösstandardien (*International Financial Reporting Standards, IFRS*) mukaisesti. Konsernitilinpäätöstä laadittaessa on noudatettu 31.12.2018 voimassaolevaa IFRS-normistoa. Kansainvälisillä tilinpäätösstandardeilla tarkoitetaan Suomen kirjanpitolaissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä EU:n asetuksessa (EY) N:o 1606/2002 säädetyn menettelyn mukaisesti EU:ssa sovellettaviksi hyväksytyt standardit ja niistä annettuja tulkintoja. Konsernitilinpäätöksen liitetiedot sisältävät myös suomalaisen kirjanpito- ja yhteisöläinsäädännön mukaisen lisäinformaation.

Konserni on noudattanut vuoden 2018 alusta alkaen seuraavia voimaan tulleita muutettuja standardeja.

- **IFRS 9 Rahoitusinstrumentit.** IFRS 9 on korvannut aiemman IAS 39-standardin. Uuteen standardiin sisältyy uudistettu ohjeistus rahoitusinstrumenttien kirjaamisesta ja arvostamisesta. Tämä kattaa myös uuden, odotettuja luottotappioita koskevan kirjanpitokäsittelyn mallin, jota sovelletaan rahoitusvaroista kirjattavien arvonalentumisten määrittämiseen. Standardin yleistä suojauslaskentaa koskevat säännökset on myös uudistettu. IAS 39:n säännökset rahoitusinstrumenttien taseeseen kirjaamisesta ja taseesta pois kirjaamisesta on säilytetty. Uuden standardin kertynyt vaikutus on kirjattu soveltamisen aloittamisajankohtana ja se kasvatti avaavan taseen omaa pääomaa 22 tuhatta euroa.
- **IFRS 15 Myyntituotot asiakassopimuksista.** Uusi standardi on korvannut aiemmat IAS 18- ja IAS 11-standardit ja niihin liittyvät tulkinnot. IFRS 15 sisältää viisivaiheisen ohjeistuksen myyntituottojen kirjaamisesta: mihin määrään ja milloin myyntituotot kirjataan. Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana. Standardi on lisännyt esitettävien liitetietojen määrää. Uuden standardin kertynyt vaikutus on kirjattu soveltamisen aloittamisajankohtana ja se kasvatti avaavan taseen omaa pääomaa 73 tuhatta euroa. Muutokset kohdistuvat VBS segmenttiin. Tilikaudella 2018 ei aktivoitu asiakassopimusten saamisesta aiheutuvia menoja.
- **Muutokset IFRS 2:een – Osakeperusteisesti maksettavien liiketoimien luokittelu ja arvostaminen.** Muutokset selventävät tietyntyyppisten järjestelyjen kirjanpitokäsittelyä. Ne koskevat kolmea osa-aluetta: käteisvaroina maksettavien maksujen arvostaminen, osakeperusteiset maksut, joista on vähennetty ennakonpidätys sekä osakeperusteisten maksujen muuttaminen käteisvaroina maksettavasta omana pääomana maksettavaksi.

- **Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin, muutostyökalu 2014–2016.** Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 1 ja IAS 28 -standardeja.
- **Tulkinta IFRIC 22 Ulkomaanrahan määrälliset liike-toimet ja etukäteisvastike.** Kun ulkomaanrahan määräinen -omaisuuserään, kuluun tai tuottoon liittyvä -ennakkosuoritus maksetaan tai vastaanotetaan, IAS 21 Valuuttakurssien muutosten vaikutukset -standardi ei ota kantaa siihen, miten kyseisen erän muuntamisen toteutumispäivä määritetään. Tulkinta selventää, että toteutumispäivä on se päivä, jolloin yhteisö alun perin kirjaa ennakkosuorituksesta ennakkomaksun tai tuloennakon. Liiketoimen muodostuessa useista ennakkosuorituksista, toteutumispäivä määritetään erikseen kullekin yksittäiselle suoritukselle.

LAATIMISPERUSTA

Tilinpäätöstiedot esitetään tuhansina euroina. Ellei alla olevissa laatomisperiaatteissa ole muuta ilmoitettu, konsernin tilinpäätöstiedot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin.

ARVIOIDEN KÄYTTÖ TILINPÄÄTÖKSISSÄ

Laatiessaan tilinpäätöksen kansainvälisten tilinpäätösstandardien mukaisesti yrityksen johto joutuu tekemään arvioita ja olettamuksia, jotka vaikuttavat tilinpäätöksen sisältöön sekä käyttämään harkintaa laatomisperiaatteiden soveltamisessa. Arviot ja olettamukset perustuvat johdon tämänhetkiseen parhaaseen näkemykseen ja niiden taustalla ovat aikaisemmat kokemukset ja muut perusteltavissa olevat olettamukset. Toteumat voivat poiketa tehdyistä arvioista. Arviot liittyvät lähinnä liikearvoon, epäkurantin vaihto-omaisuuden määrään, myyntisaamisten luottotappioihin, laskennallisiin veroihin sekä takuuvavaruksiin. Tietoa harkinnan käytöstä sekä niistä tilinpäätöseristä, joihin johdon käyttämällä harkinnalla on eniten vaikutusta, on esi-

tetty kohdassa ”Johdon harkintaa edellyttävät laatimisperiaatteet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät”.

TYTÄRYRITYKSET

Konsernitilinpäätökseen sisältyvät emoyritys Teleste Oyj ja kaikki ne tytäryritykset, joissa emoyritys suoraan tai välillisesti omistaa yli 50 prosenttia äänimäärästä tai joissa sillä muutoin on määräysvalta. Määräysvalta tarkoittaa konsernin oikeutta määrätä yrityksen talouden ja liiketoiminnan periaatteista hyödyn saamiseksi sen toiminnasta. Tilikauden aikana hankitut yritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen hankintahetkestä lähtien, jolloin määräysvalta on syntynyt. Tilikauden aikana myydyt yritykset sisältyvät konsernitilinpäätökseen myyntihetkeen saakka.

OSAKKUUSYRITYKSET

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut osakkuusyritysomistuksia.

YHTEISYRITYKSET

Tilinpäätöshetkellä konsernilla ei ollut yhteisyritysomistuksia.

YHDISTELYPERIAATTEET

Konserniyritysten keskinäisen osakeomistuksen eliminoinnissa käytetään hankintamenetelmää. Yhdistelyssä on eliminoitu konserniyritysten väliset tuotot ja kulut, keskinäiset saamiset ja velat sekä sisäiset realisoitumattomat voitot ja sisäinen voitonjako. Tilikauden voiton jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille on esitetty tuloslaskelman yhteydessä sekä laajan tuloksen jakautuminen emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille esitetään laajan tuloslaskelman yhteydessä. Määräysvallattomille omistajille kuuluva osuus omista pääomista on esitetty omana eränään taseessa osana omaa pääomaa. Laaja tulos kohdistetaan emoyrityksen omistajille ja määräysvallattomille omistajille, vaikka tämä johtaisi siihen, että määräysvallattomien omistajien osuudesta tulisi negatiivinen. Emoyrityksellä tytäryrityksessä olevat omistuosuuden muutokset, jotka eivät johda määräysvallan menettämiseen, käsitellään omaa pääomaa koskevinä liiketoimina.

ULKOMAISTEN TYTÄRYRITYSTEN TILINPÄÄTÖKSET

Emoyrityksen toimintavaluutta on euro, ja konsernitilinpäätös esitetään euroissa. Toimintavaluutalla tarkoitetaan sitä valuuttaa, joka parhaalla tavalla kuvastaa kunkin yrityksen taloudellisia toimintaolosuhteita. Konsernitilinpäätöksessä niiden ulkomaisten tytäryritysten, joiden toimintavaluutta ja esittämismuotoa ei ole euro, tuloslaskelmat ja rahavirrat muunnetaan euroiksi tilikauden keskikurssiin ja taseet tilinpäätöspäivän kurssiin.

Konsernitilinpäätöstä laadittaessa syntyvät muuntoerot kirjataan muihin laajan tuloksen eriin. Mikäli konserniyrityksestä tai sen osasta luovutaan kokonaan tai osittain, kyseiseen yritykseen liittyvät kertyneet muuntoerot siirretään omasta pääomasta tuloslaskelmaan ja ne sisältyvät myynnistä syntyneeseen myyntivoittoon tai -tappioon.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat muunnetaan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöshetkellä ulkomaanrahan määräiset monetaariset erät muunnetaan tilinpäätöspäivän kurssia käyttäen. Käypiin arvoihin arvostetut ulkomaanrahan määräiset ei-monetaariset erät muunnetaan arvostuspäivän valuuttakursseja käyttäen, muuten ei-monetaaristen erien arvostusperuste on tapahtumapäivän kurssi. Ulkomaanrahan määräisistä liiketapahtumista ja monetaaristen erien muuntamisesta syntyneet voitot ja tappiot on merkitty tuloslaskelmaan. Myyntisaamisten muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan liikevaihdon oikaisuksi ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot ostokulujen oikaisuksi. Muut kurssivoitot ja -tappiot esitetään rahoitustuottojen ja -kulujen ryhmässä.

AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ja ne esitetään kertyneillä poistoilla ja arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Mikäli käyttöomaisuushyödyke koostuu useammasta osasta, joiden taloudelliset vaikutusajat ovat eri pituiset, kukin osa käsitellään erillisenä hyödykkeenä. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa. Tavanomaiset kunnossapito- ja korjausmenot kirjataan tilikauden kuluksi. Teleste-konsernissa ei

ole sellaisia merkittäviä tarkastus- tai kunnossapitokuluja, jotka tulisi aktivoida. Aineellisiin hyödykkeisiin liittyvät myöhemmin toteutuvat merkittävät menot aktivoidaan vain silloin, jos on todennäköistä, että niiden yritykselle tuottama taloudellinen hyöty ylittää hyödykkeen alun perin arvioidun suoritustason ja että menot voidaan arvioida luotettavasti. Tällaiset uudistus- ja parannushankkeet kirjataan poistoina kuluksi niiden odotetun taloudellisen vaikutusajan kuluessa tasaerin. Aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden luovutuksista ja käytöstä poistamisesta syntyvät myyntivoitot ja -tappiot lasketaan saatujen nettotuottojen ja tasearvojen erotuksena. Ne sisältyvät liiketoiminnan muihin tuottoihin ja kuluihin.

Kuluvan käyttöomaisuuden poistot kirjataan tuloslaskelmaan tasapoistoina ja ne perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin ja omaisuuden arvioituun taloudelliseen vaikutusaikaan. Taloudelliset vaikutusajat ja arvioidut jäännösarvot tarkistetaan jokaisena tilinpäätöspäivänä ja mikäli ne eroavat aikaisemmista arvioista, poistoajoja muutetaan vastaavasti. Arvioidut taloudelliset vaikutusajat eri omaisuusryhmille ovat:

- Rakennukset ja rakennelmat 25–33 vuotta
- Koneet ja kalusto 3–5 vuotta
- Tietokoneet 0–3 vuotta
- Tietokoneohjelmat 3 vuotta
- Maa-alueista ei tehdä poistoja.

VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Telesten toimiessa vuokralle ottajana rahoitusleasingsopimuksina käsitellään ne aineellisia käyttöomaisuushyödykkeitä koskevat vuokrasopimukset, joissa vuokrakohteen omistamiseen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt siirtyvät konsernille. Näin hankitut omaisuuserät merkitään taseeseen sopimuksen alkamisajankohdan käypään arvoon tai sitä alempaan vähimmäisvuokrien nykyarvoon ja ne esitetään kertyneillä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja mahdollisilla arvonalentumistappioilla vähennettyinä. Rahoitusleasingsopimuksista johtuvat velvoitteet sisältyvät korollisten velkojen pitkä- ja lyhytaikaisiin osuuksiin.

Näistä hyödykkeistä tehdään poistot kuten vastaavista omista hyödykkeistä edellä esitettyjen taloudellisten vaikutusaikojen tai sitä lyhyemmän vuokra-ajan kuluessa sekä kirjataan mahdolliset arvonalentumistappiot. Rahoitusleasingsopimuksista johtuvat vuokratulot jaetaan rahoitus-

tusmenoon sekä velan vähennykseen. Tuloslaskelmassa näistä vuokrasopimuksista esitetään leasingomaisuuden poistot ja velan korkokulut. Rahoituksen korkokulu kirjataan tuloslaskelmaan sopimuskauden kuluessa siten, että jäljellä olevalle velalle muodostuu kullakin tilikaudella saman-suuruinen korkoprosentti.

Muu vuokrasopimus on sellainen aineellisen käyttöomaisuuden vuokrasopimus, jonka puiteissa merkittävä osa omistamiseen liittyvistä riskeistä ja hyödyistä jää vuokralle antajalle. Muun vuokrasopimuksen perusteella mää- rättyvät vuokrat kirjataan tuloslaskelmaan vuokrakuluiksi tasasuuruksina erinä vuokra-ajan kuluessa.

KONSERNI VUOKRALLE ANTAJANA

Ne vuokrasopimukset, joissa konserni toimii vuokralle antajana, on luokiteltu muiksi vuokrasopimuksiksi. Tällöin vuokralle annetut hyödykkeet sisältyvät vuokralle antajan taseeseen luonteensa mukaisesti aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin. Niistä tehdään poistot taloudellisen vaikutusajan kuluessa kuten vastaavista omassa käytössä olevista aineellisista käyttöomaisuushyödykkeistä. Vuokratuotot kirjataan tasaerinä tuloslaskelmaan vuokra-ajan kuluessa.

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Aineeton hyödyke merkitään taseeseen vain, jos on todennäköistä, että hyödykkeestä johtuva odotettavissa oleva taloudellinen hyöty koituu yrityksen hyväksi ja jos hyödykkeen hankintameno on määritettävissä luotettavasti. Muuten kyseiset menot kirjataan kuluksi niiden syntymishetkellä.

Liikearvo

Liikearvona käsitellään konsernin osuus hankitun kohteen hankintamenon sekä hankittujen, hankintapäivän käypiin arvoihin arvostettujen yksilöitävissä olevien varojen, velkojen ja ehdollisten velkojen nettovarojen erotuksesta. Erotus kohdistetaan ensin soveltuvin osin niille tase-erille, joista erotuksen katsotaan johtuvan, ja loppuosa esitetään liikearvona omalla rivillään konsernitaseessa. Liikearvo on kohdistettu segmenteille, tai jos kyseessä on osakkuusyritys, liikearvo sisältyy kyseisen osakkuusyrityksen hankintamenuon. Liikearvo arvostetaan alkuperäiseen hankintamenuon kertyneillä arvonalentumistappioilla vähennettynä. Liikearvoista (ja muista taloudelliselta vaikutusajaltaan

rajoittamattomista aineettomista hyödykkeistä) ei tehdä säännönmukaisia poistoja, vaan niiden mahdollisia arvonalentumisia arvioidaan vuosittain tehtävillä arvonalentumistesteillä.

Tutkimus- ja kehittämismenot

Tutkimus- ja kehittämismenot kirjataan vuosikuluksi sillä tilikaudella, jolla ne syntyvät, lukuun ottamatta niitä kehittämismenoja, jotka aktivoidaan tiettyjen edellytysten täytyessä. Merkittävät tulevaisuuden tuotealustat, joiden kysyntäpotentiaali ja tulevaisuuden kassavirta on pystytty riittävällä tarkkuudella arvioimaan, on aktivoitu aineettomiin hyödykkeisiin. Poistojen kirjaaminen tällaisista aktivoiduista tuotekehittämisprojekteista aloitetaan tuotealustaan liittyvien osaprojektien valmistuttua ja niistä kirjataan poistot tasaerin vaikutusaikanaan, joka on kolmesta viiten vuoteen.

Muut aineettomat hyödykkeet

Konsernin muut aineettomat hyödykkeet koostuvat pääasiassa liittymämaksuista ja niihin ei kohdistu poistoja.

Ne aineettomat hyödykkeet, joilla on taloudellinen vaikutusaika, kirjataan tasapoistona kuluksi tuloslaskelmaan niiden tunnetun tai arvoidun taloudellisen vaikutusaikansa kuluessa.

Arvioidut taloudelliset vaikutusajat ovat:

- Asiakassopimukset 2–4 vuotta
- Tuotemerkit 5–10 vuotta
- Teknologia 3–5 vuotta

MYYTÄVÄNÄ OLEVAT PITKÄAIKAISET OMAISUUSERÄT JA LOPETETUT TOIMINNOT

Pitkäaikainen omaisuuserä (tai luovutettavien erien ryhmä) luokitellaan myytävänä oleviksi mikäli sen kirjanpitoarvoa vastaava määrä tulee kertymään pääasiassa omaisuuserän myynnistä jatkuvan käytön sijaan. Se arvostetaan kirjanpitoarvoon tai sitä alempaan myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettyyn käypään arvoon. Tällaiset omaisuuserät sekä niihin liittyvät velat esitetään omina erinään taseessa. Poistot näistä omaisuuseristä lopetetaan luokitteluhetkellä.

Lopetettu toiminto on merkittävä erillinen liiketoimintayksikkö tai maantieteellistä aluetta edustava yksikkö tai tytäryritys, joka on hankittu yksinomaan tarkoituksena myydä se edelleen. Lopetetun toiminnon tulos esitetään omana erinään konsernin tuloslaskelmassa.

ARVONALENTUMISET

Omaisuu- den kirjanpitoarvoja arvioidaan mahdollisten arvonalentumisten varalta sekä tilinpäätöshetkellä että aina, kun tästä ilmenee viitteitä. Konsernin omaisuus on jaettu arvonalentumistarpeen arviointia varten rahavirtaa tuottavien yksikköjen tasolle, eli sille alimmalle yksikötasolle, joka on pääosin muista yksiköistä riippumaton ja jonka rahavirrat ovat erotettavissa. Liikearvot, kesken- eräiset aineettomat hyödykkeet sekä mahdolliset taloudelliselta vaikutusajaltaan rajoittamattomat hyödykkeet testataan kuitenkin vuosittain. Konsernin kaikki liikearvot on kohdistettu määritellyille segmenteille. Jos viitteitä arvonalentumisesta havaitaan, määritetään rahavirtaa tuottavan yksikön tai omaisuuserän kerrytettävissä oleva rahamäärä. Mikäli omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön kerrytettävissä oleva rahamäärä alittaa sen tasearvon, erotus kirjataan välittömästi kuluksi tuloslaskelmaan. Jos arvonalentumistappio kohdistuu rahavirtaa tuottavaan yksikköön, se kohdistetaan ensin vähentämään rahavirtaa tuottavalle yksikölle kohdistettua liikearvon kirjanpitoarvoa ja tämän jälkeen vähentämään muita yksikön omaisuuseriä tasasuhteisesti.

Kerrytettävissä oleva rahamäärä tarkoittaa joko omaisuuserän tai rahavirtaa tuottavan yksikön käypää arvoa myynnistä aiheutuvilla menoilla vähennettynä tai tätä korkeampaa käyttöarvoa. Teleste on käyttänyt laskelmissaan käyttöarvoa, jota määritettäessä kyseisestä omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä saatavissa olevat arvioidut vastaiset nettorahavirrat diskontataan nykyarvoonsa. Omaisuuserien suorituskyvyn parantaminen, investoinnit tai vastaisten uudelleenjärjestelyjen vaikutukset eivät sisälly rahavirta-arvioihin.

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sekä muihin aineettomiin hyödykkeisiin paitsi liikearvoon liittyvä arvonalentumistappio peruutetaan, mikäli on olemassa viitteitä siitä, että arvonalentumistappio ei enää ole olemassa ja jos omaisuuserästä tai rahavirtaa tuottavasta yksiköstä kerrytettävissä olevan tulon määrittämisessä käytetyt arviot muuttuvat positiiviseen suuntaan. Arvonalentumistappio voidaan peruuttaa korkeintaan siihen määrään asti, joka omaisuuserälle olisi määritetty poistoilla vähennetyksi kirjanpitoarvoksi, jos siitä ei olisi aikaisempina vuosina kirjattu arvonalentumistappiota. Liikearvosta kirjattua arvonalentumistappiota ei kuitenkaan peruuteta missään olosuhteissa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan nettorealisointiarvoon. Hankintameno määritetään FIFO-periaatteella. Nettorealisointiarvo tarkoittaa vaihto-omaisuushyödykkeestä tavanomaisessa liiketoiminnassa saatavaa arvioitua myyntihintaa, josta on vähennetty arvioidut valmiiksi saattamisesta johtuvat menot sekä arvioidut myynnin toteutumiseksi välttämättömät menot. Vaihto-omaisuuden tasearvo sisältää kaikki hankinnasta aiheutuneet välittömät menot jotka ovat aiheutuneet vaihto-omaisuuden saattamisesta sijaintipaikkaan ja tilaan, joka sillä on tarkasteluhetkellä sekä valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden osalta myös osuuden tuotannon välillisistä yleiskustannuksista normaalin toiminta-asteen mukaan laskettuna.

RAHOITUSVARAT JA -VELAT

Rahoitusvarat

Rahoitusvarat luokitellaan seuraaviin ryhmiin:

- jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat
- käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta kirjattavat ja
- käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat.

Luokittelu tapahtuu sijoitusten sopimusperusteisten rahavirtojen perusteella tai soveltamalla käyvän arvon vaihtoehdoista alkuperäisen hankinnan yhteydessä.

Rahoitusvarojen ostot ja myynnit kirjataan kaupantekopäivänä, joka on päivä, jolloin konserni sitoutuu ostamaan tai myymään rahoitusinstrumentin. Alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä konserni arvostaa rahoitusvaroihin kuuluvan erän käypään arvoon, ja jos kyseessä on muu kuin käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattaviin rahoitusvaroihin kuuluva erä, siihen lisätään tai siitä vähennetään erästä välittömästi johtuvat transaktiomenot. Transaktiomenot sisällytetään rahoitusvarojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon, kun kyseessä on erä, jota ei arvosteta käypään arvoon tulosvaikutteisesti. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat merkitään alkuperäisen kirjaamisen yhteydessä taseeseen käypään arvoon ja transaktiomenot kirjataan tulosvaikutteisesti.

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat

Jaksotettuun hankintamenoon kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan rahoitusvarat, joiden liiketoimintamallin tavoitteena on pitää hallussa rahoitusvarat eräpäivään asti sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi. Näiden erien rahavirrat koostuvat pelkästään pääomasta ja jäljellä olevaan pääomaan liittyvistä koroista. Raportointipäivänä konsernilla ei ollut kyseisiä eriä.

Alkuperäisen arvostamisen jälkeen näiden rahoitusvarojen arvo määritetään jaksotettuun hankintamenoon käytämällä efektiivisen koron menetelmää ja vähentämällä mahdollinen arvonalentuminen. Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän rahoitusvaroihin kuuluvasta omaisuuserästä, joka on kirjattu jaksotettuun hankintameno. Odotettavissa olevat luottotappiot esitetään tuloslaskelman erässä arvonalentumiset rahoitusvaroista. Arvonalentumisesta johtuvat tappiot kirjataan tuloslaskelmaan.

Konsernin jaksotettuun hankintamenoon kirjattaviin rahoitusvaroihin luokitellaan myyntisaamiset ja muut saamiset, jotka ovat johdannaisvaroihin kuulumattomia varoja. Lyhytaikaisten myyntisaamisten ja muiden saamisten kirjanpitoarvon katsotaan vastaavan niiden käypää arvoa. Myyntisaamiset ja muut saamiset esitetään taseessa lyhytaikaisina varoina, mikäli niiden odotetaan realisoituvan 12 kuukauden kuluessa raportointikauden päättymisestä.

Myyntisaamisten osalta odotettavissa olevien luottotappioiden arvioimiseen käytetään IFRS 9:n mukaista ns. yksinkertaistettua menettelyä, jossa luottotappiot kirjataan määrään, joka vastaa koko voimassa oloajalta odotettavissa olevia luottotappioita. Arvonalentumiset perustuvat odotettujen luottotappioiden malliin. Odotettavissa olevien luottotappioiden määrittämistä varten myyntisaamiset ryhmitellään ikäjakautuksen perusteella. Myyntisaamiset eivät sisällä merkittävää rahoituskomponenttia. Tuloslaskelmaan kuluksi kirjatut luottotappiot sisältyvät liiketoiminnan muihin kuluihin. Odotettavissa olevia luottotappioita arvioidaan perustuen historiatietoon aikaisemmin toteutuneista luottotappioista sekä arvioon tulevaisuuden näkymistä.

Lisäksi konserni kirjaa saamisista arvonalentumisen, mikäli on olemassa objektiivista näyttöä asiakkaan taloudellista vaikeuksista.

Konsernitiilin päätöksen aikaisemmillä kausilla ei ole kirjattu odotettavissa olevia luottotappioita, sillä konsernin historia huomioiden toteutuneet myynnin luottotappiot ovat olleet erittäin vähäisiä.

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, joiden liiketoimintamallin tarkoituksena on pitää erää halussa sopimukseen perustuvien rahavirtojen keräämiseksi ja myymiseksi. Lisäksi rahoitusvarojen rahavirrat koostuvat yksinomaan pääomasta ja jäljellä olevan pääoman koron maksusta. Konsernin käypään arvoon muun laajan tuloksen kautta kirjattavat rahoitusvarat koostuvat noteeraamattomiin arvopapereihin tehdyistä sijoituksista.

Voitto tai tappio käypään arvoon muiden laajan tuloksen kautta kirjattavista eristä kirjataan muihin laajan tulokseen eriin lukuun ottamatta arvonalentumisvoittoja ja -tappiota ja valuuttakurssivoittoja ja -tappiota, kunnes rahoitusvaroihin kuuluva erä kirjataan pois taseesta tai sen luokittelua muutetaan.

Konserni kirjaa odotettavissa olevia luottotappioita koskevan vähennyserän rahoitusvaroihin kuuluvasta omaisuuserästä, joka on kirjattu käypään arvoon muun laajan tuloksen erien kautta. Vähennyserä kirjataan muihin laajan tuloksen eriin, eikä se vähennä rahoitusvaroihin kuuluvan erän kirjanpitoarvoa taseessa. Odotettavissa olevat luottotappiot esitetään tuloslaskelman erässä arvonalentumiset rahoitusvaroista.

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat

Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat rahoitusvarat -ryhmään luokitellaan sellaiset rahoitusvaroihin kuuluvat erät, jotka on hankittu kaupankäyntitarkoituksessa pidettäväksi tai jotka luokitellaan alkuperäisen kirjaamisen tapahtuessa käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavaksi. Kaupankäyntitarkoituksessa pidettävät rahoitusvarat on hankittu pääasiallisesti voiton saamiseksi lyhyellä tai pitkällä aikavälillä ja ne esitetään joko pitkä- tai lyhytaikaisissa

rahoitusvaroissa. Konsernin käypään arvoon tulosvaikutteisesti arvostettavat rahoitusvarat koostuvat osakkeista sekä johdannaisista, joihin ei sovelleta suojauslaskentaa.

Käyvän arvon muutoksesta aiheutuneet realisoituneet ja realisoitumattomat voitot ja tappiot kirjataan tulosvaikutteisesti. Mikäli sijoituksille ei ole noteerattuja kursseja, konserni soveltaa niiden arvostukseen erilaisia arvostusmenetelmiä. Noteeraamattomat osakkeet arvostetaan hankintamenuon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahavarat

Rahavarat koostuvat käteisestä rahasta, vaadittaessa nostettavissa olevista pankkitalletuksista ja muista lyhytaikaisista, erittäin likvideistä sijoituksista, jotka ovat helposti vaihdettavissa etukäteen tiedossa olevaan määrään käteisvaroja ja joiden arvonmuutosten riski on vähäinen. Rahavaroihin luokitelluilla erillä on enintään kolmen kuukauden maturiteetti hankinta-ajankohdasta lukien. Luotolliset tilit sisältyvät lyhytaikaisiin rahoitusvelkoihin.

Lopullisen luottotappion kirjaaminen

Jokaisen raportointikauden päättyessä konserni arvioi, voiko se kohtuudella odottaa saavansa perityksi rahoitusvaroihin kuuluvan erän kokonaan tai osaksi. Lopullisen luottotappion kirjaaminen pienentää suoraan rahoitusvaroihin kuuluvan erän bruttomääristä kirjanpitoarvoa.

Rahoitusvarojen kirjaaminen pois taseesta

Rahoitusvarat kirjataan pois taseesta, kun konsernin sopimusperusteinen oikeus rahavirtoihin on päättynyt tai siirretty toiselle osapuolelle tai kun konserni on siirtänyt merkittäviä osin omistukseen liittyvät riskit ja tuotot konsernin ulkopuolelle.

RAHOITUSVELAT

Rahoitusvelat on luokiteltu IFRS 9 -standardin mukaisesti seuraaviin ryhmiin:

- jaksotettuun hankintamenuon kirjattavat
 - käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavat
- Rahoitusvelat merkitään alun perin kirjanpitoon käypään arvoon. Myöhemmin rahoitusvelat, lukuun ottamatta käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavia rahoitusvelkoja, arvostetaan efektiivisen koron menetelmällä jaksotettuun hankintamenuon. Transaktiomenot on sisällytetty jakso-

tettuun hankintamenuon arvostettavien rahoitusvelkojen alkuperäiseen kirjanpitoarvoon. Käypään arvoon tulosvaikutteisesti kirjattavien rahoitusvelkoihin liittyvät transaktiomenot kirjataan kuluksi.

Konsernin rahoitusvelat koostuvat leasingveloista ja pankkilainoista.

Konsernin taseella rahoitusvelkoja voi sisältyä sekä pitkä- ja lyhytaikaisiin velkoihin. Rahoitusvelat esitetään lyhytaikaisina velkoina, mikäli ne erääntyvät alle 12 kuukauden kuluessa ja konsernilla ei ole ehdotonta oikeutta siirtää velan maksua vähintään 12 kuukauden päähän raportointikauden päättymispäivästä.

Rahoitusvelkojen poiskirjaaminen taseesta

Rahoitusvelka kirjataan pois taseesta, kun velka on lakannut olemasta eli sopimuksessa yksilöity velvoite on täytetty tai kumottu tai sen voimassa olo on lakannut.

Omat osakkeet

Konsernin hankkimat Teleste Oyj:n omat osakkeet, mukaan lukien näiden hankinnasta syntyvät kulut on vähennetty konsernitiilinpäätöksessä omasta pääomasta. Omien osakkeiden hankinta ja luovutus esitetään oman pääoman muutoksena.

Osingot

Hallituksen yhtiökokoukselle ehdottaman osingonjaon kirjaus kirjanpitoon tehdään vasta yhtiökokouksen päätöksen perusteella.

Varaukset

Varaus kirjataan taseeseen, kun konsernille on syntynyt aikaisempaan tapahtumaan perustuva oikeudellinen tai tosiasiallinen velvoite, jonka määrä on luotettavasti arvioitavissa ja jonka osalta maksuvelvoitteen toteutuminen on todennäköinen. Varauksen määrä vastaa parasta arviota niistä menoista, joita olemassa olevan velvoitteen täyttäminen edellyttää tilinpäätöspäivänä. Varaukset diskontataan nykyarvoonsa, jos rahan aika-arvon vaikutus varauksen määrään on olennainen. Varaukset liittyvät tuotetakuisiin, tappiollisiin sopimuksiin ja uudelleenjärjestelyihin. Konsernin tuotteilleen myöntämään takuuseen liittyvä takuuvaraus kirjataan, kun takuuehdon sisältävä tuote myydään. Takuuvarauksen suuruus perustuu takuukulujen

määrää koskevaan historialliseen kokemukseen ja arvioon. Konsernia sitoviin ostosopimuksiin liittyvä varaus kirjataan, jos nämä sitoumukset ylittävät ennakoitua kysyntää vastaavan vaihto-omaisuuden määrän. Tappiollisia sopimuksia koskeva varaus kirjataan silloin, kun sopimuksesta johtuvien velvoitteiden täyttämiseksi vaadittavat välttämättömät menot ylittävät sopimuksesta saatavat hyödyt. Kolmannelta osapuolelta saatava varaukseen liittyvä korvaus kirjataan saamiseksi vasta, kun korvauksen saaminen on käytännössä varmaa.

Uudelleenjärjestelyvaraus kirjataan, kun järjestelyä koskeva yksityiskohtainen uudelleenjärjestelysuunnitelma on laadittu ja suunnitelman toimeenpano on aloitettu tai suunnitelmasta on tiedotettu asianomaisille. Suunnitelmassa tulee määritellä vähintään seuraavat seikat: järjestelyä koskeva liiketoiminta, pääasialliset toimipaikat, joihin järjestely vaikuttaa, niiden henkilöiden toimipaikkojen sijainti, työtehtävät ja arvioitu lukumäärä, joille tullaan suorittamaan korvauksia työsuhteen päättymisestä, toteutuvat menot ja suunnitelman toimeenpano-aika. Vastaisia liiketoiminnan tappioita varten ei kirjata varauksia.

TULOUTUSPERIAATTEET JA LIIKEVAIHTO

Myynti kirjataan määräysvallan siirtymisen perusteella joko ajan kuluessa tai yhtenä ajankohtana.

Asiakasopimuksiin sisältyvä suoritevelvoite täyttyy tyypillisesti kun tavara tai palvelu on luovutettu. Tavaroiden myyntituotot kirjataan tuloslaskelmaan, kun kaikki myytyjen tuotteiden omistukseen liittyvät merkittävät riskit ja hyödyt ovat siirtyneet ostajalle, mikä tapahtuu yleensä hyödykkeen luovutushetkellä. Tuotot palveluista kirjataan, kun palvelut on suoritettu. Tyypillinen maksuehto on 30 – 90 päivää maksuaikaa laskutuspäivästä, yli vuoden mittaisia maksuaikoja ei anneta. Konserni myöntää tuotteilleen toimialalla tavanomaisia takuita. Konserni sitoutuu vain korjaamalla tai vaihtamalla poistamaan kaikki suunnitelmasta, materiaaleista tai valmistuksesta johtuvat virheet. Konserni ei anna palautusoikeutta. Asiaopimusten saamisesta aiheutuvat menot aktivoidaan jos niitä on. Myyntituotot pitkäaikaishankkeista tulotetaan valmistusasteen mukaan joko ns. milestone-menetelmällä, jossa tuloutus tapahtuu ennalta sovittujen osakokonaisuuksien perusteella, tai cost-to-cost -menetelmällä. Pitkäaikaishankkei-

den ennakoitu bruttovoitto kirjataan tuotoksi samassa suhteessa kuin siitä tuloutettu liikevaihto, kun projektissa on saavutettu tietty ennalta määritelty välietappi. Cost-to-cost -menetelmää eli kustannuksiin perustuvaa valmistusasteen mukaista tuloutusta sovellettaessa myyntituotot ja bruttovoitto kirjataan suhteuttamalla kertyneet kustannukset pitkäaikaishankkeen ennakoituihin kokonaiskustannuksiin. Katteen tulouttaminen edellyttää, että hankkeen lopputulos tulee olla arvioitavissa luotettavasti. Mikäli näin ei ole, tuotot kirjataan vain siihen määrään asti, kuin hankkeen toteutuneita menoja vastaava määrä on todennäköisesti saatavissa ja hankkeen menot kirjataan kuluksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Jos konsernin voidaan katsoa olevan pitkäaikaishankkeen pääurakoitsija, alihankkijoiden raaka-aine-, palkka- ja muut tuotekustannukset otetaan huomioon valmistusasteen laskennassa. Mahdolliset muutokset pitkäaikaishankkeen ennakoiduissa kokonaiskustannuksissa kirjataan niiden syntymishetkellä. Odotettavissa oleva tappio kirjataan kuluksi välittömästi.

Menot, jotka liittyvät vielä tulouttamattomaan hankkeeseen, kirjataan keskeneräisiin pitkäaikaishankkeisiin vaihto-omaisuuteen. Mikäli hankkeesta syntyneet menot ja kirjatut voitot ylittävät hankkeesta laskutetun määrän, erotus esitetään taseen erässä ”myyntisaamiset ja muut saamiset”. Jos syntyneet menot ja kirjatut voitot ovat pienemmät kuin hankkeesta laskutettu määrä, erotus esitetään erässä ”ostovelat ja muut velat”.

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla.

Liiketoiminnan muut tuotot

Liiketoiminnan muihin tuottoihin sisältyvät muut kuin varsinaisesta suoritemyynnistä syntyvät tuotot. Näitä ovat muun muassa vuokratuotot sekä omaisuuden myyntivoitot.

Julkiset avustukset

Konsernin julkiselta taholta saamat avustukset, jotka on saatu syntyneiden kustannusten korvauksiksi, tuloutetaan tuloslaskelmaan samalla kun avustuksen kohteeseen liittyvät menot merkitään kuluksi. Käyttöomaisuuden hankin-

taan liittyvät avustukset kirjataan aineellisten käyttöomaisuushyödykkeiden hankintamenojen vähennyksiksi.

Työsuhde-etuudet

Eläkejärjestelyt

Eläkejärjestelyt luokitellaan joko maksu- tai etuus pohjaisiksi järjestelyiksi. Konsernin eläkejärjestelyt on luokiteltu maksupohjaisiksi. Maksupohjaisiin järjestelyihin suoritettavat maksut kirjataan sen tilikauden kuluksi, johon ne kohdistuvat. Konsernin suomalaisen henkilöstön lakisääteinen eläketurva hoidetaan eläkevakuutusyhtiöiden kautta. Ulkomaiset tytäryritykset hoitavat eläkejärjestelynsä paikallisten säännösten ja käytäntöjen mukaisesti.

Osakeperusteiset maksut

Myönnetty osakeoptio-oikeudet arvostetaan käypään arvoon Black-Scholes -optionhinnoittelumallilla etuisuuskien myöntämishetkellä. Osakeoptiot kirjataan kuluksi tuloslaskelmaan henkilöstökuluihin jaksotettuna oikeuden ansaintakaudelle ja vastaava lisäys merkitään omaan pääomaan. Kun optio-oikeuksia käytetään, saatujen rahasuoritusten määrä, toimenpiteestä johtuvilla kuluilla vähennettynä, kirjataan omaan pääomaan ja mahdollisen nimellisarvon ylittävältä osalta ylikurssirahastoon.

Liikevoitto

Liikevoiton käsitettä ei määritellä IAS 1 Tilinpäätöksen esittäminen -standardissa. Telestessä se on määritelty nettosummaksi, joka muodostuu seuraavasti:

Liikevaihto

- + liiketoiminnan muut tuotot
- ostokulut valmiiden ja keskeneräisten tuotteiden varastojen muutoksella oikaistuna
- työsuhte-etuuksista aiheutuvat kulut
- poistot ja liikearvon arvonalentumistappiot
- liiketoiminnan muut kulut
- = liikevoitto / -tappio

Kaikki muut kuin edellä mainitut tuloslaskelmaerät esitetään liikevoiton alapuolella. Ostokuluihin ja myyntituottoihin liittyvät kurssierot käsitellään näiden erien oikaisuina, muuten kurssierot sisältyvät rahoitustuottoihin ja -kuluihin.

Vieraan pääoman menot

Vieraan pääoman menot kirjataan pääsääntöisesti kuluiksi sillä tilikaudella, jonka aikana ne ovat syntyneet. Ehdot täyttävän aineellisen käyttöomaisuushyödykkeen hankkimisesta, rakentamisesta tai valmistamisesta välittömästi johtuvat vieraan pääoman menot aktivoidaan osaksi omaisuuserän hankintamenoa. Tiettyyn lainaan selkeästi liittyvät ja sen hankinnasta välittömästi johtuvat transaktiomenot sisällytetään kuitenkin kyseisen lainan alkuperäiseen hankintamenoon ja jaksotetaan korkokuluksi efektiivisen koron menetelmää käyttäen. Konsernilla ei ollut tällaisia transaktiokuluja tilinpäätöshetkellä.

Korko- ja osinkotuotot

Korkotuotot kirjataan efektiivisen koron menetelmällä ja osinkotuotot kun oikeus osinkoon on syntynyt.

Tuloverot

Konsernituloslaskelman tuloverot koostuvat tilikauden veroista sekä laskennallisten verosaamisten tai -velkojen muutoksesta. Tilikauden verot sisältävät kunkin toimintamaan paikallisen verosäännösten mukaan määritellystä tilikauden verotettavasta tulosta lasketut verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisut. Muihin laajan tuloksen eriin liittyvä verovaikutus kirjataan myös muihin laajan tuloksen eriin sekä suoraan omaan pääomaan kirjattavien erien verovaikutus kirjataan myös vastaavasti osaksi omaa pääomaa.

Laskennalliset verosaamiset ja -velat on kirjattu konsernitilinpäätökseen velkamenetelmän mukaisesti kaikista omaisuus- ja velkaerien verotuksellisten arvojen sekä kirjanpitoarvojen välisistä väliaikaisista eroista. Merkittävimmät väliaikaiset erot syntyvät kehittämismenojen käsitteystä, aineellisten hyödykkeiden poistoeroista sekä konsernitilinpäätöksessä tehdyistä yhdistelytoimenpiteistä. Laskennallisia veroja ei kirjata verotuksessa vähennyskeltottomista liikearvon arvonalentumisista eikä tytäryritysten jakamattomista voittovaroista siltä osin, kun ero ei todennäköisesti purkaudu ennakoitavissa olevassa tulevaisuudessa. Laskennallinen verovelka sisältyy taseeseen kokonaisuudessaan ja laskennallinen verosaaminen arvioidun todennäköisen verohyödyn suuruisena. Verokantana käytetään tilinpäätöshetkellä vahvistettua verokantaa tai

tilinpäätöspäivään mennessä säädettyä verokantaa tai verokantaa, joka on käytännössä hyväksytty tilinpäätöspäivään mennessä.

Johdon harkintaa edellyttävät laatuominaisuudet ja arvioihin liittyvät keskeiset epävarmuustekijät

Johdon arviointi epäkurantti vaihto-omaisuuden, luotto-tappioiden ja takuuvarausten osalta perustuu hyväksyttyihin laskentamalleihin sekä tapauskohtaiseen harkintaan. Laskentamallien laadinnassa on käytetty hyväksi yhtiön historiatietoja ja johdon senhetkistä näkemystä yleisestä markkinatilanteesta. Tapauskohtaisessa harkinnassa on hyödynnetty tilinpäätöksen laadintahetkellä vallinnutta parasta käytettävissä olevaa tietoa. Arvon alentumistestien taustalla ovat johdon oletukset ja herkkyyssanalyysit tulevaisuuden kassavirtojen kehityksestä.

Konsernitilinpäätöksen julkistamishetkeen mennessä Telesten tietoon ei ole tullut informaatiota sellaisista tilinpäätöspäivän arvioista koskevista merkittävistä epävarmuustekijöistä tai keskeisistä tulevaisuutta koskevista oletuksista, jotka aiheuttaisivat merkittävän riskin varojen ja velkojen kirjanpitoarvojen olennaisesta muuttumisesta seuraavan kauden kuluessa.

TULEVILLA TILIKAUSILLA SOVELLETTAVIKSI TULEVAT UUDET JA MUUTETUT STANDARDIT SEKÄ TULKINNAT

Teleste ei ole vielä soveltanut seuraavia, IASB:n jo julkistamia uusia tai uudistettuja standardeja ja tulkintoja. Konserni ottaa ne käyttöön kunkin standardin ja tulkinnan voimaantulopäivästä lähtien, tai mikäli voimaantulopäivä on muu kuin tilikauden ensimmäinen päivä, voimaantulopäivä seuraavan tilikauden alusta lukien.

* = Kyseistä säännöstä ei ole hyväksytty sovellettavaksi EU:ssa 31.12.2018.

- **IFRS 16 Vuokrasopimukset** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Uusi standardi korvaa IAS 17 -standardin ja siihen liittyvät tulkinnat. IFRS 16 -standardi edellyttää vuokralle ottajilta vuokrasopimusten merkitsemistä taseeseen vuokranmaksuvelvoitteena sekä siihen liittyvänä omaisuuseränä. Vaikutus alkavaan taseeseen 1.1.2019

tulee olemaan 6,9 Meur. Siirtymässä käytetään IFRS 16 standardin helpotusta, jossa standardin käyttöönotto ei tapahdu takautuvasti vaan vuokrasopimuksella määritetään 1.1.2019 ja sama summa kirjataan myös käyttöoikeusomaisuuserän kirjanpitoarvoksi. Taseeseen merkitseminen muistuttaa paljon IAS 17:n mukaista rahoitusleasingin kirjanpitoärsittelyä. Taseeseen merkitsemisestä käytetään kaksi helpotusta, jotka koskevat lyhytaikaisia enintään 12 kuukautta kestäviä vuokrasopimuksia sekä arvoltaan enintään noin USD 5 000 olevia hyödykkeitä. Vuokralle antajien kirjanpitoärsittely tulee säilymään suurelta osin nykyisen IAS 17:n mukaisena.

- **IFRS 23 Tuloverokärsittelyjä koskeva epävarmuus** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Tulkinta selventää kirjanpitoärsittelyä tilanteessa, jossa yhteisön verotuksellinen ratkaisu odottaa vielä veroviranomaisen hyväksymistä. Olennainen kysymys on arvioida, tuleeko veroviranomainen hyväksymään yhteisön tekemän valitseman ratkaisun. Tätä harkittaessa oletetaan, että veroviranomaisella on pääsy kaikkeen asiaan kuuluvaan tietoon arvioidessaan ratkaisua.
- **Muutokset IFRS 9:ään Prepayment Features with Negative Compensation** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Muutokset mahdollistavat joidenkin, ennen eräpäivää tapahtuvan maksun mahdollistavien rahoitusinstrumenttien arvostamisen jaksotettuun hankintameno.
- **Muutokset IAS 28:aan Long-term Interests in Associates and Joint Ventures*** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla).
- Muutokset selventävät, että sellaisiin pitkäaikaisiin osuuksiin osakkuus- ja yhteisyrityksissä, jotka muodostavat osan nettosijoituksesta osakkuus- tai yhteisyritykseen, sovelletaan IFRS 9-standardia.
- **Muutokset IAS 19:ään Plan Amendment, Curtailment or Settlement*** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Muutokset selventävät, että etuus pohjaisen järjestelyn muutoksen, supistamisen tai velvoitteen täyttämisen yhteydessä yhteisö käyttää päivitettyjä vakuutus-

matemaattisia oletuksia määrittääkseen kauden palveluskustannuksen ja nettokoron. Järjestelystä johtuvan omaisuuserän ylärajan vaikutusta ei oteta huomioon velvoitteen täyttämistä aiheutuvaa voittoa tai tappiota laskettaessa, vaan se käsitellään erillisenä, muun laajan tuloksen eränä.

- **Vuosittaiset parannukset IFRS-standardeihin*, muutostyökalu 2015–2017** (sovellettava 1.1.2019 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Annual Improvements -menettelyn kautta standardeihin tehtävät pienet ja vähemmän kiireelliset muutokset kerätään yhdeksi kokonaisuudeksi ja toteutetaan kerran vuodessa. Muutokset koskevat IFRS 3, IFRS 11, IAS 12 ja IAS 23 -standardeja.
- **Amendments to References to Conceptual Framework in IFRS Standards*** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Uudistettu viitekehys kokoaa viime vuosina käyttöön otetuissa standardeissa IASB:n käyttämän ajattelun. Käsitteellinen viitekehys palvelee pääasiassa IASB:n työkaluna standardien kehittämisessä sekä tukee IFRS Interpretations Committeeä standardien tulkinnassa. Viitekehys ei kumoa yksittäisten IFRS -standardien vaatimuksia.
- **Muutokset IFRS 3:een Definition of a Business*** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Muutoksilla supistettiin ja selvennettiin liiketoiminnan määritelmää. Ne myös sallivat yksinkertaistetun arvioinnin tekemisen siitä, onko hankittu toimintokokonaisuus ennemmin ryhmä omaisuuseriä kuin liiketoiminta.
- **Muutokset IAS 1:een ja IAS 8:aan Definition of Material*** (sovellettava 1.1.2020 tai sen jälkeen alkavilla tilikausilla)
- Muutokset selventävät olennaisuuden määritelmää sekä antavat siihen ohjeistusta. Lisäksi määritelmään liittyviä selityksiä on parannettu. Muutosten tarkoituksena on myös varmistaa, että olennaisuuden määritelmä on johdonmukainen kaikissa IFRS-standardeissa.

Segmenttiraportointi

Teleste-konserni on jakanut liiketoimintansa kahteen liiketoimintasegmenttiin. Nämä esitettävät segmentit perustuvat konsernin sisäiseen organisaatorakenteeseen ja sisäiseen taloudelliseen raportointiin.

LIIKETOIMINTASEGMENTIT

Video and Broadband Solutions liiketoiminta-alue keskittyy laajakaista-tilaajaverkkoihin, videopalvelu-alustoihin sekä videoalvontaratkaisuihin. Liiketoiminta-alueen merkittävin asiakaskunta koostuu kaapelioperaattoreista, mutta asiakaskuntaan kuuluu myös jälleenmyyjä sekä julkishallinnon organisaatioita. Liiketoiminta-alueen päämarkkina-alue on Eurooppa.

Network Services liiketoiminta-alueen asiakaskunta koostuu pääosin isoista eurooppalaisista kaapelioperaattoreista. Network Services tarjoaa kaapeliverkkojen suunnittelu-, uudisrakentamis-, päivitys- ja ylläpitopalveluita. Palvelujen toteutusaste ja laajuus vaihtelevat asiakkaittain yksittäishinnoitelluista palveluista avaimet käteen -periaatteella toteutettaviin projekteihin. Pääosa toimituksista tehdään raamisopimusten perusteella. Palvelut sisältävät myös Telesten omia tuoteratkaisuja. Palveluosaaminen kattaa kaapeliverkkoteknologian kaikki osa-alueet päävähvistinjärjestelmien asennuksista ja ylläpidosta taloverkkojen uudistuksiin. Palveluja toteutetaan myös alihankintaverkoston avulla.

MAANTIETEELLISIÄ ALUEITA KOSKEVAT TIEDOT

Konsernin kaksi segmenttiä toimivat neljällä maantieteellisellä aluella, jotka ovat :

- Suomi
- Muut Pohjoismaat
- Muu Eurooppa
- Muut (Pohjois-Amerikka, Aasia ja Muu maailma)

Maantieteellisten alueiden liikevaihto esitetään asiakkaiden sijaintiin perustuen ja varat sekä investoinnit kyseisten varojen sijainnin mukaan.

Segmenttien välinen myynti on vähäistä.

SEGMENTEILLE KOHDISTAMATTOMAT ERÄT

Jakamattomat tuloslaskelmaerät sisältävät konsernin liikevoiton jälkeiset tuloserät.

Liiketoimintasegmentit

2018 1 000 euroa	Video and Broadband Solutions	Network Services	Konserni
Ulkoinen myynti			
Palvelut	4 687	111 669	116 356
Tavaroiden myynti	133 990	0	133 990
Ulkoisen myynti yhteensä	138 677	111 669	250 346
Segmentin liikevoitto	7 738	1 983	9 721
Liikevoitto			9 721
Rahoituserät			-661
Tilikauden tulos ennen veroja			9 060
Segmentin pitkäaikaiset varat	48 111	2 893	51 003

2017 1 000 euroa	Video and Broadband Solutions	Network Services	Konserni
Ulkoisen myynti			
Palvelut	7 567	92 507	100 074
Tavaroiden myynti	134 515	0	134 515
Ulkoisen myynti yhteensä	142 082	92 507	234 589
Segmentin liikevoitto	4 888	-12 437	-7 549
Liikevoitto			-7 549
Rahoituserät			-921
Tilikauden tulos ennen veroja			-8 470
Segmentin pitkäaikaiset varat	47 655	2 958	50 613

Maantieteellisiä alueita koskevat tiedot

2018 1 000 euroa	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Konserni
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	15 172	24 606	201 367	9 201	250 346
Varat	43 520	348	7 013	122	51 003
Investoinnit	5 143	228	1 618	0	6 989

2017 1 000 euroa	Suomi	Muut Pohjoismaat	Muu Eurooppa	Muut	Konserni
Liikevaihto sijaintimaan mukaan	13 296	28 634	179 884	12 774	234 589
Varat	43 806	154	6 398	255	50 613
Investoinnit	4 168	80	3 101	134	7 482

Tiedot tärkeimmistä asiakkaista

Konsernin tuotot yhdeltä yhteiseltä Video Broadband Solutions- ja Network Services -segmentin asiakkaalta olivat noin 72,7 milj. euroa vuonna 2018 (62,1 milj. euroa vuonna 2017), mikä oli noin 29,0% (26,5%) konsernin liikevaihdosta.

Asiakassopimukset

	2018	2017
Asiakassopimuksista kirjatut myyntituotot	250 346	234 589
Kaikki myyntituotot kertyvät asiakassopimuksista		
Saamiset asiakassopimuksista, sisältyvät "Myyntisaamiset ja muut lyhytaikaiset saamiset" Liite 15	43 984	39 785
Nettosaamiset asiakassopimuksista (+saamiset-velat)		
Asiakassopimukseen perustuvat omaisuuserät (+)		
Video and Broadband Solutions	1 863	1 517
Network Services	10 152	11 240
	12 015	12 757
Asiakassopimukseen perustuvat velat (-)		
Video and Broadband Solutions	-1 490	-900
Network Services	-8 061	-4 824
	-9 551	-5 723
	2 464	7 034
Liikevaihdon tuloutus, ajoitus		
Liikevaihdon tuloutus, yhtenä ajankohtana		
Video and Broadband Solutions	134 020	137 974
Network Services	110 632	91 915
	244 651	229 889
Liikevaihdon tuloutus, ajan kuluessa		
Video and Broadband Solutions	4 657	4 108
Network Services	1 037	592
	5 695	4,700
	250 346	234 589
Liikevaihto lajeittain		
Tavaroiden myynti		
Video and Broadband Solutions	133 990	134 515
Network Services	0	0
	133 990	134 515
Palvelut		
Video and Broadband Solutions	4 687	7 567
Network Services	111 669	92 507
	116 356	100 074
Yhteensä	250 346	234 589

Tilaukanta

Tilaukannasta ajoitettu odotettu liikevaihto

	2019	Myöhemmin	Yhteensä
Tilaukanta 2018 lopussa			
Video and Broadband Solutions	51 902	19 115	71 017
Network Services	0	0	0

Tilaukannasta ajoitettu odotettu liikevaihto

	2018	Myöhemmin	Yhteensä
Tilaukanta 2017 lopussa			
Video and Broadband Solutions	37 981	19 402	57 383
Network Services	0	0	0

Hankitut liiketoiminnot tilikausilla 2018 ja 2017

TILIVUOSI 2018

Tilivuoden 2018 aikana konserni ei tehnyt yrityskauppoja. Ehdollinen maksamaton kauppahinta on yhteensä 1 050 tuhatta euroa ja se on kirjattu lyhytaikaisiin korottomiin velkoihin ja on luokiteltu käypään arvoon taso 3.

TILIVUOSI 2017

Tilivuoden 2017 aikana Video and Broadband Solution liiketoiminta-alue hankki saksalaisen iqu System GmbH -yhtiön koko osakekannan. Iqu on saksalainen älykkäisiin matkustajätietojärjestelmiin ja ohjelmistoihin erikoistunut toimittaja. Iqun toimittamia järjestelmiä hyödynnetään julkisessa liikenteessä. Hankittujen nettovarojen alustavien arvioiden mukaiset käyvät arvot ja hankintahinnat on esitetty alla olevassa taulukossa. Hankinnasta syntyi 444 tuhatta euroa aineetonta oikeutta, joka jaettiin asiakassopimuksille, tavaramerkkiin ja teknologialle, liikearvoksi jäi 1 459 tuhatta euroa. Liikearvo sisältää arvion tulevaisuudessa maksettavasta iqu System lisäkauppahinnasta. Liikearvo perustuu johdon arvioon raide- ja kaupunkiliikenteelle tarjottavista uusista tiedonhallinnan kokonaisratkaisuksista sekä synergiaeduista logistiikkatoiminnoissa.

Kokonaiskauppahinnaksi arvioitiin 2 050 tuhatta euroa riippuen ostetun yrityksen kannattavuuskehityksestä hankintaa seuraavan vuoden kuluessa. Ehdollinen maksamaton kauppahinta on yhteensä 1 050 tuhatta euroa ja se on kirjattu pitkäaikaisiin korottomiin velkoihin ja on luokiteltu käypään arvoon taso 3. Diskonttaamisesta aiheutuva arvostusero on kirjattu tulosvaikutteisesti rahoituseriin. Lisäkauppahinnan arvioitu vaihteluväli oli 0,3–1,0 milj.

euroa. Konserni on kirjannut neuvontapalveluihin liittyen tuloslaskelmaan muihin kuluihin yhteensä 30 tuhatta euroa. Yrityskaupan myötä Telesten henkilöstö on kasvanut 20 henkilöllä. Iqun vaikutus Telesten liikevaihtoon 1.11.–31.12.2017 oli 696 tuhatta euroa ja voittoon 70 tuhatta euroa. Iqun liikevaihto tilikaudella 1.1.–31.12.2017 oli 2 364 tuhatta euroa ja voitto 32 tuhatta euroa.

Yhdistämisessä määritellyt käyvät arvot perustuvat seuraaviin arvioihin:

- hankittujen tavaramerkkien käypä arvo on määritetty diskontattuihin rojaltimaksuihin, joilta on välttytty omistettaessa kyseiset tavaramerkit. Käyvän arvon määrittämisessä on arvioitu kohtuullinen rojaltiprosentti, jonka ulkopuolinen taho olisi valmis maksamaan lisenssisopimuksesta.
- hankitun teknologian käypä arvo on määritetty diskontattuihin arvioituihin tuotekehityskuluihin, joilta on välttytty omistettaessa kyseinen teknologia.
- asiakassuhteiden käypä arvo on määritetty asiakassuhteiden arvioidun kestoajan ja olemassaolevista asiakkuuksista syntyvien diskontattujen rahavirtojen perusteella.

Konsernin liitetiedot

1. PITKÄAikaishankkeet

Konsernin liikevaihtoon ei sisällynyt pitkäaikaishankkeista kirjattuja tuottoja vuonna 2018. (133 tuhatta euroa vuonna 2017).

2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT

1 000 euroa	2018	2017
Tuotekehitysavustukset	545	453
Myyntivoitot pysyvistä vastaavista	26	93
Vakuutuskorvaukset	815	0
Muut tuottoerät	380	985
Yhteensä	1 766	1 531

3. TYÖSUHDE-ETUUDET

Palkat	-53 713	-57 196
Eläkekulut		
Maksupohjaiset järjestelyt	-9 937	-10 581
Muut henkilösivukulut	-4 524	-4 184
Aktivoidut tuotekehityksen henkilöstökulut	3 010	2 820
Myönnetty osakkeina maksettavat ja selvitetävät optiot	-850	-265
Yhteensä	-66 014	-69 406

Tiedot johdon työsuhte-etuuksista (ja lainoista) esitetään liitetiedossa Lähipiiritapahtumat.

Konsernin henkilöstö keskimäärin tilikauden aikana	1 393	1 492
--	-------	-------

4. POISTOT JA ARVONALENTUMISET

1 000 euroa	2018	2017
Poistot hyödykeryhmittäin:		
Aineelliset käyttöomaisuus-hyödykkeet		
Rakennukset	-377	-395
Koneet ja kalusto	-2 088	-2 207
Muut aineelliset hyödykkeet	-154	-216
Yhteensä	-2 619	-2 818

Aineettomat hyödykkeet		
Aktivoidut kehittämismenot	-2 261	-1 492
Muut aineettomat hyödykkeet	-1 101	-953
Yhteensä	-3 361	-2 445

Poistot yhteensä -5 980 -5 263

Arvonalentumiset		
Liikearvon arvonalentuminen	0	-7 705

Kaikki yhteensä -5 980 -12 968

5. LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT

Vuokrakulut	-4 596	-4 488
Ulkopuoliset palvelut	-6 583	-5 755
Muut muuttuvat kulut	-6 742	-8 700
Matka- ja tietoliikennekulut	-5 850	-5 510
Muut tutkimus- ja kehittämismenot	-1 274	-1 239
Muut kulut	-7 447	-7 932
Yhteensä	-32 492	-33 623

Tuotekehitysmenoja sisältyy myös palkkakuluihin, matka- ja tietoliikennekuluihin ja muihin kuluihin.

Tilintarkastajan palkkiot

1 000 euroa	2018	2017
KPMG		
Tilintarkastuspalkkiot	-167	-144
Veroneuvonta	-14	-53
Muut palkkiot	-1	-32
Muut tilintarkastajat		
Tilintarkastuspalkkiot	-11	-10
Muut palkkiot	-46	-42

KPMG Oy Ab:n suorittamat muut kuin tilintarkastustuspalvelut Teleste-konsernin yhtiöille tilikaudella 2018 olivat yhteensä 15 tuhatta euroa. Palvelut koostuivat veropalveluista (14 tuhatta euroa) ja muista palveluista (1 tuhatta euroa).

6. RAHOITUSTUOTOT

1 000 euroa	2018	2017
Korkotuotot ja muut tuotot	62	61
Valuuttakurssivoitot	259	470
Osinkotuotot myynnissä olevista sijoituksista	4	6
Yhteensä	325	537

7. RAHOITUSKULUT

Korkokulut rahoituslainoista	-408	-417
Valuuttakurssitappiot	-285	-838
Myytavissä olevien sijoitusten luovutustappio	-155	0
Muut rahoituskulut	-138	-203
Yhteensä	-986	-1 458

Muihin rahoituskuluihin sisältyy rahoitusleasingsopimuksista tilikaudella kuluksi kirjattuja korkoja 9 tuhatta euroa (16 tuhatta euroa 2017).

Johdannaisista johtuvat kurssitappiot sisältyvät liikevoittoon.

8. TULOVEROT

1 000 euroa	2018	2017
Tuloverot tuloslaskelmassa		
Tilikauden verotettavaan tuloon perustuvat verot	-2 015	-1 106
Edellisten tilikausien verot	-97	-86
Laskennallisten verovelkojen ja -saamisten muutos	-107	517
Yhteensä	-2 219	-675

Tuloslaskelman verokulun, -2 219 tuhatta euroa, ja Teles-te-konsernin kotimaan verokannalla 20,0 prosenttia laskettujen verojen välinen täsmäytyslaskelma.

1 000 euroa	2018	2017
Tulos ennen veroja	9 060	-8 470
Verot laskettuna emoyhtiön verokannalla 20 %	-1 812	1 694
Ulkomaisten tytäryhtiöiden poikkeavien verokantojen vaikutus	-174	26
Tase-eriin liittyvien verojen muutos	0	22
Liikearvon alentumiset	0	-1 540
Verotuksessa vähennyskelvottomat erät	-83	-147
Tappio, josta ei ole kirjattu laskennallista verosaamista	-54	-644
Edellisten tilikausien verot	-97	-86
Verokulu tuloslaskelmassa	-2 219	-675

9. OSAKEKOHTAINEN TULOS

Konsernin laimentamaton osakekohtainen tulos lasketaan seuraavasti:

Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden voitto

Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo

Ulkona olevien osakkeiden määrään eivät sisälly takaisinostetut osakkeet.

Konsernin laimennetun osakekohtaisen tuloksen laskentakaava on seuraava:

Emoyrityksen omistajille kuuluva laimennettu kauden voitto

Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden laimennetun lukumäärän painotettu keskiarvo

Osakkeiden lukumäärien muutokset on ilmoitettu liitetiedossa 17.

	2018	2017
Emoyrityksen omistajille kuuluva tilikauden voitto (1 000 euroa)	6 975	-9 106
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	18 122	18 122
Laimentamaton osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,38	-0,50
Ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo tilikauden aikana (1 000 kpl)	18 122	18 122
Osakeoptioiden ja osakepalkkion vaikutus (1 000 kpl)	46	80
Tilikauden osakkeiden keskiarvo laimennettuna ilman omia osakkeita (1 000 kpl)	18 168	18 202
Laimennettu osakekohtainen tulos (euroa/osake)	0,38	-0,50

Konsernin käyttämät osakeoptiot toimivat laimentavasti, eli ne lisäävät kantaosakkeiden määrää silloin, kun niiden merkintahinta voimassaoloaika huomioiden on alempi kuin osakkeen käypä arvo. Laimennusvaikutus on yhtä suuri kuin vastikkeettomasti liikkeeseen laskettujen osakkeiden määrä; tämä erotus syntyy siitä, että konserni ei voi laskea liikkeelle samaa määrää osakkeita käypään arvoon optioiden käytöstä saatavilla varoilla.

10. AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

1 000 euroa	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Konserniliikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	10 594	1 409	11 369	38 518	61 890
Muuntoerot	-2	-13	-36	-193	-244
Lisäykset	4 843	307	4	0	5 154
Yritysmyyntit	0	0	0	-48	-48
Hankintameno 31.12.2018	15 435	1 708	11 332	38 277	66 752
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-3 724	-513	-9 666	-7 705	-21 607
Muuntoerot	0	9	35	0	44
Poistot	-2 247	-360	-740	0	-3 347
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	-5 971	-865	-10 371	-7 705	-24 911
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	6 870	896	1 703	30 814	40 283
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	9 465	843	961	30 573	41 841

1 000 euroa	Kehittämismenot	Aineettomat oikeudet	Muut aineettomat hyödykkeet	Konserniliikearvo	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	7 068	592	10 978	37 374	56 013
Muuntoerot	0	1	-19	-314	-333
Yrityssostot	0	0	6	0	6
Lisäykset	3 526	646	444	1 459	6 075
Siirrot erien välillä	0	170	-40	0	130
Hankintameno 31.12.2017	10 594	1 409	11 369	38 518	61 890
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-2 232	-299	-8 936	0	-11 468
Muuntoerot	0	0	19	0	19
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	-29	24	0	-5
Poistot	-1 492	-185	-772	0	-2 449
Arvonalennukset	0	0	0	-7 705	-7 705
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	-3 724	-513	-9 666	-7 705	-21 607
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	4 836	293	2 042	37 374	44 545
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	6 870	896	1 703	30 814	40 283

Arvon alentumistestausta varten konsernin liikearvot on kohdistettu määritellyille segmenteille, jotka muodostavat erillisen rahavirtaa tuottavan yksikön. Liikearvojen yhteenlaskettu kirjanpitoarvo oli 30,6 miljoonaa euroa

31.12.2018. Liikearvo on kohdistettu seuraaville rahavirtaa tuottaville yksiköille:

Video and Broadband Solutions
Network Services

miljoonaa euroa
30,2
0,4

Liikearvojen arvonalentumistestauksessa segmenttien kerrytettävissä oleva rahamäärä on määritelty käyttöarvoon perustuen. Testauksessa käytetyt rahavirtaennusteet pohjautuvat johdon hyväksymiin strategioihin ja liiketoimintasuunnitelmiin. Laskelmat on laadittu 10 vuodelle. Molemmista segmenteistä ensimmäisen vuoden kassavirta oletus perustuu liiketoimintasuunnitelman mukaiseen vuoden 2019 budjettiin. Vuodesta 2020 alkaen segmenttien vastaiset rahavirrat on arvioitu 2 %:n (2 %) vuosittaiseen kasvuarvioon perustuen. Johdon näkemys kassavirtoihin ja kasvuarvioihin perustuvat varovaisuuteen koska toimialan muutoksia on vaikea arvioida. Laskelmissa käytetty diskonttauskorko on 10,17 % VBS segmentissä ja 9,97 % NS segmentissä. (VBS segmentissä 9,74 % ja NS segmentissä 9,19 %). Segmenttien terminaaliarvo arvonalentumislaskelmissa on laskettu 2%:n terminaaliarvon kasvulla. Arvon alentumistestauksen yhteydessä suoritettiin herkkyyssanalyysi jossa segmentin kassavirtaa tuottavan yksikön rahavirran vuosittaista kasvu oletusta laskettiin ja diskonttauskorkoa nostettiin jotta kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin kirjanpitoarvo. Testaus on myös suoritettu alemman tason rahavirtaa tuottavilla yksiköillä. Testauksissa on käytetty samoja muuttujia kuin segmenttitasolla.

Vuosien 2018 ja 2017 arvonalennustestien keskeiset olettamukset esitetään alla olevassa taulukossa.

	2018		2017	
%	VBS	NS	VBS	NS
Kassavirran kasvu vuosina 1–5	2	2	2	2
Kassavirran kasvu vuosina 6–10	2	2	2	2
WACC (verojen jälkeen)	10,17	9,97	9,74	9,19

Alla olevassa taulukossa esitetään määrä, jolla kunkin segmentin kerrytettävissä oleva rahamäärä ylittää niiden kirjanpitoarvon.

Arvon alentumistesti			
Meur		2018	2017
VBS		19,5	26,8
NS Sveitsi		1,0	1,6

Alla olevissa taulukoissa esitetään segmenteittäin se tulevien vuosien arvioidun vapaan rahavirran vähennys ja diskonttauskoron prosentuaalinen muutos, jonka seurauksena kerrytettävissä oleva rahamäärä olisi yhtä suuri kuin segmentin nettovarojen kirjanpitoarvo.

Vapaan rahavirran vähennys		
	2018	2017
VBS	-26 %	-25 %
NS Sveitsi	-84 %	-61 %

Diskonttaus korko (verojen jälkeen) muutos		
	2018	2017
VBS	2,3 %	2,6 %
NS Sveitsi	6,0 %	9,5 %

Konserni on saanut 0,5 miljoonaa euroa avustusta Suomesta ja Puolassa tuotekehityskustannuksiin vuonna 2018 (0,5 miljoonaa euroa vuonna 2017). Saadusta avustuksesta on kirjattu 0,3 miljoonaa euroa (0,0 miljoonaa euroa vuonna 2017) aktivoitujen tuotekehitysmenojen hankintamenon vähennykseksi. Tuotekehitysavustuksiin liittyy ehto, jonka mukaan hankkeen kokonaiskustannuksista vähintään 10 % on kohdistuttava kotimaisen pk-sektorin alihankintatyöhön.

11. AINEELLISET KÄYTTÖOMAISUUSHYÖDYKKEET

1 000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	56	7 587	12 486	2 369	80	22 579
Muuntoerot	0	-8	44	-5	0	32
Lisäykset	0	88	1 453	162	-10	1 693
Vähennykset	0	0	-200	-3	0	-204
Hankintameno 31.12.2018	56	7 668	13 783	2 523	71	24 100
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-2	-3 022	-7 741	-2 178		-12 942
Muuntoerot	0	2	11	2		15
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	0	44	3		47
Poistot		-377	-2 088	-154		-2 619
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	-2	-3 396	-9 775	-2 327		-15 499
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	54	4 565	4 745	191	80	9 637
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	54	4 272	4 008	196	71	8 601

1 000 euroa	Maa- ja vesialueet	Rakennukset ja rakennelmat	Koneet ja kalusto	Muut aineelliset hyödykkeet	Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	56	7 479	16 815	2 942	424	27 717
Muuntoerot	0	-18	-74	-13	0	-104
Yrityssostot	0	0	125	3	0	128
Lisäykset	0	124	1 468	34	-344	1 282
Vähennykset	0	-5	-5 803	-501	0	-6 309
Siirrot erien välillä	0	7	-45	-96	0	-134
Hankintameno 31.12.2017	56	7 587	12 486	2 369	80	22 579
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-2	-2 630	-11 227	-2 533		-16 392
Muuntoerot	0	3	41	30		73
Yrityssostojen kertyneet poistot	0	0	-8	0		-8
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	1	5 618	486		6 104
Siirrot erien välillä	0	0	13	-13		0
Poistot		-395	-2 178	-147		-2 720
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	-2	-3 022	-7 741	-2 178	0	-12 942
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	54	4 849	5 588	409	424	11 325
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	54	4 565	4 745	191	80	9 637

Aineellisiin käyttöomaisuushyödykkeisiin sisältyy rahoitus-
leasingopimuksilla hankittua omaisuutta seuraavasti:

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet, käyttöoikeus	Koneet ja kalusto, käyttöoikeus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2018	328	2 823	3 151
Muuntoerot	-2	0	-2
Lisäykset	19	216	235
Hankintameno 31.12.2018	345	3 039	3 384
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-164	-957	-1 122
Muuntoerot	2	0	2
Poistot	-47	-661	-708
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	-210	-1 618	-1 828
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	164	1 865	2 029
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	135	1 421	1 556

1 000 euroa	Aineettomat oikeudet, käyttöoikeus	Koneet ja kalusto, käyttöoikeus	Yhteensä
Hankintameno 1.1.2017	224	5 601	5 825
Muuntoerot	-11	0	-11
Lisäykset	56	386	442
Vähennykset	0	-3 165	-3 165
Siirrot erien välillä	59	0	59
Hankintameno 31.12.2017	328	2 823	3 151
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-135	-3 501	-3 635
Vähennysten ja siirtojen kertyneet poistot	0	3 165	3 165
Poistot	-38	-622	-660
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	-164	-957	-1 122
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	89	2 101	2 190
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	164	1 865	2 029

12. MUUT PITKÄAIKAISET RAHOITUSVARAT

1 000 €	Osakkeet ja osuudet, käypään arvoon pysy- västi muiden laajan tuloksen erien kautta
Hankintameno 1.1.2018	1 117
Muuntoerot	-8
Lisäykset	143
Vähennykset	-691
Hankintameno 31.12.2018	561
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2018	-424
Vähennysten ja siirtojen kertyneet arvonalennukset	424
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2018	0
Kirjanpitoarvo 1.1.2018	693
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	561
Hankintameno 1.1.2017	1 117
Hankintameno 31.12.2017	1 117
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.2017	-424
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 31.12.2017	-424
Kirjanpitoarvo 1.1.2017	693
Kirjanpitoarvo 31.12.2017	693

13. LASKENNALLISET VEROSAAMISET JA -VELAT

1 000 euroa	1.1.2018	Kirjattu tulos- laskelmaan	Liike- toimintojen yhdistäminen	31.12.2018
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2018 aikana:				
Laskennalliset verosaamiset:				
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	443	-75		368
Vahvistetut tappiot	1 033	124		1 157
Varaukset	584	22		606
Yhteensä	2 061	71	0	2 131
Laskennalliset verovelat:				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-696	-639		-1 335
Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	-626	433	0	-193
Kertyneet poistoerot	-107	28		-79
Yhteensä	-1 429	-178	0	-1 607

Taseen velkojen muutos ei vastaa tuloslaskelman laskennallisen verokustannuksen muutosta johtuen aineettomien hyödykkeiden käypään arvoon kohdistuvan verovelan kirjauskäytännöstä, kurssieroista ja konsernin sisäisistä eliminoinneista.

1 000 euroa	1.1.2017	Kirjattu tulos- laskelmaan	Liike- toimintojen yhdistäminen	31.12.2017
Laskennallisten verojen muutokset vuoden 2017 aikana:				
Laskennalliset verosaamiset:				
Konserniyhdistelyn ja eliminointien vaikutukset	446	-3		443
Vahvistetut tappiot	651	382		1 033
Varaukset	735	-151		584
Yhteensä	1 833	228	0	2 061
Laskennalliset verovelat:				
Aineettomien hyödykkeiden aktivointi	-669	-27		-696
Aineettomien hyödykkeiden arvostaminen käypään arvoon	-825	287	-88	-626
Kertyneet poistoerot	-136	29		-107
Yhteensä	-1 630	289	-88	-1 429

Konsernilla oli 31.12.2018 verotuksellisia tappioita tytäryhtiöissä 11 038 tuhatta euroa (31.12.2017 10 229 tuhatta euroa). Tappiosta on kirjattu verosaamista 1 157 tuhatta euroa. Verotappioiden käyttö perustuu johdon parhaaseen arvioon.

Ulkomaisten tytäryritysten jakamattomista voittovaroista, 20 149 tuhatta euroa vuonna 2018 (19 209 tuhatta euroa vuonna 2017), ei ole kirjattu laskennallista verovelkaa. Tämä johtuu siitä, ettei veron realisoituminen ole todennäköistä lähitulevaisuudessa.

14. VAIHTO-OMAISUUS

1 000 euroa	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	9 999	8 455
Keskeneräiset tuotteet	12 670	12 783
Valmiit tuotteet	10 164	12 451
Yhteensä	32 833	33 689

Tilikaudella purettiin varausta 246 tuhatta euroa, jolla vaihto-omaisuuden kirjanpitoarvoa kirjattiin vastaamaan sen nettorealisointiarvoa. Varastojen arvostukseen netto-realisointiarvoonsa on tilikauden lopussa yhteensä 5 379 tuhannen euron varaus (5 625 tuhatta euroa vuonna 2017).

15. MYYNTISAAMISET JA MUUT LYHYTAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	2018	2017
Myyntisaamiset	43 984	39 785
Siirtosaamiset	6 194	4 999
Muut saamiset	322	736
Yhteensä	50 500	45 520

16. RAHAVARAT

	2018	2017
Rahat ja pankkisaamiset	22 240	21 230
Yhteensä	22 240	21 230
Rahavirtalaskelmassa mainitut rahavarat	22 240	21 230

OSAKEPERUSTEISET MAKSUT

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2018

Telesten hallitus päätti 7.2.2018 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisesta tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille ("LTI 2018"). LTI 2018:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen kompensaatio erinomaisista suorituksista. LTI 2018 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on seuraavat pääelementit: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle järjestelmään, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva kiinteä määrä lisäosakkeita kolmen vuoden odotusjakson kuluttua sekä suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma kolmen vuoden suoritusjaksolla.

Ensimmäiset järjestelmän piirissä toteutettavat ohjelmat ovat lisäosakeohjelma 2018–2020 sekä suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma 2018–2020. Kunkin uuden ohjelman alkaminen, siihen osallistumaan oikeutetut henkilöt sekä siihen sovellettava kiinteä osakepalkkiosuhde ja suorituskriteerit edellyttävät Telesten hallituksen erillistä päätöstä.

Osakesijoitus ja kiinteämääräinen lisäosakeohjelma 2018–2020

Lisäosakeohjelma 2018–2020 on osakesijoitukseen perustuva kiinteämääräinen lisäosakeohjelma, joka sisältää osallistujan henkilökohtaisen sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä kiinteämääräisen osakepalkkion maksamisen vastikkeetta osakesijoituksen perusteella kolmivuotisen odotusjakson jälkeen. Lisäosakkeet maksetaan hallituksen kutakin yksittäistä ohjelmaa varten vahvistaman kiinteän palkkiosuhteen perusteella. Lisäosakeohjelman 2018–2020 nojalla avainhenkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta sijoittamaansa osaketta kohti. Lisäosakeohjelman 2018–2020 nojalla maksettavien osakepalkkioiden bruttomäärä on yhteensä enintään noin 24 400 osaketta.

Suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma 2018–2020

Suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma 2018–2020 sisältää kolmen vuoden pituisen suoritusjakson. Mahdolliset osakepalkkiot maksetaan, jos hallituksen asettamat suorituskriteerit saavutetaan. Suoriteperusteiseen osakepalkkio-ohjelmaan sovellettava suorituskriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR). Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan on edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin. Jos kaikki osallistumaan oikeutetut henkilöt osallistuvat ohjelmaan täyttämällä yllä mainitun sijoitusedellytyksen ja mikäli hallituksen asettamat suorituskriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan, suoriteperusteisen osakepalkkio-ohjelman 2018–2020 nojalla maksettavien osakepalkkioiden bruttomäärä on enintään noin 292 800 osaketta. Bruttomäärästä vähennetään soveltuva ennakonpidätys ennen osakepalkkion maksamista.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä 2015

Telesten hallitus päätti 5.2.2015 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisesta tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille ("LTI 2015"). LTI 2015:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen kompensaatio erinomaisista suorituksista.

LTI 2015 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on kolme pääelementtiä: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle LTI 2015-järjestelyyn, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva lisäosakekannustin kolmen vuoden odotusjaksolla sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma kolmen vuoden ansaintajaksolla.

Kunkin ohjelman alkaminen sekä niiden osallistujien vahvistaminen edellytti Telesten hallituksen erillistä päätöstä.

Osakesijoitus ja kiinteämääräinen lisäosakeohjelma

Osakesijoitukseen perustuva lisäosakeohjelma (matching share plan) sisältää yksittäisen osallistujan sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä lisäosakkeiden suorittamisen vastikkeeksi osakesijoituksesta pitkän aikavälin osakekannustinpalkkiona. Kolmen vuoden odotusjakson jälkeen avainhenkilö saa maksutta yhden lisäosakkeen kutakin sijoittamaansa osaketta kohti.

Suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan) sisältää kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Mahdolliset osakepalkkiot suoritetaan, jos hallituksen asettamat ansaintakriteerit saavutetaan.

Kaikkiin kolmeen osakeohjelmaan sovellettava ansaintakriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR) kolmen vuoden pituisen ansaintajakson aikana. Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan oli edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin.

Järjestelmä	LTI 2018	LTI 2015	LTI 2015
Tyyppi	Osake	Osake	Osake
Plan	2018–2020	2017–2019	2016–2018
Osakkeita enintään *	317 200	291 500	268 000
Ensimmäinen myöntämispäivä	2.7.2018	1.7.2017	1.7.2016
Oikeuden syntyminen, pvm	30.3.2021	30.4.2020	30.4.2019
Enimmäisvoimassaoloaika, vuotta	2.7	2.8	2.8
Juoksuaikaa jäljellä, vuotta	2.2	1.3	0.3
Henkilöitä tilikauden päättyessä	31	34	29
Toteutustapa	Osakkeita ja käteistä	Osakkeita ja käteistä	Osakkeita ja käteistä

* Bruttomäärä, josta vähennetään sovellettavat verot ennen osakepalkkion suorittamista.

Pitkän aikavälin kannustinjärjestelmä 2015	Tilikauden tapahtumat 2018*	Tilikauden tapahtumat 2017*
1.1.		
Kauden alussa ulkona olleet	612 820	435 440
Varasto kauden alussa	612 820	435 440
Tilikauden muutokset		
Kaudella myönnetty	295 013	199 380
Kaudella menetetyt	149 276	22 000
Kaudella mitätöidyt	0	0
Kaudella toteutetut	86 724	0
Kaudella rauenneet	0	0
31.12.		
Kauden lopussa ulkona olevat	671 833	612 820
Kauden lopussa toteutettavissa olevat	671 833	612 820
Jäljellä oleva juoksuaika, vuosia		

* Taulukko sisältää osakkeina maksettavat bruttomäärät, josta vähennetään sovellettavat verot ennen osakepalkkion suorittamista.

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2018, 1 000 euroa

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	727
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	721
IFRS 2 standardimuutoksen vaikutus omassa pääomassa	129
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2018	14
Arvioitu veron osuus maksettavasta palkkiosta 31.12.2018	240

Vaikutus tulokseen ja taloudelliseen asemaan vuonna 2017, 1 000 euroa

Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut	156
Tilikauden kulu osakeperusteiset maksut, oma pääoma	265
Osakeperusteisista maksuista aiheutuva velka 31.12.2017	1 116

17. OMA PÄÄOMA

1 000 euroa	Osakkeiden lukumäärä, 1 000 kpl	Omat osakkeet, 1 000 kpl	Osakkeet yhteensä, 1 000 kpl	Osakepääoma, 1 000 euroa	Ylikurssi- rahasto, 1 000 euroa
1.1.2018	18 122	864	18 986	6 967	1 504
Omien osakkeiden luovutus/muutos	43	-43	0	0	0
31.12.2018	18 165	821	18 986	6 967	1 504

Teleste Oyj:n osakkeiden määrä 31.12.2018 oli 18 985 588 kpl (18 985 588 kpl 31.12.2017). Kaikki liikkeeseen lasketut osakkeet on täysimääräisesti maksettu.

Teleste Oyj:n 5.4.2018 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1.200.000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä.

Teleste Oyj:n 6.4.2017 pidetty varsinainen yhtiökokous päätti valtuuttaa hallituksen päättämään yhtiön omien osakkeiden hankkimisesta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Valtuutuksen perusteella hallitus voi hankkia enintään 1.200.000 yhtiön omaa osaketta muutoin kuin osakkeenomistajien omistamien osakkeiden suhteessa yhtiön vapaalla omalla pääomalla osakkeiden hankintahetken markkinahintaan NASDAQ OMX Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä.

Katsauskauden lopussa konsernin hallussa oli omia osakkeita 821 182 .

Muuntoerot

Muuntoerot sisältää ulkomaisten tytäryhtiöiden tilinpäätösten euromääräiseksi muuntamisesta syntyneet muuntoerot.

Osingot

Hallitus on ehdottanut jaettavaksi osinkoa 0,20 euroa / osake (0,10 euroa / osake vuonna 2017) tilinpäätöspäivän jälkeen.

18. KOROLLISET VELAT

1 000 euroa	2018	2017
Pitkääaikaiset		
Pankkilainat	21 790	27 138
Rahoitusleasingvelat	800	1 256
Yhteensä	22 590	28 394
Lyhytaikaiset		
Pankkilainat	3 554	4 240
Rahoitusleasingvelkojen seuraavan vuoden lyhennykset	668	613
Yhteensä	4 222	4 853

Korolliset pankkilainat arvostetaan jaksoitettuun hankintamenoon ja rahoitusleasingvelat käypään arvoon.

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen valuuttajakauma on seuraava:

1 000 euroa	31.12.2018	31.12.2017
EUR	22 590	28 394
	22 590	28 394

Konsernin korollisten pitkäaikaisten velkojen korkokannat ovat seuraavat:

Pankkilainat	1,0 %	0,8 %
Rahoitusleasingvelat	1,2 %	1,0 %

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen valuuttajakauma:

1000 EUR	100 %	100 %
----------	-------	-------

Konsernin korollisten lyhytaikaisten velkojen korkokannat ovat seuraavat:

Pankkilainat	1,0 %	0,8 %
Rahoitusleasingvelat	1,2 %	1,0 %

Konsernin rahoitusleasingvelkojen erääntymisajat ovat seuraavat:

Vähimmäisvuokrien kokonaismäärä		
Yhden vuoden kuluessa	677	627
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	812	1 269
Vähimmäisvuokrat yhteensä	1 489	1 896
Vähimmäisvuokrien nykyarvo		
Yhden vuoden kuluessa	668	613
Vuotta pidemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	800	1 256
Vähimmäisvuokrien nykyarvo yhteensä	1 468	1 869
Tulevaisuudessa kertyvät rahoituskulut	22	27
Rahoitusleasingvelkojen kokonaismäärä	1 489	1 896

19. VARAUKSET

1 000 euroa	Takuu-va- raukset	Muut varaukset	Yhteensä
1.1.2018	1 495	310	1 805
Varausten lisäykset/ vähennykset	-329	-198	-527
31.12.2018	1 166	112	1 278

Työvoimavähennyksiin liittyvä uudelleenjärjestelyvaraus esitetään muissa veloissa.

1 000 euroa	2018	2017
Pitkäaikaiset varaukset	266	619
Lyhytaikaiset varaukset	1 012	1 186
Yhteensä	1 278	1 805

Takuuvaraukset

Konserni antaa tietyille tuotteilleen keskimäärin 30 kuukauden takuun. Mikäli tuotteissa havaitaan vikoja takuun aikana, ne korjataan konsernin kustannuksella tai asiakkaalle annetaan vastaava uusi tuote. Takuuvarauksen suuruus perustuu takuukulujen määrää koskevaan historialliseen kokemukseen viallisista tuotteista ja arvioituun takuukulujen määrään.

20. OSTOVELAT JA MUUT VELAT

1 000 euroa	2018	2017
Lyhytaikaiset		
Ostovelat	18 113	18 420
Palkka- ja sosiaalikulujaksotukset	5 165	6 223
Korkovelat ja muut rahoitusvelat	63	70
Muut siirtovelat	15 352	11 606
Ehdollinen kauppahinta	1 050	0
Uudelleenjärjestelyvaraus	0	1 453
Ennakkomaksut	9 671	5 723
Muut velat	1 675	269
Yhteensä	51 089	43 763
Pitkäaikaiset		
Muut velat	81	1 159

21. KAUDEN VEROTETTAVAAN TULOON PERUSTUVAT VEROVELAT

Tilinpäätöshetkellä tilikauden tuloon liittyen kirjattiin 288 tuhatta euroa verosaamista ja 966 tuhatta euroa verovelkaa (31.12.2017 verosaamista 362 tuhatta euroa verosaamista ja verovelkaa 719 tuhatta euroa).

Rahoitusriskien hallinta

Konsernin rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on rahoituskellisten riskien tunnistaminen, mittaaminen ja niiltä suojautuminen rahoitusmarkkinoiden hintavaihteluista ja muista tekijöistä johtuvien tulos-, tase- ja rahavirtavaikutusten vähentämiseksi. Lisäksi tavoitteena on varmistaa konsernin riittävä maksuvalmius kustannustehokkaasti.

Konsernin rahoitusriskienhallinnan pääperiaatteet sekä vastuu rahoitusriskien hallinnasta on määritelty hallituksen hyväksymässä konsernin riskienhallinnan toimintaperiaatteissa ja sitä koskevissa tarkemmissa ohjeissa. Hallitus vastaa riskienhallinnan valvonnasta. Konsernihallinto hoitaa konsernin rahoitusriskien koordinoimisen ja valvonnan sekä suojaustoimenpiteet pankkien kanssa emoyhtiön nimissä. Konsernin toimintaperiaate on riskiä välttävä. Riskien tunnistaminen on liiketoimintayksiköiden ja konsernihallinnon yhteinen tehtävä.

Lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Rahoitusriskit jaetaan markkina-, luotto-, maksuvalmius- sekä rahavirran korkoriskiksi, joita on kuvattu alla tarkemmin. Konsernilla ei ole merkittäviä hintariskejä.

MARKKINARISKI

Markkinariski koostuu seuraavista kolmesta riskistä: valuutta-, hinta- ja korkoriski. Niistä johtuvat valuuttakurssien, markkinahintojen tai markkinakorkojen vaihtelut voivat aiheuttaa muutoksen rahoitusinstrumentin arvossa ja siten näillä muutoksilla voi olla vaikutus konsernin tulokseen, taseeseen ja rahavirtoihin.

VALUUTTARISKI

Transaktioriski

Konsernin valuutta-asema muodostuu liiketapahtumiin liittyvistä eristä sekä ulkomaisiin yksikköihin tehdyistä netto-sijoituksista. Konsernin valuuttakurssiriskit syntyvät valuuttamääräisistä saamisista ja veloista, myynti- ja ostosopimuksista sekä myös ennustetuista myynneistä ja ostoista. Pääosa konsernin liikevaihdosta on Euro-määräistä, Englannin punnan osuus on noin 10 %, PLN:n osuus noin 4 % ja Ruotsin ja Norjan kruunujen osuus liikevaihdosta on yhteensä noin 3 %, USD:n osuus on noin 3%. Konsernin materiaalikuluista Euron osuus on noin 68 % ja USD:n osuus on noin 27%. Konsernin suojauspäätökset perustuvat 6 kk:n ennustettuun nettokassavirtaan.

Ulkomaan rahan määräiset varat ja velat muutettuna euroiksi tilinpäätöspäivän kurssiin ovat seuraavat:

	2018					2017				
	USD	SEK	NOK	GBP	PLN	USD	SEK	NOK	GBP	PLN
Lyhytaikaiset varat	2 589	709	254	7 548	3 502	1 385	1 514	2 260	9 625	5 641
Lyhytaikaiset velat	2 810	422	423	2 659	2 643	1 670	575	704	2 697	3 937

Tilinpäätöksessä 2018 konsernin nettokassavirtaan liittyvät päävaluuttojen suojaukset muutettuna euroiksi olivat seuraavat:

Valuuttapositio

Valuutta	Positio	Suojattu määrä	Nettopositio	Suojausinstrumentti	Suojaussuhde
USD	12 370	10 306	2 065	Valuutta-termiini	83 %
CNY	1 075	863	212	Valuutta-termiini	80 %
GBP	2 645	2 135	510	Valuutta-termiini	81 %
PLN	1 136	925	210	Valuutta-termiini	81 %
NOK	720	582	138	Valuutta-termiini	81 %
SEK	805	717	88	Valuutta-termiini	89 %

Tilinpäätöksessä 2017 konsernin nettokassavirtaan liittyvät päävaluuttojen suojaukset muutettuna euroiksi olivat seuraavat:

Valuuttapositio

Valuutta	Positio	Suojattu määrä	Nettopositio	Suojausinstrumentti	Suojaussuhde
USD	13 460	10 840	2 620	Valuutta-termiini	81 %
CNY	1 566	1 256	310	Valuutta-termiini	80 %
GBP	3 150	2 716	434	Valuutta-termiini	86 %
PLN	963	792	170	Valuutta-termiini	82 %
NOK	988	1 250	-262	Valuutta-termiini	126 %
SEK	792	640	152	Valuutta-termiini	81 %

Konserni suojaa lähtökohtaisesti ennustetut rahavirrat. Konserni käyttää valuuttakurssiriskeiltä suojautumiseen pääosin valuuttatermiinejä. Konsernin toimintaohjeena on kattaa ennakoidut valuuttakurssiriskit olennaisilta osin vähintään kuusi kuukautta eteenpäin ja liiketapahtumista syntyvä valuutta-asema tulee olla aina suojattu 80–100 prosenttisesti valuutoittain. Suojausten tasoa seurataan kuukausittain. Valuuttakurssiriskiä pyritään hallitsemaan myös muun muassa liiketoiminnan suunnittelun, hinnoittelun ja tarjousehtojen avulla. Hinnoittelujakso vaihtelee 3 kk:n ja 24 kk:n välillä.

Valuuttajohdannaisten yhteismäärä 31.12.2018 oli 20,7 miljoonaa euroa (23,2 milj. euroa).

Translaatoriski

Koska konsernin ulkomaisiin yksiköihin tehtyihin nettosi-joituksiin kohdistuva valuuttakurssiriski on suhteellisen matala, näiden erien laskennallisten euromäärien arvon vaihtelua (translaatoriski) ei suojata aktiivisesti. Euroalueen ulkopuolisten tytäryhtiöiden omien pääomien yhteismäärä oli 15,1 milj. euroa (14,5 milj. euroa).

Herkkyys markkinariskeille

	2018	2017
Rahoitusinstrumenteista aiheutuva IFRS 7 -standardin tarkoittama herkkyys markkinariskeille	Voitto/Tappio	Voitto/Tappio
10 % muutos euron ja dollarin välisessä valuuttakurssissa	+207	+262
10 % muutos euron ja Kiinan yenin välisessä valuuttakurssissa	+21	+31
10 % muutos euron ja punnan välisessä valuuttakurssissa	+51	+43

KORKORISKI

Telesten korkoriski on pääasiassa rahavirran korkoriski ja syntyy taseen korollisista veloista. Konserni voi ottaa lainaa joko kiinteäkorkoisena tai vaihtuvakorkoisena ja käyttää koronvaihtosopimusta päästäkseen rahoitusperiaatteidensa mukaiseen tavoitteeseen. Tilinpäätöspäivänä 25 344 tuhatta euroa lainoista on sidottu lyhytaikaisiin viitekorkoihin, joiden koronmääräytymisjakso on maksimissaan 12 kk. Lainoista 10 000 tuhatta euroa on suojattu koronvaihtosopimuksella, johon sovelletaan suojauslaskentaa. Suojauslaskentaan kuuluvasta johdannaisesta on kirjattu -3 tuhatta euroa laajaan tulokseen. Koronvaihtosopimuksen käypä arvo tilinpäätöshetkellä on -81 tuhatta

euroa tilikaudella 2018. Konsernin lainat ovat Euro-määräisiä. Vuonna 2017 konsernin lainakannan keskimääräinen korko oli 1,0% %. Rahoitusleasing sopimukset ovat kiinteäkorkoisia. Konserni ei suojaa rahavirran korkoriskistä johtuvaa riskiasemaa, koska riskiasema on pieni. IFRS 7:n edellyttämän herkkyysanalyysin laskennassa on käytetty vaihtuvakorkoisten lainojen tilikauden aikana toteutuneita keskimääräisiä saldoja. Tilinpäätöstilanteessa 31.12.2018 vaihtuvakorkoisten korollisten velkojen vaikutus tulokseen ennen veroja olisi ollut -/+153 tuhatta euroa, jos korkotaso olisi noussut tai laskenut prosenttiyksikön.

Ajankohta, jona koronmuutos tapahtuu	1 vuoden sisällä	1–5 vuoden sisällä	yli 5 vuoden sisällä	Yhteensä
Vaihtuvakorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta		15 344		15 344
Kiinteäkorkoiset rahoitusinstrumentit				
Rahoitusvelat				
Lainat rahoituslaitoksilta		10 000		10 000

LUOTTORISKI

Konsernin myyntisaamiset hajaantuvat eri maantieteellisille alueille asiakaskunnan kesken. Vastuu liiketoimintaan liittyvistä luottoriskeistä on siten ensisijaisesti konsernin maantieteellisillä alueilla. Liiketoimintaan liittyvää luottoriskiä hallitaan konsernin tätä koskevien sisäisten ohjeiden mukaisesti ja sitä pyritään vähentämään esimerkiksi vakuuksilla. Osa myyntisaamisista on vakuutettu luottovakuutuksella. Luottoriskit hyväksytään ja niitä seurataan Konsernin johtoryhmässä.

Rahoitusinstrumentteihin liittyvää luottoriskiä, vastapuoliriskiä hallinnoidaan konsernitasolla. Tämä riski syntyy siitä, että vastapuoli ei pysty täyttämään velvoitteitaan. Vastapuoliriskin minimoimiseksi Teleste pyrkii rajoittamaan vastapuolet niihin pankkeihin ja muihin rahoituslaitoksiin, joilla on hyvä luottokelpoisuus. Likvidit varat sijoitetaan rahamarkkinainstrumentteihin, joissa on alhainen riski.

Kaikki saamiset ovat vakuudettomia. Saamisiin ei liity merkittäviä luottoriskikeskittymiä. Myyntisaamisista kirjatut arvonalentumistappiot ja niiden palautukset ilmenevät liitetiedosta 5. Liiketoiminnan muut kulut.

Myyntisaamisten ikäjakauma	2018				2017			
	Brutto	Varaus	Arvon- alentumis- tappio	Yhteensä	Brutto	Varaus	Arvon- alentumis- tappio	Yhteensä
Erääntymättömät	33 431	0,3%	-100	33 331	26 903	0 %	0	26 903
1–30 päivää erääntyneet	5 655	2,0%	-113	5 542	6 584	0 %	0	6 584
31–60 päivää erääntyneet	1 898	4,0%	-76	1 822	1 419	10 %	-142	1 277
61–90 päivää erääntyneet	314	6,0%	19	333	1 098	20 %	-220	878
91–120 päivää erääntyneet	803	12,0%	-96	707	1 983	30 %	-595	1 388
Yli 120 päivää erääntyneet	2 903	20,0%	-653	2 250	2 990	Arvion mukaan	-235	2 755
Yhteensä	45 004		-1 019	43 984	40 977		-1 193	39 785

Luottotappioiden mahdollinen enimmäismäärä tilinpäätöshetkellä:	2018	2017
Lainat ja muut saamiset	50 500	45 520
Myytavissä olevat rahoitusvarat	561	693

MAKSUVALMIUSRISKI

Konsernin maksuvalmiusriskiä seurataan kassavirtaenusteisiin pohjautuvien raporttien avulla. Maksuvalmiusriskiä pyritään vähentämään riittävillä kassavaroilla, luottolimiiteillä sekä lainojen tasapainoisen maturiteettijakauman kautta. Maksuvalmiuden hallintaa tukee kassa- ja likviditeettihallinto. Tilikauden lopussa konsernin kassavarat olivat 22,2 milj. euroa ja korollinen velka 26,8 milj. euroa. Konsernihallinto vastaa keskitetysti konsernin korollisen vieraan pääoman hankinnasta. Konsernilla oli 31.12.2018 käyttämättömiä valmiusluottoja, joihin

se on sitoutunut, ja nostamattomia lainoja, joissa on sitova luottolupaus, yhteensä 20,0 milj. euroa. Konsernin lainasopimuksiin ja valmiusluottoihin, joihin konserni on sitoutunut, liittyy kannattavuus- ja kassavirta-tyyppisiä kovenantteja. Kovenantit ovat omavaraisuusaste ja nettovelkojen suhde käyttökatteeseen.

Johdannaisopimusten kirjaus- ja arvostamisperiaatteet on esitetty konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteissa sekä tilinpäätöspäivän nimellisarvot ja käyvät arvot konsernitilinpäätöksen liite-tiedoissa kohdassa Vastuut.

Korollisten rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat lainasopimuksiin perustuen olivat 31.12.2018 seuraavat:

	2019	2020	2021	2022	2023
Pankkivelat	3 170	3 147	3 126	15 105	
Ostovelat	18 113				
Rahoitusleasingvelat	677	529	191	84	8
Johdannaiset					
Suoritettavat rahavirrat	-20 415				
Saatavat rahavirrat	20 539				
Muut	57	57			

Korollisten rahoitusvelkojen lyhennysten ja rahoituskulujen kassavirrat lainasopimuksiin perustuen olivat 31.12.2017 seuraavat:

	2018	2019	2020	2021	2022
Pankkivelat	3 205	3 184	3 163	3 141	18 077
Ostovelat	18 420				
Rahoitusleasingvelat	632	604	474	155	76
Johdannaiset					
Suoritettavat rahavirrat	-23 446				
Saatavat rahavirrat	22 830				
Muut	33	33	33		

PÄÄOMARAKENTEEN HALLINTA

Konsernin tavoitteena pääomarakenteen hallinnassa on turvata toiminnan jatkuvuus ja mahdollistaa investoinnit optimaalisella pääomarakenteella. Yhtiön johto arvioi konsernin pääomarakennetta säännöllisesti.

Konserni seuraa pääomarakenteensa kehitystä velan osuudella kokonaispääomasta. Tunnusluku lasketaan konsernin korollisen nettovelan suhteella korollisen nettovelan ja oman pääoman summaan. Konsernin tavoitteena on pitää tunnusluku alle 50%. Velan osuus kokonaispääomasta 31.12.2018 ja 31.12.2017 oli seuraava.

	2018	2017
Korolliset velat	26 812	33 248
Rahat ja pankkisaamiset	22 240	21 230
Korollinen nettovelka	4 572	12 017
Oma pääoma yhteensä	77 163	71 352
Korollinen nettovelka ja pääoma yhteensä	81 735	83 370
Velan osuus kokonaispääomasta	5,6 %	14,4 %

22. RAHOITUSVAROJEN JA -VELKOJEN KÄYVÄT ARVOT

Kaikki rahoitusvarat ja -velat on arvostettu käypään arvoon konsernitaseessa lukuunottamatta pitkäaikaista pankkilainaa, joka on arvostettu jaksotettuun hankintamenuun.

Johdannaisinstrumentit

Teleste käyttää vieraan valuutan määräisten transaktio-riskien suojaamiseen valuuttatermiinejä. Suojaustarkoituksessa käytettävien valuuttatermiinien käypien arvojen muutokset kirjataan täysimääräisesti tuloslaskelmaan. Valuuttatermiinien käyvät arvot olivat 227 tuhatta euroa vuonna 2018 (2017 -204 tuhatta euroa) ja ne on kirjattu liikelukoksen oikaisuksi. Lainaa suojaaviin koronvaihtosopimuksiin sovelletaan suojauslaskentaa. Korkeajohdannaisien käyvät arvot olivat -81 tuhatta euroa. Käyvän arvon muutos tilikaudella -3 tuhatta euroa on kirjattu laajaan tulokseen. Telesten valuuttatermiinit ja koronvaihtosopimukset ovat kaikki tasossa 2.

Osakkeet ja osuudet, käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta

Osakkeet ja osuudet, käypään arvoon pysyvästi muiden laajan tuloksen erien kautta olevat sijoitukset koostuvat noteeramattomien yhtiöiden osakkeista ja ovat tasossa 3. Noteeraamattomat osakesijoitukset on arvostettu hankintamenuun tai sitä alempana johdon arvioon käyvästä arvosta. Sijoitusten käypä arvo ei ole ollut määritettävissä luotettavasti ja arvio vaihtelee merkittävästi tai vaihteluvälille sijoittuvien erilaisten arvioiden todennäköisyydet eivät ole kohtuullisesti määritettävissä ja käytettävissä käyvän arvon arvioimiseen.

Rahoitusleasingvelat

Rahoitusleasingvelkojen käyvät arvot perustuvat diskontattuihin tuleviin rahavirtoihin. Diskonttokorkona on käytetty samanlaisten leasingsopimusten vastaavaa korkoa.

Ostovelat sekä muut velat tai saamiset

Ostovelkojen sekä muiden kuin johdannaisopimuksiin perustuvien saamisten käypä arvo vastaa niiden alkupe-
räistä kirjanpitoarvoa, sillä diskonttauksen vaikutus ei ole merkittävä, kun otetaan huomioon näiden erien juoksuaika.

Käyvän arvon määrittämiseen on käytetty seuraavia diskonttokorkoja:

	2018	2017
Rahoitusleasingopimukset	1,2 %	1,0 %

Rahoitusvarojen ja -velkojen kirjanpitoarvot arvostusryhmittäin

	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Osakkeet ja osuudet, käypään arvoon pysy- västi muiden laajan tuloksen erien kautta	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Tase-erien kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
2018 Tase-erä						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut rahoitusvarat		561		561	561	12
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset			43 984	43 984	43 984	15
Johdannaissopimukset	227			227	227	25
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	227	561	43 984	44 772	44 772	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	800		21 790	22 590	22 590	18
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	668		3 554	4 222	4 222	18
Korkojohdannaiset	81			81	81	25
Ostovelat			18 113	18 113	18 113	20
Korkovelat ja muut rahoitusvelat			63	63	63	20
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	1 549	0	43 520	45 069	45 069	

	Käypään arvoon tulos- vaikutteisesti kirjattavat rahoitusvelat	Osakkeet ja osuudet, käypään arvoon pysy- västi muiden laajan tuloksen erien kautta	Jaksotettuun hankinta- menoon kirjattavat rahoitusvarat/-velat	Tase-erien kirjanpito arvot	Käypä arvo	Liite
2017 Tase-erä						
Pitkäaikaiset rahoitusvarat						
Muut rahoitusvarat		693		693	693	12
Lyhytaikaiset rahoitusvarat						
Myyntisaamiset ja muut saamiset				39 785	39 785	15
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	0	693	0	40 478	40 478	
Pitkäaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	1 256		27 138	28 394	28 394	18
Lyhytaikaiset rahoitusvelat						
Korolliset velat	613		4 240	4 853	4 853	18
Johdannaissopimukset	204			204	204	25
Korkojohdannaiset	78			78	78	25
Ostovelat			18 420	18 420	18 420	20
Korkovelat ja muut rahoitusvelat			70	70	70	20
Kirjanpitoarvo arvostusryhmittäin	2 151	0	49 869	52 020	52 020	

23. LIIKETOIMINNAN RAHAVIRTOJEN OIKAISUT

1 000 euroa	2018	2017
Liiketoimet, joihin ei liity maksutapahtumaa:		
Poistot	5 980	5 263
Liikearvon arvonalentuminen	0	7 705
Työsuhde-etuudet	850	265
Yhteensä	6 830	13 233

24. MUUT VUOKRASOPIMUKSET

Konserni vuokralle ottajana

Ei-purettavissa olevien muiden vuokrasopimusten perusteella maksettavat vähimmäisvuokrat ovat seuraavat:

1 000 euroa	2018	2017
Yhden vuoden kuluessa	1 357	913
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	1 497	1 873
Myöhemmin erääntyvät	821	913
Yhteensä	3 675	3 699

Konserni on vuokrannut muilla vuokrasopimuksilla ulko- mailla käyttämänsä tuotanto- ja toimistotilat. Vuokrasopi- musten pituudet ovat keskimäärin 2–5 vuotta. Normaalisti näihin sopimukseen sisältyy mahdollisuus jatkaa sopimusta alkuperäisen päättymispäivän jälkeen. Sopimusten indek- siehtojen mukaan vuokratasoa korotetaan keskimäärin kahden vuoden välein.

25. VAKUUDET JA VASTUUSITOUMUKSET

1 000 euroa	2018	2017
Vuokravastuut		
Toimitilojen vuokravastuut	3 675	3 699
Leasingvuokravastuut	3 698	4 656
Johdannaissopimukset		
Terminisopimusten kohde-etuuden arvo	20 674	23 169
Terminisopimusten käypä arvo	227	-204
Koronvaihtosopimukset		
Koronvaihtosopimusten kohde-etuuden arvo	10 000	10 000
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-81	-78
Annetut vakuudet		
Takaukset	2 812	4 479

Telesten kilpailija on jättänyt 23.12.2016 kaksi haasteha- kemusta Teleste Limited-yhtiötä vastaan ja vaatinut yhti- öltä vahingonkorvausta kahden patentin loukkauksista. Teleste kiistää patenttiloukkauksen kummankin patentin osalta. Johdon arvion mukaan kyseisten riita-asioiden lop- putuloksilla ei uskota olevan olennaista vaikutusta Telesten taloudelliseen asemaan.

26. LÄHIPIIRITAPAHTUMAT

Teleste-konsernissa lähipiiriin sisältyvät Teleste Oyj:n hallitus ja toimitusjohtaja.

Konsernin ja emoyhtiön omistamat yritykset	Konsernin omistusosuus (%)	Osuus äänivallasta (%)
Emoyritys Teleste Oyj, Turku, Suomi		
Asheridge Investments Ltd, Chesham, Englanti	100	100
Cableway AG, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Management GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Nord GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Cableway Süd GmbH & Co. KG, München, Saksa	100	100
Dinh TeleCom S.A., Herstal, Belgia	100	100
Teleste Norge A/S, Porsgrun, Norja	100	100
Flomatik Network Services Ltd. Fareham, Englanti	100	100
Iqu Systems GmbH, Hannover, Saksa	100	100
Kaavisio Oy, Turku, Suomi	100	100
Teleste Information Solutions GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	100
Teleste Information Solutions Sp. Zoo, Varsova, Puola	100	100
Teleste Information Solutions Oy, Forssa, Suomi	100	100
Satlan S.p.zoo, Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Belgium SPRL, Bryssel, Belgia	100	100
Teleste Corporation Iberica S.L, Alcobendas, Espanja	100	100
Teleste d.o.o., Ljutomer, Slovenia	100	100
Teleste Electronics (SIP) Co., Ltd, Shuzhou, Kiina	100	100
Teleste France SAS, Pariisi, Ranska	100	100
Teleste GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste Intercept, LLC, Dover DE, USA	60	60
Teleste LLC, Georgetown Texas, USA	100	100
Teleste Ltd, Chesham, Englanti	100	100
Teleste Networks Services S.A. Yverdon, Sveitsi	100	100
Teleste Services GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste SP z.o.o, Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Sweden AB, Tukholma, Ruotsi	100	100
Teleste UK Ltd, Cambridge, Englanti	100	100
Teleste US, Inc, Dover DE, USA	100	100
Teleste Video Networks Sp zoo, Krakova, Puola	100	100
Johdon työsuhde-etuudet		
1 000 euroa	2018	2017
Toimitusjohtaja		
Maksetut palkat ja muut lyhytaikaiset työsuhde-etuudet	490	465

Vuonna 2018 Telesten toimitusjohtajalle annettiin 0 kpl osakeoptioita (0 kpl vuonna 2017).

Emoyhtiön johdolla oli tilinpäätöshetkellä 0,88 % emoyhtiön osakkeista eli 167 397 osaketta (0,78 % eli 148 089 osaketta 31.12.2017).

Toimitusjohtajan vapaaehtoisen eläkevakuutuksen maksu tilikaudella 2018 oli 94 tuhatta euroa (95 tuhatta euroa tilikaudella 2017) ja eläkekapitalisaatiosopimuksen mukainen maksu oli 72 tuhatta euroa (72 tuhatta euroa tilikaudella 2017). Toimitusjohtajan eläkelupaukseen liittyvät maksut eivät sisälly yllä mainittuihin maksettuihin palkkoihin ja palkkioihin.

Johdon maksetut palkat ja palkkiot 1 000 euroa	2018	2017
Pertti Ervi, hallituksen puheenjohtaja	65	40
Jannica Fagerholm, hallituksen jäsen	34	32
Timo Luukkainen, hallituksen jäsen	32	32
Timo Miettinen, hallituksen jäsen	32	40
Heikki Mäkijärvi, hallituksen jäsen	32	0
Kai Telanne, hallituksen jäsen	33	32
Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja	490	465
Yhteensä	718	641

Emoyhtiön toimitusjohtajan sopimuksen mukainen eläkeikä on 60 vuotta. Kyseisessä sopimuksessa on sovittu, että sopimuksen irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta toimitusjohtajan irtisanoessa sopimuksen ja kahdeksantoista (18) kuukautta yhtiön toimittaessa irtisanomisen. Hallituksen kiinteä palkkio on maksettu yhtiökokouksen päätöksen mukaisesti yhtiön osakkeina, kokouspalkkiot on maksettu rahana.

Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahalainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia vuosina 2018 tai 2017.

IFRS 12 mukaisia rajoituksia ei ole. Konsernilla ei ole merkittäviä osuuksia muissa yhteisöissä.

27. TILINPÄÄTÖSPÄIVÄN JÄLKEISET TAPAHTUMAT

Konsernin johdon tietoon ei ole tullut sellaisia olennaisia tilinpäätöspäivän jälkeisiä tapahtumia, jotka olisivat vaikuttaneet tilinpäätöslaskelmiin.

EMOYHTIÖN TILINPÄÄTÖS

Emoyhtiön tuloslaskelma 1.1.–31.12.2018

1 000 euroa	Liite	2018	2017
Liikevaihto	1	89 740	93 890
Valmisteverastojen muutos		-1 993	546
Liiketoiminnan muut tuotot	2	2 867	3 337
Materiaalit ja palvelut	3	-46 042	-51 312
Henkilöstökulut	4	-22 820	-24 080
Poistot	5	-927	-895
Liiketoiminnan muut kulut		-14 395	-17 165
Liiketulos		6 431	4 320
Rahoitustuotot ja -kulut	6	1 519	-3 545
Voitto (tappio) ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja		7 950	775
Tilinpäätössiirrot			
Poistoeron muutos	7	79	-52
Konserniavustus	7	-900	-3 700
Tuloverot			
Tilikauden verot	8	-1 259	-198
Tilikauden voitto/tappio		5 870	-3 176

Tase 31.12.2018

1 000 euroa	Liite	2018	2017
Pysyvät vastaavat			
Aineettomat hyödykkeet	9	995	1 445
Aineelliset hyödykkeet	9	3 537	3 871
Pitkäaikaiset saamiset	10	26 602	23 327
Sijoitukset	11	38 686	39 266
		69 820	67 910
Vaihtuvat vastaavat			
Vaihto-omaisuus	12	10 817	11 431
Lyhytaikaiset saamiset	13	25 941	24 457
Rahat ja pankkisaamiset	14	15 678	13 785
		52 436	49 673
Vastaavaa		122 257	117 582
Oma pääoma			
Osakepääoma	15	6 967	6 967
Ylikurssirahasto	15	1 504	1 504
Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	15	3 704	3 704
Edellisten tilikausien tulos	15	43 285	48 277
Tilikauden tulos	15	5 870	-3 176
		61 329	57 276
Tilinpäätössiirtojen kertymä	7	398	477
Pakolliset varaukset	16	606	918
Vieras pääoma			
Pitkäaikainen vieras pääoma	17	21 000	27 000
Lyhytaikainen vieras pääoma	18	38 923	31 912
		59 923	58 912
Vastattavaa		122 257	117 582

Rahoituslaskelma

1 000 euroa	2018	2017
Liiketoiminnan rahavirta		
Voitto ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	7 950	775
Oikaisut		
Suunnitelman mukaiset poistot	927	895
Rahoitustuotot- ja kulut	-1 519	3 545
Rahavirta ennen käyttö pääoman muutosta	7 357	5 215
Käyttöpääoman muutos		
Lyhytaikaisten korottomien saamisten muutos	-1 248	1 361
Vaihto-omaisuuden muutos	614	1 843
Lyhytaikaisten korottomien velkojen muutos	1 054	1 077
Pakollisten varausten muutos	-312	-209
Myydynnetyt lainat	-2 281	-3 486
Liiketoiminnan rahavirta ennen rahoituseriä ja veroja	5 185	5 802
Maksetut korot ja muut rahoituskulut	-370	-933
Saadut korot, osinkotuotot, muut rahoitustuotot	1 495	3 436
Maksetut välittömät verot	-1 003	-839
Liiketoiminnan rahavirta	5 307	7 466
Investointien rahavirta		
Investoinnit aineellisiin ja aineettomiin hyödykkeisiin	-143	-243
Sijoitukset tytäryhtiöihin	0	-1 001
Sijoitusten luovutustulot	112	0
Konsernitilisaamisten muutos	-236	1 351
Investoinnit muihin sijoituksiin	-143	0
Investointien rahavirta	-410	107
Rahoituksen rahavirta		
Lainojen nostot	3 000	30 000
Lainojen takaisinmaksut	-9 000	-26 000
Konsernitilivelkojen muutos	5 713	4 235
Maksetut osingot ja muu voitonjako	-1 816	-4 530
Maksetut konserniavustukset	-900	-3 700
Rahoituksen rahavirta	-3 003	5
Rahavarojen muutos	1 894	7 578
Likvidit varat 1.1.	13 785	6 061
Valuuttakurssien muutosten vaikutus	0	146
Likvidit varat 31.12.	15 678	13 785

Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet

EMOYHTIÖ TELESTE OYJ:N TILINPÄÄTÖS

Teleste Oyj on Teleste-konsernin emoyhtiö. Teleste Oyj:n y-tunnus on 1102267-8 ja kotipaikka on Turku. Yhtiön rekisteröity osoite on Telestenkatu 1 20660 Littoinen.

ULKOMAANRAHAN MÄÄRÄISET ERÄT

Ulkomaanrahan määräiset liiketapahtumat kirjataan kirjanpitoon tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätöksessä ulkomaanrahan määräiset saamiset ja velat muunnetaan euroiksi tilinpäätöspäivän Euroopan keskuspankin noteraamaan kurssiin. Myyntisaamisten muuntamisesta syntyvät kurssierot kirjataan liikevaihdon oikaisuksi ja ostovelkojen muuntamisesta syntyvät kurssierot ostojen oikaisuksi. Muut kurssivoitot ja tappiot kirjataan kurssieroiksi rahoitus-tuottojen ja kulujen ryhmään.

JOHDANNAISSOPIMUKSET

Yhtiöllä on valuuttasuojauksia ja lainaa suojaavia koronvaihtosopimuksia. Terminointien avulla valuuttariskien vaikutus yhtiön tulokseen ja taloudelliseen asemaan pyritään eliminoidaan. Koronvaihtosopimuksilla suojataan joitakin vaihtuvakorkoisia lainoja.

Yhtiön politiikkana on kattaa ennakoidut valuuttakurssiriskit olennaisilta osin vähintään kuusi kuukautta eteenpäin. Valuuttasuojauksen tulosvaikutus kirjataan yhtiössä valuuttasuojauksen toteutushetkellä.

PYSYVIEN VASTAAVIEN ARVOSTUS

Käyttöomaisuuden tasearvot perustuvat alkuperäisiin hankintamenoihin, vähennettynä kertyneillä poistoilla. Kuluva käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot lasketaan tasapoistoina ja ne perustuvat omaisuuden arvioituun taloudelliseen pitoaikaan. Arvioidut taloudelliset pitoajat eri omaisuusryhmille ovat:

Aineettomat oikeudet	3 vuotta
Liikearvo	8 vuotta
Muut pitkävaikutteiset menot	3 vuotta
Rakennukset ja rakennelmat	25–33 vuotta
Koneet ja kalusto	3–5 vuotta
Tietokoneet	0–3 vuotta

Käyttöomaisuuden tasearvosta tehdään arvonalennus, mikäli on ilmeistä, että tulonodotukset eivät kata hyödykkeen tasearvoa. Tilikauden aikana hankitut tai perustetut yhtiöt sisältyvät tytäryhtiöosakkeisiin hankintahetkestä tai perustamisesta lähtien. Tilikauden aikana myydyt yhtiöt sisältyvät tytäryhtiöosakkeisiin myyntihetkeen saakka. Muina pitkäaikaisina sijoituksina ja saamisina esitetään sijoitukset ja saamiset, joiden aiottu hallussapitoaika on yli vuoden mittainen.

LEASINGSOPIMUKSET

Käyttöleasingsopimukset ja rahoitusleasingsopimuksin tehdyt hankinnat kirjataan tilinpäätökseen vuokrakuluina.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus arvostetaan hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen jälleenhankinta- tai luovutushintaan. Hankintameno määritetään FIFO-periaatteella. Varaston arvoon on sisällytetty muuttuvien menojen lisäksi niiden osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista.

RAHAT, PANKKISAAMISET JA RAHOITUSARVOPAPERIT

Rahat ja pankkisaamiset sisältävät käteiset varat ja pankkitilit.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituottoja oikaistaan myönnettyillä alennuksilla, myyntiin liittyvillä välillisillä veroilla sekä ulkomaanrahan määräisten myyntisaamisten muuntamisesta syntyvillä kurssieroilla. Myyntitulo kirjataan tuotoksi palvelun tai hyödykkeen luovutushetkellä.

TUTKIMUS- JA KEHITYSMENOT

Tuotekehityskulut kirjataan vuosikuluna.

ELÄKEJÄRJESTELY

Yhtiön henkilöstön lakisääteinen eläketurva hoidetaan eläkevakutusyhtiöiden kautta.

TULOVEROT

Tuloverot koostuvat tilikauden tulokseen kohdistuvasta verosta ja edellisen tilikauden verojaksotuksen oikaisusta.

OMAT OSAKKEET

Konsernin hankkimat omat osakkeet eivät sisälly tasearvoihin. Omien osakkeiden luovutus kirjataan sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon 3.4.2007 alkaen.

Emoyhtiön tuloslaskelman ja taseen liitetiedot 31.12.2018

1. LIIKEVAIHTO

1 000 euroa	2018	2017
Liikevaihto liiketoiminnoittain		
Video and Broadband Solutions	87 184	91 411
Network Services	2 556	2 479
Yhteensä	89 740	93 890
Liikevaihto markkina-alueittain		
Suomi	12 228	10 822
Pohjoismaat	14 319	17 108
Muu Eurooppa	58 941	54 276
Muut	4 252	11 684
Yhteensä	89 740	93 890
2. LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT		
Tuotekehitysavustukset	261	453
Vakuutuskorvaukset	827	630
Muut	1 780	2 253
Yhteensä	2 867	3 337
3. MATERIAALIT JA PALVELUT		
Ostot	-44 793	-48 722
Raaka-ainevaraston muutos	1 378	-2 389
	-43 415	-51 111
Ulkopuoliset palvelut	-2 627	-201
Yhteensä	-46 042	-51 312

4. HENKILÖSTÖKULUT

1 000 euroa	2018	2017
Palkat ja palkkiot	-18 515	-19 605
Eläkekulut	-3 576	-3 661
Muut henkilösivukulut	-730	-814
Yhteensä	-22 820	-24 080
Maksetut palkat ja palkkiot toimitusjohtajalle ja hallitukselle		
Pertti Ervi, hallituksen puheenjohtaja	-65	-40
Timo Miettinen, hallituksen jäsen	-32	-40
Jannica Fagerholm, hallituksen jäsen	-34	-32
Kai Telanne, hallituksen jäsen	-33	-32
Timo Luukkainen, hallituksen jäsen	-32	-32
Heikki Mäkijärvi, hallituksen jäsen	-32	0
Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja	-490	-465
Yhteensä	-718	-641
Toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille ei ole myönnetty rahallainoja eikä heidän puolestaan ole annettu vakuuksia tai vastuusitoumuksia.		
Henkilöstö tilikauden lopussa	447	403
Henkilöstö keskimäärin	425	412
Henkilöstö toiminnoittain tilikauden lopussa		
Tuotekehitys	76	81
Tuotanto, materiaalihallinto ja palvelut	283	234
Myynti ja markkinointi	49	49
Hallinto ja tietotekniikka	39	39
Yhteensä	447	403

5. SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT

1 000 euroa	2018	2017
Rakennukset	-308	-310
Koneet ja kalusto	-118	-167
Liikearvo	-275	-275
Aineettomat oikeudet	-226	-143
Yhteensä	-927	-895

6. RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT

Korkotuotot	38	26
Korkotuotot konserniyhtiöiltä	825	811
Korkokulut	-273	-385
Korkokulut konserniyhtiöille	-96	-77
Sijoitusten arvonalennukset	0	-5 000
Sijoitusten luovutusvoitot ja -tappiot	394	0
Rahoituksen kurssierot	-26	-369
Muut rahoitustuotot ja -kulut	-50	-103
Osinkotuotot, konserniyhtiöiltä	703	1 545
Osinkotuotot, ulkopuolisilta	4	6
Yhteensä	1 519	-3 545

7. TILINPÄÄTÖSSIIRROT

Poistoeron muutos		
Rakennukset	98	85
Koneet ja kalusto	-44	-27
Aineettomat oikeudet	25	-110
Yhteensä	79	-52
Konserniavustus	-900	-3 700
Yhteensä	-821	-3 752
Tilinpäätössiirtojen kertymä emoyhtiössä muodostuu kertyneestä poistoerosta	398	477

8. TILIKAUDEN VEROT

Tuloverot varsinaisesta toiminnasta	-1 233	-128
Edellisen tilikauden verot	-27	-71
Yhteensä	-1 259	-198

9. AINEETTOMAT JA AINEELLISET HYÖDYKKEET

1 000	Aineettomat oikeudet	Liikearvo	Yhteensä	Rakennukset	Koneet ja kalusto	Yhteensä
Hankintameno 1.1	8 257	2 197	10 454	8 902	9 156	18 058
Lisäykset	62	0	62	29	62	92
Hankintameno 31.12.	8 319	2 197	10 516	8 931	9 218	18 150
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-7 762	-1 258	-9 021	-5 341	-8 846	-14 187
Tilikauden poistot	-226	-275	-501	-308	-118	-426
Kertyneet poistot 31.12.	-7 988	-1 533	-9 522	-5 650	-8 964	-14 613
Ennakkomaksut 1.1.	10	0	10	0	0	0
Aktivoinnit	-10	0	-10	0	0	0
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	331	664	995	3 282	255	3 537

10. PITKÄAIKAISET SAAMISET

1 000 euroa	2018	2017
Pääomasijoituslainat konserniyhtiöiltä	2 444	2 427
Muut pitkäaikaiset saamiset konserniyhtiöiltä	24 158	20 900
Yhteensä	26 602	23 327

11. Sijoitukset

Emoyhtiö	Osakkeet konserni- yhtiöissä	Osakkeet muut	Muut sijoitukset	Yhteensä
Hankintameno 1.1.	52 470	1 121	0	53 591
Lisäykset/siirrot	-48	0	143	95
Luovutukset	0	-1 102	0	-1 102
Hankintameno 31.12.	52 422	19	143	52 583
Kertyneet poistot ja arvonalennukset 1.1.	-13 897	-428	0	-14 325
Luovutukset	0	428	0	428
Vähennykset yhteensä	-13 897	0	0	-13 897
Kirjanpitoarvo 31.12.2018	38 525	19	143	38 686

12. VAIHTO-OMAISUUS

1 000 euroa	2018	2017
Aineet ja tarvikkeet	5 398	4 020
Keskeneräiset tuotteet	271	400
Valmiit tuotteet	5 149	7 012
Yhteensä	10 817	11 431

13. LYHYTAIKAISET SAAMISET

Myyntisaamiset	11 952	13 414
Myyntisaamiset konserniyhtiöiltä	10 462	9 090
Muut saamiset konserniyhtiöiltä	1 860	630
Muut saamiset	-102	290
Siirtosaamiset	1 769	1 033
Yhteensä	25 941	24 457

14. LIKVIDIT VARAT

Rahat ja pankkisaamiset	15 678	13 785
--------------------------------	---------------	---------------

15. OMAN PÄÄOMAN ERIEN LISÄYKSET JA VÄHENNYKSET

1 000 euroa	2018	2017
Osakepääoma 1.1.	6 967	6 967
Osakepääoma 31.12.	6 967	6 967
Ylikurssirahasto 1.1.	1 504	1 504
Ylikurssirahasto 31.12.	1 504	1 504
Sijoitettu vapaa oma pääoma 1.1.	3 704	3 704
Sijoitettu vapaa oma pääoma 31.12.	3 704	3 704
Edellisten tilikausien voittovarot 1.1.	45 101	52 807
Osingonjako	-1 816	-4 530
Edellisten tilikausien voittovarot 31.12.	43 285	48 276
Kauden tulos	5 870	-3 176
Kertyneet voittovarot 31.12.	49 155	45 101
Yhteensä	61 329	57 276
Jakokelpoinen oma pääoma 31.12.	52 859	48 805

Emoyhtiön osakepääoma koostuu yhdestä osakesarjasta ja jakaantuu 18 985 588 samanlaiseseen osakkeeseen.

16. PAKOLLISET VARAUKSET

1 000 euroa	2018	2017
Takuuvaraukset	505	613
Muut pakolliset varaukset	101	305
Yhteensä	606	918
17. PITKÄAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahalaitoksilta	21 000	27 000
18. LYHYTAIKAINEN VIERAS PÄÄOMA		
Lainat rahalaitoksilta	3 000	3 000
Ostovelat	7 373	7 687
Ostovelat konserniyrityksille	3 817	2 523
Muut velat	953	510
Muut velat konserniyrityksille	17 627	11 914
Siirtovelat	6 154	6 278
Yhteensä	38 923	31 912

19. ANNETUT VAKUUKSET

1 000 euroa	2018	2017
Leasingvastuut		
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	1 030	1 211
Myöhemmin maksettavat	1 230	1 883
Yhteensä	2 260	3 094
Vuokravastuut toimitiloista		
Yhden vuoden kuluessa	92	92
Vuotta pitemmän ajan ja enintään viiden vuoden kuluttua	276	276
Myöhemmin erääntyvät	821	913
Yhteensä	1 189	1 281
Omasta puolesta annetut vakuudet		
Pankkitakaukset	471	98
Tytäryhtiöiden puolesta annetut takaukset	2 384	2 261
20. JOHDANNAISSOPIMUKSET		
Terminisopimusten kohde-etuuden arvo	20 674	23 169
Terminisopimusten käypä arvo	227	-204
Koronvaihtosopimukset	10 000	10 000
Koronvaihtosopimusten käypä arvo	-101	-97

Negatiiviset käyvät arvot on kirjattu tilikauden kuluksi.

21. KONSERNIN JA EMOYHTIÖN OMISTAMAT YRITYKSET

	Konsernin omistusosuus, %	Emoyhtiön omistusosuus, %
Asheridge Investments Ltd, Chesham, Englanti	100	0
Cableway AG, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Management GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Nord GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Cableway Süd GmbH & Co. KG, München, Saksa	100	0
Dinh TeleCom S.A., Herstal, Belgia	100	1
Teleste Norge AS, Porsgrun, Norja	100	100
Flomatik Network Services Ltd., Fareham, Englanti	100	100
Iqu Systems GmbH, Hannover, Saksa	100	100
Kaavisio Oy, Turku, Suomi	100	100
Teleste Information Solutions GmbH, Bergisch Gladbach, Saksa	100	0
Teleste Information Solutions Sp. Zoo, Varsova, Puola	100	0
Teleste Information Solutions Oy, Forssa, Suomi	100	100
Satlan s.p.zoo,Wroclaw, Puola	100	100
Teleste Belgium SPRL, Bryssel, Belgia	100	100
Teleste Corporation Iberica, S.L, Alcobendas, Espanja	100	0
Teleste d.o.o., Ljutomer, Slovenia	100	100
Teleste Electronics (SIP), Co., Ltd, Shuzhou, Kiina	100	100
Teleste France SAS, Pariisi, Ranska	100	100
Teleste GmbH, Hildesheim, Saksa	100	0
Teleste Intercept, LLC, Dover DE, USA	60	0
Teleste LLC, Georgetown Texas, USA	100	100
Teleste Ltd, Chesham, Englanti	100	0
Teleste Network Services S.A., Yverdon, Sveitsi	100	100
Teleste Services GmbH, Hildesheim, Saksa	100	100
Teleste Sp z.o.o, Wroclaw, Puola	100	0
Teleste Sweden AB, Tukholma, Ruotsi	100	100
Teleste UK Ltd, Cambridge, Englanti	100	100
Teleste US, Inc, Dover DE, USA	100	100
Teleste Video Networks Sp zoo, Krakova, Puola	100	100

Teleste Ltd. (02704083) ja Asheridge Investments Ltd. (05418313) hyödyntävät UK:n osakeyhtiölain mahdollistamaa vapautusta paikallisesta tilintarkastuksesta (section 479A of the Companies Act 2006 in the UK).

22. OMAT OSAKKEET

	Määrä Kpl	Osuus osak- keista, %
Emoyhtiö omistaa 31.12.2018 omia osakkeita	821 182	4,33

23. OSAKETIEDOT JA OMISTAJAT

Johdon omistus

	Kpl	Osuus osak- keista, %	Osuus ääni- vallasta, %
Toimitusjohtaja ja hallituksen jäsenet	167 397	0,88	0,88

Tilintarkastuspalkkiot

	2018	2017
Tilintarkastuspalkkiot	-43	-39
Veroneuvonta	-14	-53
Muut palvelut	-1	-32
Yhteensä	-58	-124

OSAKETIEDOT JA OMISTAJAT

Suurimmat osakkeenomistajat 31.12.2018	Määrä, kpl	Osuus osakkeista ja äänistä, %
Tianta Oy	4 409 712	23,2
Mandatum Henkivakuutusosakeyhtiö	1 679 200	8,8
Keskinäinen Eläkevakuutusyhtiö Ilmarinen	899 475	4,7
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	824 641	4,3
Teleste Oy	821 182	4,3
Keskinäinen työeläkevakuutusyhtiö Varma	521 150	2,7
Valtion Eläkerahasto	500 000	2,6
Wipunen varainhallinta Oy	300 000	1,6
Mariatorp Oy	300 000	1,6
OP-Suomi Pienyhtiöt -sijoitusrahasto	280 737	1,5

Yhteenveto (10)

Sektorijakauma	Omistaja	Osuus, %	Osakkeita	Osuus, %
Kotitaloudet	5 172	93,5	4 664 942	24,6
Julkisyhteisöt	4	0,1	1 930 725	10,2
Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	26	0,5	4 874 221	25,7
Yritykset	264	4,8	7 358 769	38,8
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	26	0,5	63 285	0,3
Ulkomaalaisomistus	39	0,7	93 646	0,5
Yhteensä	5 531	100,0	18 985 588	100,0
Hallintarekisteri	10	0,2	1 081 051	5,7

Osakkeita, kpl

1–100	1 482	26,8	89 028	0,5
101–500	2 357	42,6	632 853	3,3
501–1 000	752	13,6	602 916	3,2
1 001–5 000	738	13,3	1 622 693	8,6
5 001–10 000	93	1,7	657 385	3,5
10 001–50 000	80	1,5	1 618 498	8,5
50 001–100 000	7	0,1	535 142	2,8
100 001–500 000	15	0,3	3 319 704	17,5
500 001–	7	0,1	9 907 369	52,2
Yhteensä	5 531	100,0	18 985 588	100,0
Hallintarekisteri	10	0,2	1 081 051	5,7

Voitonjakoehdotus

HALLITUKSEN ESITYS OSINGONJAOSTA

Teleste Oyj:n jakokelpoinen oma pääoma on tilinpäätöshetkellä 52 859 059,13 euroa.

Hallitus ehdottaa huhtikuun 4. päivänä 2019 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 2018 maksetaan 0,20 euroa osinkoa osakkeelta ulkona oleville osakkeille.

Toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen allekirjoitukset

6. päivänä helmikuuta 2019

Pertti Ervi, HP Timo Miettinen, HJ Jannica Fagerholm, HJ

Heikki Mäkijärvi, HJ Timo Luukkainen, HJ Kai Telanne, HJ

Jukka Rinnevaara,
toimitusjohtaja

Tilinpäätösmerkintä

Suoritetusta tilintarkastuksesta on tänään annettu kertomus.

Helsingissä 6. helmikuuta 2019

KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

TILINTARKASTUSKERTOMUS

Teleste Oyj:n yhtiökokoukselle

TILINPÄÄTÖKSEN TILINTARKASTUS

Lausunto

Olemme tilintarkastaneet Teleste Oyj:n (y-tunnus 1102267-8) tilinpäätöksen tilikaudelta 1.1.–31.12.2018. Tilinpäätös sisältää konsernin taseen, tuloslaskelman, laajan tuloslaskelman, laskelman oman pääoman muutoksista, rahavirtalaskelman ja liitetiedot, mukaan lukien yhteenveto merkittävimmistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista, sekä emoyhtiön taseen, tuloslaskelman, rahoituslaskelman ja liitetiedot.

Lausuntonamme esitämme, että

- konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan konsernin taloudellisesta asemasta sekä sen toiminnan tuloksesta ja rahavirroista EU:ssa käyttöön hyväksytyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti,
- tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset.

Lausuntonamme on ristiriidaton hallitukselle annetun lisäraportin kanssa.

Lausunnon perustelut

Olemme suorittaneet tilintarkastuksen Suomessa noudatettavan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Hyvän tilintarkastustavan mukaisia velvollisuuksiamme kuvataan tarkemmin kohdassa *Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa*.

Olemme riippumattomia emoyhtiöstä ja konserniyrityksistä niiden Suomessa noudatettavien eettisten vaatimusten mukaisesti, jotka koskevat suorittamaamme tilintarkastusta ja olemme täyttäneet muut näiden vaatimusten mukaiset eettiset velvollisuutemme.

Emoyhtiölle ja konserniyrityksille suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut ovat parhaan tietomme ja käsityksemme mukaan olleet Suomessa noudatettavien, näitä palveluja koskevien säännösten mukaisia, emmekä ole suorittaneet EU-asetuksen 537/2014 5.

artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä palveluja. Suorittamamme muut kuin tilintarkastuspalvelut on esitetty konsernitilinpäätöksen liitetiedossa 5.

Käsityksemme mukaan olemme hankkineet lausuntonamme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä.

Olennaisuus

Tarkastuksemme laajuuteen on vaikuttanut soveltamamme olennaisuus. Olennaisuus on määritetty perustuen ammatilliseen harkintaamme ja se ohjaa tarkastustoimenpiteiden luonteen, ajoituksen ja laajuuden määrittämisessä, sekä todettujen virheellisyyksien vaikutusten arvioimisessa suhteessa tilinpäätökseen kokonaisuutena. Olennaisuuden taso perustuu arvioomme sellaisten virheellisyyksien suuruudesta, joilla yksin tai yhdessä voisi kohtuudella odottaa olevan vaikutusta tilinpäätöksen käyttäjien tekemiin taloudellisiin päätöksiin. Olemme ottaneet huomioon myös sellaiset virheellisyydet, jotka laadullisten seikkojen vuoksi ovat mielestämme olennaisia tilinpäätöksen käyttäjille.

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat

Tilintarkastuksen kannalta keskeiset seikat ovat seikkoja, jotka ammatillisen harkintamme mukaan ovat olleet merkittävimpiä tarkastuksen kohteena olevan tilikauden tilintarkastuksessa. Nämä seikat on otettu huomioon tilinpäätökseen kokonaisuutena kohdistuneessa tilintarkastuksessa sekä laatiessamme siitä annettavaa lausuntoa, emmekä anna näistä seikoista erillistä lausuntoa. EU-asetuksen 537/2014 10 artiklan 2 c -kohdan mukaiset merkittävät olennaisen virheellisyyden riskit sisältyvät alla kuvattuihin tilintarkastuksen kannalta keskeisiin seikkoihin.

Olemme ottaneet tilintarkastuksessaamme huomioon riskin siitä, että johto sivuuttaa kontrolleja. Tähän on sisältynyt arviointi siitä, onko viitteitä sellaisesta johdon tarkoitushakuisesta suhtautumisesta, josta aiheutuu väärinkäytöksestä johtuvan olennaisen virheellisyyden riski.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikearvon (30,6 milj. euroa) arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 11)	
- Konserni on viime vuosien aikana laajentanut toimintaansa yrityshankintojen kautta, minkä seurauksena konsernin taseeseen sisältyvän liikearvon määrä on merkittävä. IFRS-standardien mukaan liikearvosta ei kirjata poistoja, vaan se testataan mahdollisen arvonalentumisen varalta vähintään vuosittain. Testausta varten Teleste on kohdistanut liikearvon rahavirtaa tuottaville yksiköille. Mikäli hankitut liiketoiminnot eivät kehity odotusten ja ennusteiden mukaisesti, rahavirtaa tuottavan yksikön kirjanpitoarvo voi ylittää sen kerrytettävissä olevan rahamäärän, ja edellyttää arvonalentumisen kirjaamista. Tilikaudella 2017 tehtiin Network Services -liiketoiminta-alueella 7,7 miljoonan euron arvonalentuminen Saksan palveluliiketoiminnan liikearvoon. - Teleste määrittää rahavirtaa tuottavien yksiköiden kerrytettävissä olevat rahamäärät niiden käyttöarvoon perustuen. Käyttöarvo määritetään perustuen diskontattuihin rahavirtaennusteisiin. Niiden taustalla olevien keskeisten oletusten määrittäminen edellyttää johdon harkintaa, joka koskee mm. liikevaihdon kasvua, kannattavuuden kehitystä, diskonttauskorkoa ja pitkän aikavälin kasvua. Testauksissa käytettäviin ennusteisiin ja oletuksiin liittyvästä arvionvaraisuudesta ja tasearvojen merkittävyyydestä johtuen liikearvon arvostus on tarkastuksessa keskeinen seikka.	- Olemme arvioineet tehdyn liikearvon arvonalentumisen perusteita, konsernin rahavirtaennusteiden laatimisprosessia ja keskeisiä laskelmissa käytettyjä oletuksia, kuten liikevaihdon kasvu, kannattavuus ja diskonttauskorko, suhteessa emoyhtiön hallituksen hyväksymiin budjetteihin, konsernin ulkopuolisiin tietolähteisiin ja omiin näkemyksiimme. - Tarkastukseen on osallistunut arvon-määrittelyn asiantuntijoitamme, jotka ovat arvioineet laskelmien teknistä oikeellisuutta ja verranneet käytettyjä oletuksia markkina- ja toimialakohtaisiin tietoihin. - Lisäksi olemme arvioineet konsernitilinpäätöksen liikearvoa ja arvonalentumistestausta koskevien liitetietojen asianmukaisuutta.

TILINTARKASTUKSEN KANNALTA KESKEISET SEIKAT	KUINKA KYSEISIÄ SEIKKOJA KÄSITELTIIN TILINTARKASTUKSESSA
Liikevaihdon oikeellisuus (250,3 milj. euroa) (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 1)	
- Liikevaihto on konsernitilinpäätöksessä olennainen erä: myyntitapahtumien lukumäärä on suuri, ja konserni myy paljon erilaisia tuotteita, palveluja ja projektikokonaisuuksia. - Myyntitapahtumien monimuotoisuuden ja tapahtumien suuren lukumäärän johdosta liikevaihdon oikeellisuus on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka.	- Olemme testanneet myyntitapahtumien rekisteröimiseen ja tulouttamiseen liittyviä kontrolleja. - Olemme arvioineet konsernin soveltamien myyntituottojen tuloutusperiaatteiden asianmukaisuutta vertaamalla niitä voimassa oleviin IFRS standardeihin, konsernin laskentakäytäntöihin sekä sopimusehtoihin. - Osana myynnin oikeellisuuden tarkastusta suoritimme data-analyysyä poikkeavien myyntitapahtumien tunnistamiseksi ja analysoimiseksi.
Vaihto-omaisuuden (32,8 milj. euroa) arvostaminen (Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja liitetieto 14)	
Vaihto-omaisuuden arvostaminen on tilintarkastuksen kannalta keskeinen seikka johtuen seuraavista tekijöistä: - Vaihto-omaisuus muodostaa konsernitaseesta noin 21 % 31.12.2018. - Vaihto-omaisuuden arvostaminen edellyttää johdon arvioita, jotka koskevat tulevaa myyntiä ja asianmukaisen epäkuranttiustason määrittelemistä tuotteille. Tuotteiden kysyntä voi muuttua asiakaskäyttäytymisen, markkinahintojen tai teknologisten muutosten johdosta.	- Olemme analysoineet vaihto-omaisuuskirjanpidon prosessia ja testanneet kyseisten sisäisten kontrollien toimivuutta. Olemme myös testanneet vaihto-omaisuuden arvostamiseen ja saldojen oikeellisuuteen liittyviä sisäisiä kontrolleja. Olemme myös arvioineet yhtiön inventaarikäytäntöjen asianmukaisuutta. - Lisäksi olemme arvioineet vaihto-omaisuuden arvonalentumisten kirjausperusteiden asianmukaisuutta ja tilinpäätökseen kirjattujen arvonalentumisten riittävyyttä.

Tilinpäätöstä koskevat hallituksen ja toimitusjohtajan velvollisuudet

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat tilinpäätöksen laatimisesta siten, että konsernitilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan EU:ssa käyttöön hyväksyttyjen kansainvälisten tilinpäätösstandardien (IFRS) mukaisesti ja siten, että tilinpäätös antaa oikean ja riittävän kuvan Suomessa voimassa olevien tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten mukaisesti ja täyttää lakisääteiset vaatimukset. Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat myös sellaisesta sisäisestä valvonnasta, jonka ne katsovat tarpeelliseksi voidakseen laatia tilinpäätöksen, jossa ei ole väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä.

Hallitus ja toimitusjohtaja ovat tilinpäätöstä laatiessaan velvollisia arvioimaan emoyhtiön ja konsernin kykyä jatkaa toimintaansa ja soveltuissa tapauksissa esittämään seikat, jotka liittyvät toiminnan jatkuvuuteen ja siihen, että tilinpäätös on laadittu toiminnan jatkuvuuteen perustuen. Tilinpäätös laaditaan toiminnan jatkuvuuteen perustuen, paitsi jos emoyhtiö tai konserni aiotaan purkaa tai toiminta lakkauttaa tai ei ole muuta realistista vaihtoehtoa kuin tehdä niin.

Tilintarkastajan velvollisuudet tilinpäätöksen tilintarkastuksessa

Tavoitteenamme on hankkia kohtuullinen varmuus siitä, onko tilinpäätöksessä kokonaisuutena väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisuyttä, sekä antaa tilintarkastuskertomus, joka sisältää lausuntomme. Kohtuullinen varmuus on korkea varmuustaso, mutta se ei ole tae siitä, että olennainen virheellisyys aina havaitaan hyvän tilintarkastustavan mukaisesti suoritettavassa tilintarkastuksessa. Virheellisyyksiä voi aiheutua väärinkäytöksestä tai virheestä, ja niiden katsotaan olevan olennaisia, jos niiden yksin tai yhdessä voitaisiin kohtuudella odottaa vaikuttavan taloudellisiin päätöksiin, joita käyttäjät tekevät tilinpäätöksen perusteella.

Hyvän tilintarkastustavan mukaiseen tilintarkastukseen kuuluu, että käytämme ammattilista harkintaa ja säilytämme ammatillisen skeptisyyden koko tilintarkastuksen ajan. Lisäksi:

- Tunnistamme ja arvioimme väärinkäytöksestä tai virheestä johtuvat tilinpäätöksen olennaisen virheellisuuden riskit, suunnittelemme ja suoritamme näihin riskeihin vastaavia tilintarkastustoimenpiteitä ja hankimme lausuntomme perustaksi tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä. Riski siitä, että väärinkäytöksestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, on suurempi kuin riski siitä, että virheestä johtuva olennainen virheellisyys jää havaitsematta, sillä väärinkäytökseen voi liittyä yhteistoimintaa, väärentämistä, tietojen tahallista esittämättä jättämistä tai virheellisten tietojen esittämistä taikka sisäisen valvonnan sivuuttamista.
- Muodostamme käsityksen tilintarkastuksen kannalta relevantista sisäisestä valvonnasta pystyäksemme suunnittelemaan olosuhteisiin nähden asianmukaiset tilintarkastustoimenpiteet mutta emme siinä tarkoituksessa, että pystyisimme antamaan lausunnon emoyhtiön tai konsernin sisäisen valvonnan tehokkuudesta.
- Arvioimme sovellettujen tilinpäätöksen laatimisperiaatteiden asianmukaisuutta sekä johdon tekemien kirjanpidollisten arvioiden ja niistä esitettävien tietojen kohtuullisuutta.

- Teemme johtopäätöksen siitä, onko hallituksen ja toimitusjohtajan ollut asianmukaista laatia tilinpäätös perustuen oletukseen toiminnan jatkuvuudesta, ja teemme hankkimamme tilintarkastusevidenssin perusteella johtopäätöksen siitä, esiintyykö sellaista tapahtumiin tai olosuhteisiin liittyvää olennaista epävarmuutta, joka voi antaa merkittävää aihetta epäillä emoyhtiön tai konsernin kykyä jatkaa toimintaansa. Jos johtopäätöksemme on, että olennaista epävarmuutta esiintyy, meidän täytyy kiinnittää tilintarkastuskertomuksessamme lukijan huomiota epävarmuutta koskeviin tilinpäätöksessä esitettäviin tietoihin tai, jos epävarmuutta koskevat tiedot eivät ole riittäviä, mukauttaa lausuntomme. Johtopäätöksemme perustuvat tilintarkastuskertomuksen antamispäivään mennessä hankittuun tilintarkastusevidenssiin. Vastaiset tapahtumat tai olosuhteet voivat kuitenkin johtaa siihen, ettei emoyhtiö tai konserni pysty jatkamaan toimintaansa.
- Arvioimme tilinpäätöksen, kaikki tilinpäätöksessä esitettävät tiedot mukaan lukien, yleistä esittämistapaa, rakennetta ja sisältöä ja sitä, kuvastaako tilinpäätös sen perustana olevia liiketoimia ja tapahtumia siten, että se antaa oikean ja riittävän kuvan.
- Hankimme tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tilintarkastusevidenssiä konserniin kuuluvia yhteisöjä tai liiketoimintoja koskevasta taloudellisesta informaatiosta pystyäksemme antamaan lausunnon konsernitilinpäätöksestä. Vastaamme konsernin tilintarkastuksen ohjauksesta, valvonnasta ja suorittamisesta. Vastaamme tilintarkastuslausunnosta yksin.

Kommunikoimme hallintoelinten kanssa muun muassa tilintarkastuksen suunnittelusta laajuudesta ja ajoituksesta sekä merkittävistä tilintarkastushavainnoista, mukaan lukien mahdolliset sisäisen valvonnan merkittävät puutteellisuudet, jotka tunnistamme tilintarkastuksen aikana.

Lisäksi annamme hallintoelimille vahvistuksen siitä, että olemme noudattaneet riippumattomuutta koskevia relevantteja eettisiä vaatimuksia, ja kommunikoimme niiden kanssa kaikista suhteista ja muista seikoista, joiden voi kohtuudella ajatella vaikuttavan riippumattomuuteemme, ja soveltuissa tapauksissa niihin liittyvistä varotoimista.

Päätämme, mitkä hallintoelinten kanssa kommunikoiduista seikoista olivat merkittävimpiä tarkasteltavana olevan tilikauden tilintarkastuksessa ja näin ollen ovat tilintarkastuksen kannalta keskeisiä. Kuvaamme kyseiset seikat tilintarkastuskertomuksessa, paitsi jos säädös tai määräys estää kyseisen seikan julkistamisen tai kun äärimmäisen harvinaisissa tapauksissa toteamme, ettei kyseisestä seikasta viestitä tilintarkastuskertomuksessa, koska siitä aiheutuvien epäedullisten vaikutusten voitaisiin kohtuudella odottaa olevan suuremmat kuin tällaisesta viestinnästä koituva yleinen etu.

MUUT RAPORTOINTIVELVOITTEET

Tilintarkastustoimeksiantoa koskevat tiedot

Olemme toimineet yhtiökokouksen valitsemana tilintarkastajana 8.4.2003 alkaen yhtä-jaksoisesti 16 vuotta.

Muu informaatio

Hallitus ja toimitusjohtaja vastaavat muusta informaatiosta. Muu informaatio käsittää toimintakertomuksen ja vuosikertomukseen sisältyvän informaation, mutta se ei sisällä tilinpäätöstä eikä sitä koskevaa tilintarkastuskertomustamme. Olemme saaneet toimintakertomuksen käyttöömmme ennen tämän tilintarkastuskertomuksen antamispäivää, ja odotamme saavamme vuosikertomuksen käyttöömmme kyseisen päivän jälkeen. Tilinpäätöstä koskeva lausuntomme ei kata muuta informaatiota.

Velvollisuutenamme on lukea edellä yksilöity muu informaatio tilinpäätöksen tilintarkastuksen yhteydessä ja tätä tehdessämme arvioida, onko muu informaatio olennaisesti ristiriidassa tilinpäätöksen tai tilintarkastusta suoritettaessa hankkimamme tietämyksen kanssa tai vaikuttaako se muutoin olevan olennaisesti virheellistä. Toimintakertomuksen osalta velvollisuutenamme on lisäksi arvioida, onko toimintakertomus laadittu sen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Lausuntonamme esitämme, että toimintakertomuksen ja tilinpäätöksen tiedot ovat yhdenmukaisia ja että toimintakertomus on laadittu toimintakertomuksen laatimiseen sovellettavien säännösten mukaisesti.

Jos teemme ennen tilintarkastuskertomuksen antamispäivää käyttöömmme saamamme muuhun informaatioon kohdistamamme työn perusteella johtopäätöksen, että kyseisessä muussa informaatiossa on olennainen virheellisyys, meidän on raportoitava tästä seikasta. Meillä ei ole tämän asian suhteen raportoitavaa.

Helsingissä 6. helmikuuta 2019
KPMG OY AB

Petri Kettunen
KHT

SELVITYS HALLINTO- JA OHJAUSJÄRJESTELMÄSTÄ 2018

Tämä selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä on laadittu arvopaperimarkkinalain 7 luvun 7 §:n ja Arvopaperimarkkinayhdistyksen 1.10.2015 antaman Hallinnointikoodin Corporate Governance 2015 mukaisesti. Hallinnointikoodi on saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen internet-sivuilla www.cgfinland.fi. Selvitys hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annetaan yhtiön toimintakertomuksesta erillisenä ja tiedot perustuvat 31.12.2018 vallinneeseen tilanteeseen.

KONSERNIN HALLINNOINTI

Teleste Oyj:n (jatkossa Teleste) johtamisen järjestelyissä pyritään johdonmukaisuuteen ja toimivuuteen. Hallinto perustuu Suomen lakiin ja Telesten yhtiöjärjestykseen. Telesten osakkeet on listattu Nasdaq Helsinki Oy:ssä (jatkossa Pörssi). Teleste noudattaa arvopaperimarkkinalakia, Pörssin antamia listattuja yhtiöitä koskevia sääntöjä ja määräyksiä, mukaan lukien Hallinnointikoodi Corporate Governance 2015 sekä Finanssivalvonnan sääntöjä ja määräyksiä. Teleste on noudattanut 1.3.2000 alkaen Pörssin sisäpiiriohjetta siinä muodossa kuin se kulloinkin on voimassa. Sisäpiiriohjetta on täydennetty yhtiön sisäisillä ohjeilla. Yhtiö on vahvistanut toiminnassaan noudatettavat arvot.

Yhtiökokous

Telesten yhtiökokous on yhtiön ylin päättävä elin. Yhtiökokous kokoontuu vähintään kerran vuodessa. Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous on pidettävä vuosittain kesäkuun loppuun mennessä. Vakiintuneen tavan mukaan yhtiön varsinainen yhtiökokous pidetään Helsingissä.

Yhtiökokous päättää sille osakeyhtiölain mukaan kuuluvista tehtävistä. Varsinaisessa yhtiökokouksessa päättään mm. tilinpäätöksen vahvistamisesta, taseen osoittaman voiton käyttämisestä, vastuuvapaudesta hallituksen jäsenille ja toimitusjohtajalle sekä hallituksen jäsenten ja tilintarkastajan valinnasta. Yhtiökokouksen tehtäviin kuuluvat myös mm. yhtiöjärjestyksen muuttaminen, päättäminen osakeanneista, optio- ja muiden erityisten oikeuksien antamisesta, omien osakkeiden hankkimisesta ja lunastamisesta sekä osakepääoman alentamisesta. Telesten yhtiökokouksen kutsuu koolle yhtiön hallitus.

Hallitus

Hallituksen työjärjestys

Telesten hallituksen tehtävänä on yhtiön johtaminen lakien, viranomaismääräysten, yhtiöjärjestyksen ja yhtiökokouksen tekemien päätösten mukaisesti. Hallituksen toimintaperiaatteet ja hallituksen keskeiset tehtävät on määritelty hallituksen työjärjestyksessä.

Hallituksen 18.9.2018 saakka voimassa olleen työjärjestyksen mukaan hallitus päättää asioista, joilla ottaen huomioon konsernin toiminnan laajuus ja koko, on huomattavaa merkitystä konsernin toiminnalle. Hallitus valvoo ja arvioi toimitusjohtajan ja johtoryhmän toimintaa. Hallitus päättää yhtiön kompensatiojärjestelmän perusteista ja muista laajakantoisista henkilöstöä koskevista asioista.

Em. työjärjestyksen mukaan hallitus arvioi vuosittain toimintaansa ja työskentelytapojaan. Työjärjestyksen mukaan hallituksen keskeisiin tehtäviin kuuluu:

- vahvistaa yhtiön liiketoimintastrategia ja tarkistaa sen ajantasaisuus säännöllisin välein,
- hyväksyä vuosittaiset budjetit sekä valvoa niiden toteutumista,
- päättää merkittävistä yksittäisistä investoinneista ja divestoinneista,
- käsitellä ja hyväksyä tilinpäätökset ja osavuositarkastukset,
- nimittää ja vapauttaa tehtävistään toimitusjohtaja sekä määrätä hänen työtehtävänsä ja työehtonsa,
- päättää johdon ja henkilöstön kannustin- ja palkkiojärjestelmistä ja alustaa tarvittaessa näihin liittyvät esitykset yhtiökokoukselle,
- käydä vuosittain läpi yhtiön toiminnan keskeiset riskit ja niiden hallinta,
- vahvistaa yhtiön arvot ja toimintatavat.

Hallitus on kokouksessaan 18.9.2018 hyväksynyt uuden työjärjestyksen. Uuden työjärjestyksen mukaan hallitus edustaa kaikkia osakkeenomistajia ja toimii aina yrityksen ja osakkeenomistajien parhaan edun mukaisesti. Hallituksen tavoite on ohjata yhtiön liiketoimintaa siten, että se antaa pitkällä tähtäimellä mahdollisimman hyvän tuoton yhtiön osakkeenomistajille. Hallitus seuraa säännöllisesti yhtiön taloudellisten ja strategisten tavoitteiden täyttymistä ja yhtiön kehittymistä pitkän aikavälin tavoitteiden mukaisesti. Hallitus antaa yhtiön johdolle ulkopuolista näkemystä ja tukea. Hallituksen tehtävänä on myös varmistaa, että yhtiön kirjanpito, taloushallinta ja riskienhallinta on järjestetty asianmukaisesti. Lisäksi hallitus vastaa

soveltuvien osin yhtiönkokouksen valmisteluun ja sen päätösten toteuttamiseen liittyvistä asioista.

Hallitus käsittelee yhtiön kannalta merkittävät ja pitkävaikutteiset asiat ja määrittelee toimitusjohtajan valtuudet. Hallitus perustaa tarvittaessa valiokuntia työnsä tueksi ja päättää näiden jäsenet, puheenjohtajat ja työjärjestykset.

Hallituksen hyväksyntää edellyttävät asiat on lueteltu hallituksen työjärjestyksen liitteessä 1, jota tarkastetaan aika ajoin. Lisäksi hallitus:

- vahvistaa yhtiön eettiset arvot ja toimintatavat ja seuraa niiden toteutumista,
- seuraa yhtiön johdon tiedottamista omistajakunnalle ja arvopaperimarkkinoille ja käsittelee tarvittaessa omistajaintressien muotoutumista ja markkinoiden suhtautumista,
- määrittelee yhtiön osinkopolitiikan,
- vahvistaa vuosittain yhtiön perusstrategian ja siitä johdetut liiketoiminnan tavoitteet suunnittelukaudelle,
- perehtyy vuosittain toimialan tekniseen kehitykseen ja alan yleiseen kysyntä- ja kilpailutilanteeseen ja arvioi toimitusjohtajan laatiman analyysin perusteella yhtiön keskeiset riskit,
- käsittelee ja hyväksyy välitilinpäätökset ja osavuositarkastukset sekä tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen,
- pitää vähintään kerran vuodessa yhteisen kokouksen päätilintarkastajien kanssa,
- nimittää ja tarvittaessa erottaa toimitusjohtajan,
- tekee tarvittavat ehdotukset yhtiökokoukselle,
- myöntää toiminimenkirjoitusoikeudet ja prokurat,
- perustaa tarvittaessa hallituksen valiokuntia,
- käsittelee muut asiat, jotka hallituksen puheenjohtaja ja/tai toimitusjohtaja ovat päättäneet ottaa kokouksen esityslistalle, tai jotka hallituksen jäsenet ovat esittäneet käsiteltäviksi ilmoittamalla siitä puheenjohtajalle; ja
- käsittelee muut osakeyhtiölain, yhtiöjärjestyksen ja muiden säädösten edellyttämät tehtävät.

Hallituksen työjärjestys on saatavilla kokonaisuudessaan Telesten internet-sivuilla osoitteessa: <https://www.teleste.com/sijoittajat/corporate-governance/hallitus/hallituksen-ty%C3%B6j%C3%A4rjestys>.

Hallituksen jäsenet

Yhtiöjärjestyksen mukaan varsinainen yhtiökokous valitsee vuosittain hallitukseen vähintään kolme ja enintään kahdeksan jäsentä. Yhtiökokous päättää hallituksen jäsenten lukumäärästä ja valinnasta. Hallitus valitsee keskuudestaan hallituksen puheenjohtajan. Hallituksen sihteerinä toimii hallituksen määräämä henkilö. Ehdokkaat yhtiön hallitukseen valitaan yhteistyössä hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön suurimpien omistajien kesken. Ehdokkaita valittaessa huomioidaan vaadittavan kokemuksen ja osaamisalueiden lisäksi ohjeistus hallituksen monimuotoisuudesta. Hallituksen jäsenten toimikausi on yksi vuosi ja se kestää valintaa seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättymiseen. Toimikausien määrää ei ole erikseen rajoitettu.

Varsinainen yhtiökokous valitsi 5.4.2018 Telesten hallitukseen alla mainitut kuusi henkilöä. Hallitus valitsi 5.4.2018 keskuudestaan Pertti Ervin hallituksen puheenjohtajaksi.

- Pertti Ervi, puheenjohtaja, s.1957, Ins., yritysjohtajan konsultti, hallituksessa vuodesta 2009
- Jannica Fagerholm, jäsen, s. 1961, KTM, Signe ja Ane Gyllenbergin säätiö, toimitusjohtaja, hallituksessa vuodesta 2013
- Timo Luukkainen, jäsen, s. 1954, Ekonomi, DI, MBA, hallitustyöskentely, hallituksessa vuodesta 2016
- Timo Miettinen, jäsen, s. 1955, DI, EM Group Oy hallituksen puheenjohtaja, hallituksessa vuodesta 2016
- Heikki Mäkijärvi, jäsen, s. 1959, DI, Telia Ventures toimitusjohtaja, hallituksessa 5.4.2018 lähtien
- Kai Telanne, jäsen, s. 1964, KTM, Alma Media Oyj, toimitusjohtaja, hallituksessa vuodesta 2008

Hallituksen jäsenet ovat yhtiön palvelukseen kuulumattomia ja suomalaisten suositusten mukaan arvioituina riippumattomia yhtiöstä ja yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista, lukuun ottamatta seuraavia hallituksen jäseniä:

- Timo Luukkainen – Hallituksen jäsen Tianta Oy:ssä 6.4.2018 alkaen. Tianta Oy on Telesten merkittävä osakkeenomistaja;
- Timo Miettinen – Määräysvalta Tianta Oy:ssä (60% osakkeista ja äänistä). Tianta Oy on Telesten merkittävä osakkeenomistaja.

Hallituksen jäsenten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä Teleste Oyj:n ja muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden osakeomistus 31.12.2018 oli seuraava:

- Pertti Ervi.....18 983 osaketta
- Jannica Fagerholm.....11 543 osaketta
- Timo Luukkainen.....4 652 osaketta
- Timo Miettinen.....5 929 osaketta
- Määräysvalta-yhteistö Tianta Oy.....4 409 712 osaketta
- Heikki Mäkijärvi.....1 916 osaketta
- Kai Telanne.....23 063 osaketta

Hallituksen jäsenillä tai heidän määräysvalta-yhteisöillään ei ollut Teleste Oyj:n tai muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakeperusteisia oikeuksia 31.12.2018.

Telesten hallitus piti vuoden 2018 aikana 9 kokousta.

Hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

- Pertti Ervi 9/9
- Jannica Fagerholm 9/9
- Timo Luukkainen 9/9
- Timo Miettinen 9/9
- Heikki Mäkijärvi 9/9
- Kai Telanne 9/9

Hallituksen jäsenten lisäksi kokouksiin osallistuivat toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja sekä tarvittaessa erikseen kutsutut henkilöt.

Hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet

Teleste on määritellyt hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet ottaen huomioon sen liiketoiminnan laajuus ja kehitysvaiheen tarpeet. Telesten hallitus hyväksyi hallituksen monimuotoisuutta koskevat periaatteet 10.8.2016.

Telesten ja sen osakkeenomistajien etujen mukaista on, että Telesten hallituksessa on erilaisen koulutus- ja ammattitaidon sekä kansainvälisen kokemuksen omaavia henkilöitä ja että hallituksen jäsenillä on toisiaan täydentävää asiantuntemusta ja osaamista eri aloilta, kuten esimerkiksi Telesten toimialasta ja siihen liittyvistä teknologioista, riskienhallinnasta sekä kansainvälisestä myynnistä ja markkinoinnista. Telesten tavoitteena on, että hallituksessa on edustettuna molempia sukupuolia.

Telestellä ei ole erillistä nimitysvaliokuntaa. Ehdokkaat yhtiön hallitukseen valitaan yhteistyössä hallituksen puheenjohtajan ja yhtiön suurimpien omistajien kesken. Ehdokkaita valittaessa huomioidaan vaadittavan kokemuksen ja osaamisalueiden lisäksi ohjeistus hallituksen monimuotoisuudesta.

Varsinainen yhtiökokous valitsi 5.4.2018 kuusi hallituksen jäsentä, joista viisi oli miehiä ja yksi nainen. Hallituksen jäsenillä oli joko tekninen tai kaupallinen koulutus. Lisäksi muuttavilla mainitut monimuotoisuuden kannalta merkitävät tekijät ja ominaisuudet olivat edustettuina hallituksessa vuonna 2018.

Hallituksen jäsenten palkkiot

Hallituksen jäsenten palkkioista päättää varsinainen yhtiökokous. Varsinaisen yhtiökokouksen 5.4.2018 päätöksen mukaisesti hallituspalkkiot seuraavaan varsinaiseen yhtiökokoukseen asti ovat seuraavat: hallituksen puheenjohtajalle maksetaan 64 000 euroa vuodessa ja jäsenille 32 000 euroa vuodessa. Palkkio suoritetaan siten, että hallituksen jäsenille hankitaan 40 %:lla palkkion brutto-osuudesta Teleste Oyj:n osakkeita Nasdaq Helsinki Oy:n säännellyllä markkinalla järjestämässä kaupankäynnissä ja loppuosa suoritetaan rahana. Mikäli yhtiöön perustetaan hallituksen valiokuntia, valiokunnan puheenjohtajalle maksettaisiin kokouspalkkiona 600 euroa kokoukselta ja jäsenille 400 euroa kokoukselta.

Hallituksen jäsenille maksetut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat vuonna 2018 seuraavat

- Pertti Ervi, 65 200 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 3 832 kappaletta
- Jannica Fagerholm, 33 800 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 916 kappaletta
- Timo Luukkainen, 32 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 916 kappaletta
- Timo Miettinen, 32 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 916 kappaletta
- Heikki Mäkijärvi, 32 000 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 916 kappaletta
- Kai Telanne, 33 200 euroa, josta Teleste Oyj:n osakkeina 1 916 kappaletta

TARKASTUSVALIOKUNTA

Telesten hallitus perusti 5.4.2018 yhtiölle tarkastusvaliokunnan valmistelevaan yhtiön taloudellista raportointia ja valvontaa koskevia asioita. Tarkastusvaliokunta avustaa hallitusta valmistelemalla tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat asiat. Tarkastusvaliokunta kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa.

Tarkastusvaliokunnan jäsenten enemmistön on oltava riippumattomia yhtiöstä ja vähintään yhden jäsenen on oltava riippumaton yhtiön merkittävistä osakkeenomistajista. Tarkastusvaliokunnalla on oltava valiokunnan tehtävälueen edellyttämä asiantuntemus ja kokemus. Tarkastusvaliokunta koostuu vähintään kolmesta hallituksen jäsenestä, jotka täyttävät kaikki riippumattomuutta ja taloudellisen tiedon ymmärtämistä koskevat vaatimukset sekä muut vaatimukset, joista on määrätty Suomen laissa ja suomalaisia pörssiyrityksiä koskevassa sääntelyssä.

Tarkastusvaliokunnan puheenjohtajana toimii Jannica Fagerholm ja jäseninä Pertti Ervi ja Kai Telanne. Tarkastusvaliokunnan puheenjohtaja raportoi hallitukselle tiivistelmän tarkastusvaliokunnan kokouksista.

Tarkastusvaliokunnan kokouksiin osallistuvat jäsenten lisäksi yhtiön tietohallintojohtaja (sihteer), toimitusjohtaja, talousjohtaja ja tilintarkastaja. Tarkastusvaliokunta voi kutsua muita asiantuntijoita tai toimivan johdon edustajia tarkastusvaliokunnan kokouksiin tarpeen mukaan. Kaikki hallituksen jäsenet voivat osallistua tarkastusvaliokunnan kokouksiin harkintansa mukaan. Tarkastusvaliokunnan pöytäkirjat jaetaan kaikille hallituksen jäsenille.

Tarkastusvaliokunnan tehtäviin kuuluvat:

- Teleste-konsernin taloudellisen tilanteen, rahoitustilanteen ja tilinpäätösraportointiprosessin seuranta,
- yhtiön taloudellisen raportointiprosessin valvonta,
- konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteiden ja IFRS-normiston noudattamisen seuranta,
- osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen katselmointi ja suositusten antaminen hallitukselle ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöksen pörssitiedotteiden julkaisemista,
- yhtiön sisäisen valvonnan ja riskienhallintajärjestelmien tehokkuuden arviointi,
- hallituksen vahvistamien toimintapolitiikkojen ja periaatteiden noudattamisen valvonta sekä sisäinen tarkastus,

- yhtiön hallinto- ja ohjausjärjestelmästä annettavan selvityksen (Corporate Governance Statement) käsittely,
- yhtiön tietohallintostrategian ja tietoturvaan liittyvien periaatteiden seuranta,
- tilinpäätöksen ja konsernitilinpäätöksen lakisääteisen tilintarkastuksen seuranta,
- lakisääteisen tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuuden arviointi,
- tilintarkastusyhteisön tarjoamien oheispalvelujen seuranta,
- yhtiön tilintarkastajan valintaa koskevan päätösehdotuksen valmistelu yhtiökokoukselle ja yhteydenpito tilintarkastajaan,
- muiden yhtiön hallituksen osoittamien tehtävien hoitaminen

TOIMITUSJOHTAJA

Yhtiöllä on toimitusjohtaja, joka hoitaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa lain, Telesten yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti.

Toimitusjohtajan toimitusuhteen ehdot on tarkemmin määritelty kirjallisessa toimitusjohtajasopimuksessa, jonka hallitus on hyväksynyt. Toimitusjohtaja ei ole Telesten hallituksen jäsen. Telesten nykyinen toimitusjohtaja Jukka Rinnevaara, s. 1961, KTM, aloitti toimitusjohtajan tehtävässään 1.11.2002. Toimitusjohtajan tukena konsernin johtamisessa on johtoryhmä.

Toimitusjohtajan palkasta, palkkioista ja muista etuuksista päättää yhtiön hallitus. Telesten toimitusjohtajalle vuonna 2018 kirjatut palkat, palkkiot ja luontoisedut olivat 489 996 euroa. Lisäksi tilikaudella maksettiin lisäeläkemaksu 94 231 euroa sekä eläkekapitalisaatiomaksu 71 500 euroa.

Toimitusjohtaja Jukka Rinnevaaran sopimuksen mukainen eläkeikä on 60 vuotta. Toimitusjohtajan sopimukseen sisältyy maksuperusteinen lisäeläke. Toimitusjohtajan eläkelupaus toteutetaan ryhmäeläkevakuutuksen ja kapitalisaatioeläkkeen avulla. Ryhmäeläkkeen maksutaso on 25 % peruspalkasta ilman bonuksia. Kapitalisaatioeläkkeen maksumen kohdistuu sama tarkistusmenettely kuin toimitusjohtajan peruspalkkaan ilman bonuksia.

Toimitusjohtaja Rinnevaaran sopimuksessa on sovittu, että toimitusjohtajan irtisanoessa sopimuksen irtisanomisaika on kuusi (6) kuukautta ja yhtiön irtisanoessa

sopimuksen irtisanomisaika on kahdeksantoista (18) kuukautta. Yhtiön irtisanoessa toimitusjohtajasopimuksen toimitusjohtajalle maksetaan kahdeksantoista (18) kuukauden vastaava korvaus ilman etuja.

JOHTORYHMÄ

Konsernin johtoryhmään kuului 31.12.2018 seitsemän henkilöä mukaan lukien toimitusjohtaja, jolle johtoryhmän jäsenet raportoivat. Johtoryhmän jäsenet ovat Telesten liiketoiminta-alueiden ja -yksiköiden sekä konsernihallinnon johtajia. Tytäryhtiöt toimivat liiketoiminta-alueiden osina. Toimitusjohtaja toimii Telesten johtoryhmän puheenjohtajana ja raportoi hallitukselle. Johtoryhmällä ei ole lakiin tai yhtiöjärjestykseen perustuvaa toimivaltaa.

Telesten johtoryhmään kuuluivat 31.12.2018 seuraavat henkilöt:

- Jukka Rinnevaara, s. 1961, KTM, toimitusjohtaja, hoitaa konsernin liiketoimintaa ja hallintoa lain, Telesten yhtiöjärjestyksen sekä hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti
- Johan Slotte, s. 1959, VT, EMBA, varatoimitusjohtaja, vastuualueena Saksan, Itävallan ja Sveitsin alueet ml. Cableway yhtiöiden toimitusjohtajuus sekä Teleste-konsernin liiketoimintojen kehitys- ja lakiasiantekivät
- Juha Hyytiäinen, s. 1967, KTM, talousjohtaja, vastuualueena talous, rahoitus, henkilöstö- ja tietohallinto
- Hanno Narjus, s. 1962, KTM, liiketoimintajohtaja, vastuualueena Network Products -liiketoimintayksikkö
- Esa Harju, s. 1967, DI, liiketoimintajohtaja, vastuualueena Video Security and Information -liiketoimintayksikkö
- Pasi Järvenpää, s. 1967, DI, tutkimus- ja tuotekehitysjohtaja, vastuualueena Telesten tuotekehitys
- Markus Mattila, s. 1968, DI, johtaja, tuoteoperaatiot, vastuualueena Telesten tuoteoperaatiot

Johtoryhmä käsittelee yhtiön johtamisen kannalta keskeiset asiat, kuten strategiaan, budjetointiin, osavuositarkastuksiin ja yrityskauppoihin liittyvät asiat sekä valmistelea investoinnit, jotka hallitus hyväksyy. Johtoryhmä kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa ja muutoin tarpeen vaatiessa.

Johdon kannustin- ja palkkiojärjestelmistä päättää hallitus toimitusjohtajan esityksen perusteella.

Kaikkien johtoryhmän jäsenten palkka muodostuu kiinteästä peruspalkasta ja tulospalkkiosta. Tulospalkkion määrään vaikuttavat yhtiön ja asianomaisen liiketoiminta-alueen tulos sekä muut toiminnan kannalta keskeiset avaintavoitteet.

Johtoryhmällä mukaan lukien toimitusjohtaja on ryhmäläkevakuutus, jonka maksun perusteena on vakuutetun vuosipalkka ilman bonuksia. Maksu on 25 % edellä mainitusta palkasta.

KANNUSTINJÄRJESTELMÄT JA JOHDON OMISTUS

Johtoryhmän osakeomistus ja osakeperusteiset oikeudet

Johtoryhmän jäsenten ja heidän määräysvalta-yhteisöjensä Teleste Oyj:n ja muiden Teleste-konserniin kuuluvien yhtiöiden osakkeiden osakeomistus 31.12.2018 oli seuraava:

• Jukka Rinnevaara	101 311 osaketta
• Johan Slotte	9 634 osaketta
• Juha Hyytiäinen	7 724 osaketta
• Hanno Narjus	5 861 osaketta
• Esa Harju	6 650 osaketta
• Pasi Järvenpää	3 890 osaketta
• Markus Mattila	9 304 osaketta

Telestellä ei ollut 31.12.2018 voimassa optio-ohjelmia, eivätkä toimitusjohtaja, Telesten johtoryhmän jäsenet ja heidän määräysvalta-yhteisönsä omistaneet Telesten optioita tai muita osakeperusteisia oikeuksia.

Toimitusjohtajan ja johtoryhmän jäsenten osakeomistukset luettelaa tilinpäätöksen liitetiedoissa osiossa "Lähipiiritapahtumat".

Vuonna 2018 Teleste ei ole tehnyt lähipiiriliiketoimia, jotka olisivat olleet Telesten kannalta olennaisia ja poikenneet Telesten tavanomaisesta liiketoiminnasta tai olisi tehty muutoin kuin tavanomaisin markkinaehdoin.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä LTI 2015

Telesten hallitus päätti 5.2.2015 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisesta tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille ("LTI 2015"). LTI 2015:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aika-

välillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen kompensaatio erinomaisista suorituksista.

LTI 2015 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on kolme pääelementtiä: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle LTI 2015-järjestelyyn, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva lisäosakekannustin kolmen vuoden odotusjaksoilla sekä suoriteperusteinen lisäosakeohjelma kolmen vuoden ansaintajaksoilla.

Kunkin ohjelman alkaminen sekä niiden osallistujien vahvistaminen edellytti Telesten hallituksen erillistä päätöstä.

Osakesijoitukseen perustuva lisäosakeohjelma (matching share plan) sisältää yksittäisen osallistujan sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä lisäosakkeiden suorittamisen vastikkeeksi osakesijoituksesta pitkän aikavälin osakekannustinpalkkiona. Kolmen vuoden odotusjakson jälkeen avainhenkilö saa maksutta yhden lisäosakkeen kutakin sijoittamaansa osaketta kohti.

Suoriteperusteinen lisäosakeohjelma (performance matching plan) sisältää kolmen vuoden pituisen ansaintajakson. Mahdolliset osakepalkkiot suoritetaan, jos hallituksen asettamat ansaintakriteerit saavutetaan.

Kaikkiin kolmeen osakeohjelmaan sovellettava ansaintakriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR) kolmen vuoden pituisen ansaintajakson aikana. Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan oli edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin. Hallitus hyväksyi 37 avainhenkilöä oikeutetuiksi osallistumaan LTI 2015:n ensimmäiseen ohjelmaan 2015–2017, 42 avainhenkilöä ohjelmaan 2016–2018 ja 40 avainhenkilöä ohjelmaan 2017–2019.

Huhtikuussa 2018 päättyneestä ohjelmasta 2015–2017 suoritettujen lisäosakkeiden bruttomäärä oli 47 250 osaketta ja suoriteperusteisten lisäosakkeiden bruttomäärä oli 39 724 osaketta. Palkkioon oikeutetuille avainhenkilöille luovutettiin nettomääränä yhteensä 42 771 osaketta suunnatussa osakeannissa 6.4.2018. Vuonna 2016 alkaneen ohjelman 2016–2018 nojalla suoritettavien osakkeiden bruttomäärät ovat enintään 53 600 lisäosaketta ja 214 400 suoriteperusteista lisäosaketta. Vuonna 2017 alkaneen ohjelman 2017–2019 nojalla suoritettavien osakkeiden bruttomäärät ovat enintään 58 300 lisäosaketta ja 233 200 suoriteperusteista lisäosaketta. Bruttomääristä vähennetään soveltuvat verot ja jäljelle jäävä nettomäärä jaetaan osallistujille Telesten osakkeina.

Osakepohjainen kannustinjärjestelmä LTI 2018

Telesten hallitus päätti 7.2.2018 uudesta pitkän aikavälin osakepohjaisen kannustinjärjestelyn perustamisesta tarjottavaksi yhtiön avainhenkilöille ("LTI 2018"). LTI 2018:n tavoitteena on yhdenmukaistaa avainhenkilöiden intressit Telesten osakkeenomistajien intressien kanssa aikaansaamalla avainhenkilöiden pitkäaikainen osakeomistusintressi yhtiössä ja siten yhtiön arvon kasvattaminen pitkällä aikavälillä sekä tukea suoritusperusteista toimintakulttuuria, sitouttaa avainhenkilöt yhtiöön ja tarjota avainhenkilöille kilpailukykyinen kompensatio erinomaisista suorituksista. LTI 2018 koostuu kolmesta vuosittain alkavasta ohjelmasta, joissa on seuraavat pääelementit: sijoittaminen Telesten osakkeisiin edellytyksenä avainhenkilön osallistumiselle järjestelmään, yllä mainittuun osakesijoitukseen perustuva kiinteä määrä lisäosakkeita kolmen vuoden odotusjakson kuluttua sekä suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma kolmen vuoden suoritusjaksolla.

Ensimmäiset järjestelmän piirissä toteutettavat ohjelmat ovat lisäosakeohjelma 2018-2020 sekä suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma 2018-2020. Kunkin uuden ohjelman alkaminen, siihen osallistumaan oikeutetut henkilöt sekä siihen sovellettava kiinteä osakepalkkiosuhde ja suorituskriteerit edellyttävät Telesten hallituksen erillistä päätöstä. Lisäosakeohjelma 2018-2020 on osakesijoitukseen perustuva kiinteämääräinen lisäosakeohjelma, joka sisältää osallistujan henkilökohtaisen sijoituksen Telesten osakkeisiin sekä kiinteämääräisen osakepalkkion maksamisen vastikkeetta osakesijoituksen perusteella kolmivuotisen odotusjakson jälkeen. Lisäosakkeet maksetaan hallituksen kutakin yksittäistä ohjelmaa varten vahvistaman kiinteän palkkiosuhteen perusteella. Lisäosakeohjelman 2018-2020 nojalla avainhenkilö saa yhden lisäosakkeen kutakin kahta sijoittamaansa osaketta kohti. Lisäosakeohjelman 2018-2020 nojalla maksettavien osakepalkkioiden bruttomäärä on yhteensä enintään noin 24 400 osaketta. Suoriteperusteinen osakepalkkio-ohjelma 2018-2020 sisältää kolmen vuoden pituisen suoritusjakson. Mahdolliset osakepalkkiot maksetaan, jos hallituksen asettamat suorituskriteerit saavutetaan. Suoriteperusteiseen osakepalkkio-ohjelmaan sovellettava suorituskriteeri on osakkeen kokonaistuoton kehitys (TSR). Edellytyksenä yksittäisen avainhenkilön osallistumiselle ohjelmaan on edellä mainittu sijoitus Telesten osakkeisiin. Jos kaikki osallistumaan oikeutetut henkilöt

osallistuvat ohjelmaan täyttämällä yllä mainitun sijoitusedellytyksen ja mikäli hallituksen asettamat suorituskriteerit saavutetaan kokonaisuudessaan, suoriteperusteisen osakepalkkio-ohjelman 2018-2020 nojalla maksettavien osakepalkkioiden bruttomäärä on enintään noin 292 800 osaketta. Bruttomääristä vähennetään soveltuva ennakonpidätys ennen osakepalkkion maksamista. Hallitus hyväksyi 35 avainhenkilöä oikeutetuiksi osallistumaan vuonna 2018 alkaneisiin ohjelmiin.

TARKASTUSTOIMINTA JA TILINTARKASTAJAN PALKKIOT

Telesten tilintarkastajan toimikausi päättyy ensimmäisen vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä.

Telesten yhtiökokous valitsi 5.4.2018 yhtiön tilintarkastajaksi KHT-yhteisö KPMG Oy Ab:n. Yhtiön päävastuullinen tilintarkastaja on KHT Petri Kettunen.

Lakisäateisten tehtäviensä lisäksi tilintarkastajat raportoivat havainnoistaan Teleste Oyj:n hallitukselle sekä osallistuvat vähintään kerran vuodessa hallituksen kokoukseen.

Vuonna 2018 Teleste-konsernin tilintarkastuskustannukset olivat yhteensä 177 651 euroa, josta KPMG:n osuus oli 166 651 euroa. Lisäksi KPMG:hen kuuluvat yksiköt ovat tarjonneet Teleste-konserniin kuuluville yhtiöille muuta neuvontaa yhteensä 14 900 euron arvosta ja muut kuin KPMG:hen kuuluvat tilintarkastajat 46 036 euron edestä.

SISÄPIIRIHALLINTO

Teleste on noudattanut 1.3.2000 alkaen Nasdaq Helsinki Oy:n hallituksen hyväksymää sisäpiiriohjetta siinä muodossa kuin se kulloinkin on voimassa. Sisäpiiriohjetta on täydennetty yhtiön sisäisillä ohjeilla.

Markkinoiden väärinkäyttöasetus ((EU) N:o 596/2014, "MAR") tuli voimaan 3.7.2016. MAR-sääntelyn seurauksena Telesteillä ei ole enää julkista sisäpiiriä. Julkisen sisäpiirirekisterin viimeinen päivityspäivä oli 2.7.2016.

Teleste pitää pysyvää sisäpiirilueteloa sekä jokaisen hankkeen osalta erikseen tarvittaessa tehtävää hankekohtaista sisäpiirilueteloa. Pysyvässä sisäpiiriluetelossa listataan henkilöt, joilla on aina ajantasainen tieto kaikesta Telesteä koskevasta sisäpiiritiedosta. Kyseisessä sisäpiiriluetelossa ei ole mainittuna henkilöitä.

Hankekohtaiseen sisäpiiriluetteloon merkitään henkilöt, jotka työ- tai muun sopimuksen perusteella työskentelevät Telesteille ja saavat yksittäistä hanketta koskevaa sisäpiiritietoa, sekä muut henkilöt, joille Teleste antaa yksittäistä hanketta koskevaa sisäpiiritietoa. Hankkeella tarkoitetaan Telesteillä luottamuksellisesti valmisteltavaa, yksilöitävissä olevaa toimenpidekokonaisuutta tai järjestelyä, jonka julkistaminen olisi omiaan olennaisesti vaikuttamaan Telesten rahoitusvälineen arvoon. Toimitusjohtaja arvioi tapauskohtaisesti määritelläänkö valmisteltava asiakokonaisuus tai järjestely hankkeeksi.

Telesten ilmoitusvelvollisiksi johtohenkilöiksi luetaan hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja, varatoimitusjohtaja ja talousjohtaja. Telesten johtohenkilöillä ja heidän lähipiiriin kuuluvilla on velvollisuus ilmoittaa Telesteille ja Finanssivalvonnalle Telesten rahoitusvälineillä tekemänsä liike-toimet. Teleste tiedottaa erillisellä pörssitiedotteella sille ilmoitetut liiketoimet.

Telesten johtohenkilöiden on suositeltavaa ajoittaa kaupankäynti Telesten liikkeelle laskemilla rahoitusvälineillä ajankohtiin, jolloin markkinoilla on mahdollisimman täydellinen tieto osakkeen arvoon vaikuttavista seikoista.

Telesten johtohenkilöitä ja osavuositarkastukseen ja/tai tilinpäätöstiedotteiden laatimiseen osallistuvia henkilöitä velvoittaa ns. suljettu ikkuna, joka kieltää kaupankäynnin tai muun liiketoimen omaan ja/tai toisen lukuun, suoraan tai välillisesti, Telesten liikkeeseen laskemilla rahoitusvälineillä kolmekymmentä (30) vuorokautta ennen osavuositarkastusten ja tilinpäätöstiedotteen julkistamista. Osavuositarkastukseen ja/tai tilinpäätöstiedotteiden laatimiseen osallistuviin henkilöihin kuuluvat Telesten muut johtoryhmän jäsenet kuin edellä määritellyt Telesten johtohenkilöt, IR-vastaava sekä konsernilaskentaan ja johdon raportointiin osallistuvat taloushallinnon henkilöt.

Telesten sisäpiirihallinto valvoo sisäpiiriohjeiden noudattamista, pitää yllä sisäpiirilueteloa sekä luetteloa yhtiön johtohenkilöistä ja heidän lähipiiristään. Telesten sisäpiirivastaavana toimii Telesten varatoimitusjohtaja.

Telesten palveluksessa olevat henkilöt voivat ilmoittaa Telesten sisällä riippumattoman kanavan kautta finanssimarkkinoita koskevien säännösten ja määräysten epäilyistä rikkomisesta.

SISÄINEN VALVONTA, RISKIENHALLINTA JA SISÄINEN TARKASTUS

Sisäinen valvonta

Telesten sisäisen valvonnan tarkoitus on tukea strategian toteuttamista sekä varmistaa asetettujen tavoitteiden saavuttaminen, säännösten noudattaminen ja taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja oikeellisuus. Sisäinen valvonta perustuu Telesten arvoihin ja yrityskulttuuriin sekä toisiaan tukeviin konserni- ja liiketoimintatason rakenteisiin ja prosesseihin. Konsernin ja liiketoimintayksiköiden johto seuraa sisäistä valvontaa osana normaalia johtamistyötä ja hallitus arvioi ja varmentaa sisäisen valvonnan asianmukaisuuden ja tehokkuuden. Liiketoimintayksikön johto keskittyy business controller -toiminnon tukemana molemmissa liiketoiminta-alueissa vastaa siitä että sisäisen valvonnan periaatteita noudatetaan alueiden kaikilla tasoilla.

Riskienhallinta

Riskienhallinnan lähtökohtana ovat Teleste-konsernin strategiset ja liiketoiminnalliset tavoitteet. Telesten hallitus hyväksyy konsernin riskienhallinnan periaatteet ja tavoitteet. Riskienhallinnan avulla pyritään varmistamaan liiketoiminnallisten tavoitteiden saavuttaminen niin, että tavoitteita uhkaavat, liiketoimintaan vaikuttavat olennaiset riskit tunnistetaan ja niitä seurataan ja arvotetaan jatkuvasti. Riskienhallintamenetelmät on määritelty ja niillä pyritään ennaltaehkäisemään riskien toteutuminen. Lisäksi vakuutuksilla pyritään kattamaan ne riskit, jotka ovat taloudellisista tai muista syistä järkeviä vakuuttaa. Riskienhallinnassa korostetaan merkittävimpien riskien säännöllistä arviointia ja hallintaa kustannustehokkaalla tavalla. Riskienhallinta tukee liiketoimintaa ja tuottaa päätöksentekoa ja tavoiteasetantaa tukevaa lisäarvoa liiketoiminnasta vastaavalle johdolle. Osa riskienhallintajärjestelmää on kuukausittainen raportointi, jonka avulla valvotaan erityisesti saatujen tilausten, liikevaihdon, tilauskannan, toimitusten,

myyntisaatavien ja kassavirran kehitystä ja sen kautta koko Teleste-konsernin tuloksen kehittymistä. Hallitus katselee vuosittain liiketoiminnan keskeiset riskit ja niiden hallinnan. Riskienhallinta on organisoitu osaksi liiketoiminta-alueiden strategista ja operatiivista toimintaa. Riskit raportoidaan hallitukselle säännöllisesti.

Telesten riskienhallintajärjestelmä kattaa mm. seuraavat riskiluokat:

- strategiset riskit
- operatiiviset riskit
- taloudelliset riskit
- sidosryhmäriskit
- henkilöriskit
- omaisuus- ja keskeytysriskit

Sisäinen tarkastus

Sisäisen tarkastuksen tehtävänä on arvioida riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien sekä valittujen toimintojen tehokkuutta sekä ehdottaa kehitystoimenpiteitä näiden osalta. Sisäinen tarkastus toimii hallituksen tarkastusvaliokunnan ja toimitusjohtajan alaisuudessa. Tarkastuksen toteutuksesta vastaa toimitusjohtajan nimeämä johtaja ja tarvittaessa käytetään ulkopuolisten tahojen asiantuntemusta. Lisäksi sisäinen tarkastus voi hoitaa tarkastusvaliokunnan antamia erityistehtäviä. Sisäinen tarkastus kattaa kaikki organisaatiotasot. Ulkoinen tilintarkastaja osallistuu sisäisen tarkastuksen painopistealueiden valitsemiseen ja tulosten arviointiin.

Taloudelliseen raportointiprosessiin liittyvien sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmien pääpiirteet

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta ja riskienhallinta perustuvat yllä kuvattuihin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan yleisiin periaatteisiin. Talousjohtaja vastaa taloudellisen raportointiprosessin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestelmästä.

Taloudellisen raportointiprosessin sisäinen valvonta on luotu kuvaamalla raportointiprosessi, kartoittamalla sen olennaiset riskit ja määrittelemällä kontrollipisteet riskiarvioinnin pohjalta. Kontrollit kattavat koko raportointiprosessin tytäryhtiöiden kirjanpidosta kuukausi-, kvartaali- ja vuosiraportointiin. Kontrolleja on sisällytetty raportointijärjestelmiin tai ne ovat tyypiltään esimerkiksi täsmäytyksiä, johdon suorittamia tarkastuksia tai määriteltyjä toiminta- ja menettelytapoja. Talousjohtaja vastaa siitä, että kullekin kontrollille on erikseen määritetty vastuuhenkilö, joka huolehtii kontrollin toteuttamisesta ja tehokkuudesta. Raportoinnin ohjeet (Group Accounting Manual) asettavat standardit taloudelliselle raportoinnille. Julkistettavat taloudelliset raportit käsitellään ennen julkistamista johtoryhmässä, tarkastusvaliokunnassa ja hallituksessa. Tilintarkastaja tarkastaa vuositalousraportoinnin oikeellisuuden.

Konserni numeroina 2014–2018

	IFRS 2018	IFRS 2017	IFRS 2016	IFRS 2015	IFRS 2014
Tuloslaskelma ja tase:					
Liikevaihto, Meur	250,3	234,6	259,5	247,8	197,2
Muutos %	6,7	-9,6	4,8	25,7	2,3
Viennin ja ulkomaan toimintojen osuus, %	93,9	94,3	93,3	95,1	92,5
Liiketulos, Meur	9,7	-7,5	15,6	14,3	11,1
% liikevaihdosta	3,9	-3,2	6,0	5,8	5,6
Tulos rahoituserien jälkeen, Meur	9,1	-8,5	14,8	13,9	10,8
% liikevaihdosta	3,6	-3,6	5,7	5,6	5,5
Tulos ennen veroja, Meur	9,1	-8,5	14,8	13,9	10,8
% liikevaihdosta	3,6	-3,6	5,7	5,6	5,5
Tilikauden tulos, Meur	6,8	-9,1	11,8	11,0	8,5
% liikevaihdosta	2,7	-3,9	4,6	4,4	4,3
Tuotekehitysmenot, Meur	12,5	12,1	11,1	11,0	10,3
% liikevaihdosta	5,0	5,1	4,3	4,4	5,2
Investoinnit, Meur	7,0	7,5	5,5	16,9	3,7
% liikevaihdosta	2,8	3,2	2,1	6,8	1,9
Korollinen vieras pääoma, Meur	26,8	33,2	30,6	33,0	24,4
Oma pääoma, Meur	77,2	71,4	84,4	77,5	70,7
Taseen loppusumma, Meur	159,0	153,5	162,1	164,5	132,5
Henkilöstö ja tilauskanta:					
Henkilöstö keskimäärin	1 393	1 492	1 514	1 485	1 302
Tilaukset, Meur	71,0	57,4	26,9	42,2	15,2
Saadut tilaukset, Meur	264,0	262,9	244,3	251,3	199,3
Tunnusluvut:					
Oman pääoman tuotto-%	9,2	-11,7	14,6	14,9	12,5
Sijoitetun pääoman tuotto-%	9,3	-6,6	14,8	14,2	12,2
Omavaraisuusaste %	51,7	48,3	52,5	48,3	53,4
Nettovelkaantumisaste %	5,9	16,8	25,0	26,3	9,5
Osakekohtainen tulos, eur	0,38	-0,50	0,65	0,61	0,48
Osakekohtainen tulos laimennettuna, eur	0,38	-0,50	0,65	0,61	0,48
Osakekohtainen oma pääoma, eur	4,25	3,94	4,66	4,28	3,94

Tunnuslukujen laskentaperiaatteet

Oman pääoman tuotto:	$\frac{\text{Tilikauden tulos}}{\text{Taseen oma pääöma (keskim. kauden aikana)}} \times 100$
Sijoitetun pääoman tuotto:	$\frac{\text{Tilikauden tulos rahoituserien jälkeen + rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma - korottomat velat (keskim. kauden aikana)}} \times 100$
Omavaraisuusaste:	$\frac{\text{Oma pääöma}}{\text{Taseen loppusumma - saadut ennakot}} \times 100$
Nettovelkaantumisaste:	$\frac{\text{Korolliset velat - rahat ja pankkisaamiset - korolliset saamiset}}{\text{Oma pääöma}} \times 100$
Osakekohtainen tulos:	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva kauden voitto}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen laimennettu tulos:	$\frac{\text{Emoyrityksen omistajille kuuluva laimennettu kauden voitto}}{\text{Kauden aikana ulkona olevien osakkeiden laimennetun lukumäärän painotettu keskiarvo}}$
Osakekohtainen oma pääöma:	$\frac{\text{Taseen oma pääöma}}{\text{Osakkeiden kappalemäärä - omien osakkeiden määrä tilikauden lopussa}}$
Hinta/voitto-suhde (P/E):	$\frac{\text{Pörssikurssi vuoden lopussa}}{\text{Osakekohtainen tulos}}$
Efektiivinen osinkotuotto:	$\frac{\text{Osakekohtainen osinko}}{\text{Pörssikurssi vuoden lopussa}}$

OSAKKEET JA OSAKKEENOMISTAJAT

SIIJOITAJASUHTEET

Yhtiön sijoittajasuhteista vastaa toimitusjohtaja Jukka Rinnevaara. Toimitusjohtajan lisäksi yhtiön ylin johto on sitoutunut palvelemaan pääomamarkkinoiden eri osapuolia.

VIESTINNÄN TAVOITTEET JA PERIAATTEET

Viestinnän tavoitteena on välittää kaikille markkinaosapuolille tasapuolisesti oikeaa ja merkityksellistä tietoa, joka tukee yhtiön osakkeen oikeaa arvonmuodostusta. Viestinnässään Telesten periaatteita ovat ajantasaisuus, todennäköisyys ja yhtäaikaisuus.

Teleste noudattaa tiedonantopolitiikassaan EU:n säädöksiä, Suomen lainsäädäntöä, Nasdaq Helsinki Oy:n sääntöjä ja ohjeita sekä ESMA:n (European Securities and Markets Authority) ja Finanssivalvonnan määräyksiä ja ohjeita, joiden mukaisesti Teleste antaa säännöllistä tietoa taloudellisesta kehityksestään osavuositarkastuksissa, puolivuositarkastuksissa, tilinpäätöstiedotteessa sekä tilinpäätöksessä.

Tämän lisäksi Teleste julkistaa sitä koskevat sisäpiiritiedot Markkinoiden väärinkäyttöasetuksen (MAR) mukaisesti mahdollisimman pian tai lykkää julkistamista asetuksen mukaisesti. Tietojen julkistamista voidaan MARin mukaisesti lykätä, mikäli seuraavat ehdot täyttyvät:

- Välitön julkistaminen todennäköisesti vaarantaisi Telesten oikeudet edut
- Julkistamisen lykkääminen ei todennäköisesti johtaisi yleisöä harhaan ja
- Teleste pystyy takaamaan kyseisen tiedon säilymisen luottamuksellisenä

Tämän lisäksi Teleste julkaisee säännöllisesti sijoittajauutisia ja lehdistötiedotteita liiketoimintaansa liittyvistä uutisista ja tilauksista, joiden arvioidaan kiinnostavan yhtiön sidosryhmiä, mutta jotka eivät täytä pörssitiedottamisen kriteerejä.

YHTEYSTIEDOT

Jukka Rinnevaara, toimitusjohtaja
Tiina Vuorinen, IR- ja lehdistöpalvelut
Puh. (02) 2605 611
Sähköposti: investor.relations@teleste.com

OSAKKEEN PERUSTIEDOT

Teleste Oyj on listautuneena Nasdaq Helsinki Oy:ssä Teknologia-toimialaluokassa ja markkina-arvoltaan yhtiö kuuluu small cap -ryhmään.

Tietoja osakkeesta:

Listalle	30.3.1999
ISIN-koodi	FI0009007728
Kaupankäyntitunnus	TLT1V
Reuters-tunnus	TLT1V.HE
Bloomberg-tunnus	TLT1V.FH
12 kuukauden ylin	7,58
12 kuukauden alin	5,12
Kaikkien aikojen ylin (7.9.2000)	39,00
Kaikkien aikojen alin (12.12.2008)	1,90

TALOUDELLISEN INFORMAATION JULKAISU

Taloudelliset tiedotteet vuonna 2019:

Osavuositarkastus tammikuu–maaliskuu	9.5.2019
Puolivuositarkastus tammikuu–kesäkuu	15.8.2019
Osavuositarkastus tammikuu–syyskuu	31.10.2019

Taloudellisten katsausten julkistuksien yhteydessä järjestettävissä tiedotustilaisuuksissa Teleste tapaa yhtiötä seuraavia instituutionaalisia sijoittajia, analyytikoita sekä median edustajia.

OSAKASREKISTERI

Yhtiön osakkeet on liitetty arvo-osuusjärjestelmään. Osakasrekisterin ylläpitää Euroclear Finland Oy:n.

Osakkeenomistajien tulee ilmoittaa arvo-osuustilinsä pitäjälle osoitteenmuutoksista, osingonmaksua varten ilmoitetun pankkitilin numeron muutoksista sekä muista osakeomistukseen liittyvistä seikoista.

YHTIÖKOKOUS

Teleste Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään torstaina 4.4.2019 klo 16.00 alkaen Finlandia-talon Helsinki-salissa, osoitteessa Mannerheimintie 13 e, Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuminen ja äänilippujen jako alkaa klo 15.00.

OSALLISTUMISOIKEUS JA ILMOITTAUTUMINEN

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka on maanantaina 25.3.2019 rekisteröitynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osak-

keenomistaja, jonka osakkeet on merkitty hänen henkilökohtaiselle suomalaiselle arvo-osuustiliilleen, on rekisteröity yhtiön osakasluetteloon. Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään torstaina 28.3.2019 kello 16.00.

Yhtiökokoukseen voi ilmoittautua:

- Telesten sivuilla olevan internet-palvelun kautta,
- sähköpostitse osoitteeseen investor.relations@teleste.com,
- puhelimitse numeroon (02) 2605 611 maanantaista perjantaihin klo 09.00–16.00; tai
- kirjeitse osoitteeseen Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323, 20101 Turku.

Ilmoittautumisen on oltava perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Ilmoittautumisen yhteydessä tulee ilmoittaa nimi, henkilötunnus, osoite, puhelinnumero sekä mahdollisen avustajan tai asiamiehen nimi ja asiamiehen henkilötunnus. Osakkeenomistajan Teleste Oyj:lle luovuttamia henkilötietoja käytetään vain yhtiökokouksen ja siihen liittyvien tarpeellisten rekisteröintien käsittelyn yhteydessä.

Asiamiehen käyttäminen ja valtakirjat

Osakkeenomistaja saa osallistua yhtiökokoukseen ja käyttää siellä oikeuksiaan asiamiehen välityksellä. Osakkeenomistajan asiamiehen on esitettävä päivätty valtakirja, tai hänen on muuten luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan osakkeenomistajaa. Mikäli osakkeenomistaja osallistuu yhtiökokoukseen usean asiamiehen välityksellä, jotka edustavat osakkeenomistajaa eri arvopaperitileillä olevilla osakkeilla, on ilmoittautumisen yhteydessä ilmoitettava osakkeet, joiden perusteella kukin asiamies edustaa osakkeenomistajaa.

Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan alkuperäisinä osoitteeseen Teleste Oyj, Tiina Vuorinen, PL 323, 20101 Turku, viimeistään 28.3.2019 kello 16.00 mennessä.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja

Hallintarekisteröityjen osakkeiden omistajalla on oikeus osallistua yhtiökokoukseen niiden osakkeiden nojalla, joiden perusteella hänellä olisi oikeus olla merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon 25.3.2019.

Osallistuminen edellyttää lisäksi, että osakkeenomistaja on näiden osakkeiden nojalla tilapäisesti merkitty Euroclear Finland Oy:n pitämään osakasluetteloon viimeistään 1.4.2019 klo 10.00 mennessä. Hallintarekisteriin merkittyjen osakkeiden osalta tämä katsotaan ilmoittautumiseksi yhtiökokoukseen.

Hallintarekisteröidyn osakkeen omistajaa kehoitetaan pyytämään hyvissä ajoin omaisuudenhoitajaltaan tarvittavat ohjeet koskien tilapäistä rekisteröitymistä osakasluetteloon, valtakirjojen antamista ja ilmoittautumista yhtiökokoukseen. Omaisuudenhoitajan tilinhoitajayhteisön tulee ilmoittaa hallintarekisteröidyn osakkeen omistaja, joka haluaa osallistua varsinaiseen yhtiökokoukseen, merkittäväksi tilapäisesti yhtiön osakasluetteloon viimeistään edellä mainittuun ajankohtaan mennessä.

Muut tiedot

Yhtiökokouksessa läsnä olevalla osakkeenomistajalla on yhtiökokouksessa osakeyhtiölain 5 luvun 25 §:n mukainen kyselyoikeus kokouksessa käsiteltävistä asioista.

OSINKOPOLITIIKKA

Telesten tavoitteena on olla kiinnostava sijoituskohte, jossa sekä sijoituksen arvonnousu että osinkotuotto muodostavat kilpailukykyisen kokonaisuuden. Vuosittaisen osinkoehdotuksen hallitus perustelee huomioiden kannattavuuden, rahoitustilanteen sekä kannattavan kasvun edellyttämät investointitarpeet.

Osingonjakoehdotus vuodelle 2018

Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että 31.12.2018 päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen perusteella maksetaan osinkoa 0,20 euroa osakkeelta muille kuin yhtiön hallussa oleville omille osakkeille. Osinko maksetaan osakkaalle, joka osingonmaksun täsmäytyspäivänä 8.4.2019 on merkittynä Euroclear Finland Oy:n pitämään yhtiön osakasluetteloon. Osinko maksetaan 15.4.2019.

Osingonmaksu

Yhtiökokous	4.4.2019
Osingon irtoamispäivä	5.4.2019
Osingonmaksun täsmäytyspäivä	8.4.2019
Osingon maksupäivä	15.4.2019

Osinkohistoria, eur

2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018
0,17	0,19	0,20	0,23	0,25	0,10	0,20*

* hallituksen esitys

Hallituksen ehdotukset yhtiökokoukselle ja muuta lisätietoa yhtiökokouksesta saatavilla yhtiön kotisivuilta osoitteessa: www.teleste.com/yhtiokokous.

Yhtiökokouksen pöytäkirja on nähtävillä yhtiön internet-sivuilla viimeistään 18.4.2019.

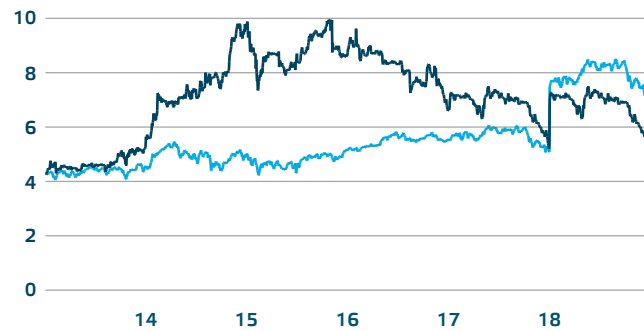
Osakekohtaiset tunnusluvut

	2018	2017	2016	2015	2014
Ylin vaihtokurssi, eur	7,58	9,62	10,24	9,88	5,29
Alin vaihtokurssi, eur	5,12	6,51	7,29	5,32	4,25
Tilikauden päättöskurssi, eur	5,26	6,68	8,86	9,80	5,27
Tilikauden keskimurssi, eur	6,72	8,19	8,69	7,42	4,67
Hinta/voitto suhde (P/E)	13,8	-13,3	13,6	16,1	11,0
Osakekannan markkina-arvo, Meur	99,9	126,8	160,6	177,6	98,7
Pörssivaihto, Meur	13,3	16,8	30,6	24,6	10,9
Pörssivaihto, miljoonaa kappaletta	2,0	2,0	3,5	3,3	2,3
Pörssivaihto, % osakekannasta	10,4	10,8	18,5	17,5	12,5
Tilikauden osakkeiden keskiarvo, kpl	18 985 588	18 985 588	18 985 588	18 985 588	18 918 869
Tilikauden lopun osakkeiden määrä, kpl	18 985 588	18 985 588	18 985 588	18 985 588	18 985 588
Tilikauden osakkeiden keskiarvo laimennettuna, kpl, ilman omia osakkeita	18 168 088	18 202 396	18 169 002	18 036 667	17 729 215
Tilikauden lopun osakkeiden määrä laimennettuna, kpl, ilman omia osakkeita	18 155 300	18 172 350	18 216 369	18 121 635	17 795 934
Osingonjako, Meur	3,6	1,8	4,5	4,2	3,6
Osakekohtainen osinko, eur	*0,20	0,10	0,25	0,23	0,20
Osinko tuloksesta, %	53,1	neg.	38,3	37,7	41,7
Efektiivinen osinkotuotto, %	3,8	1,5	2,8	2,3	3,8

* Hallituksen esitys

Kurssikehitys 2014–2018

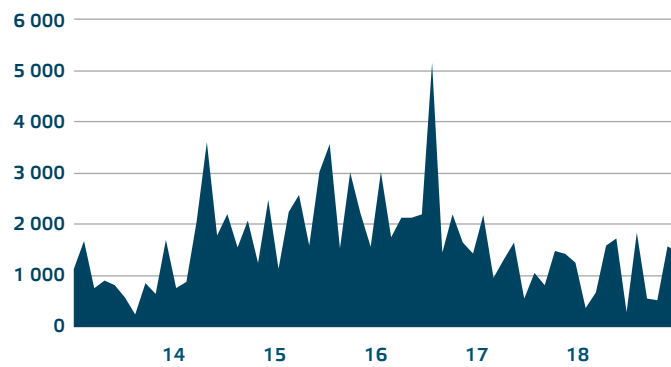
Eur

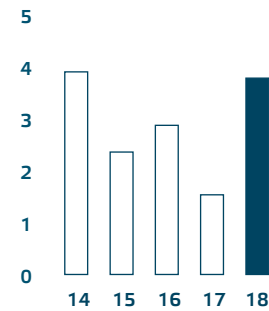
■ TLT1V ■ OMX Helsinki Cap -indeksi

Osakkeen kuukausivaihto 2014–2018

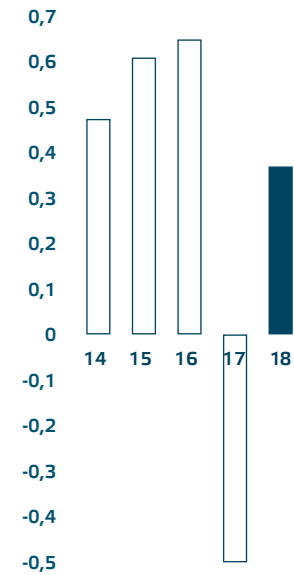
1 000 Eur

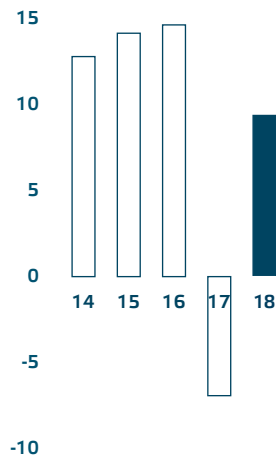
Efektiivinen osinkotuotto, %

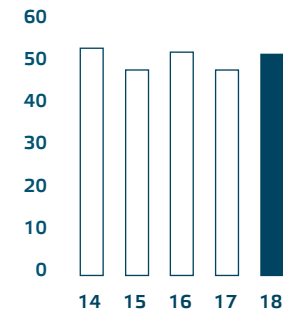
Osakekohtainen tulos, Eur

Sijoitetun pääoman tuotto %

Omavaraisuusaste %

TELESTE OYJ

Postiosoite: PL 323, 20101 Turku

Käyntiosoite: Teostenkatu 1,
20660 Littoinen

Puhelin (vaihe): (02) 2605 611

www.teleste.com

Y-tunnus 1102267-8

www.facebook.com/telestecorporation

twitter.com/telestecorp

www.linkedin.com/company/teleste

www.slideshare.net/telestecorporation

www.youtube.com/telestecorporation

Telesten internetsivut ovat responsiiviset ja sellaisenaan mobiililaitteille optimoidussa muodossa.

Copyright © 2017 Teleste Oyj. Kaikki oikeudet pidätetään. Teleste on Teleste Oyj:n rekisteröity tavaramerkki.

